

NEA MANIA KINEZΩN

Ψώνια σε ζωντανή μετάδοση

Ενας νέος τρόπος ψηφιακής κατανάλωσης και εμπορίου δοκιμάζεται με επιτυχία στην Κίνα. Λέγεται «ψώνια σε ζωντανή μετάδοση» και σημαίνει ότι διάφοροι άνθρωποι στο Διαδίκτυο προβάλλουν ή δοκιμάζουν μπροστά στην κάμερα τα προς πώληση προϊόντα, τα οποία έχουν διαλέξει οι ίδιοι όπως κραγιόν, ρολόγια, ρούχα, απορρυπαντικά ή ένα νέο μπισκότο. **Σελ. 8**

ΕΛΛΑΔΑ

Η πανδημία αλλάζει και τις τράπεζες

Μαζική φυγή από τα τραπεζικά καταστήματα πραγματοποιούν οι πελάτες των τραπεζών λόγω της πανδημίας, η οποία επιταχύνει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τραπεζικού συστήματος. Οι ενεργοί χρήστες Internet banking και mobile banking έφθασαν τα 3,1 και 2,8 εκατ. αντίστοιχα. Έως και το 90% των συναλλαγών γίνεται πλέον μέσω ηλεκτρονικών δικτύων. **Σελ. 17**

ΓΕΝΕΥΗ

Κατώτατος μισθός τα 4.100 δολάρια

Σε περίπου 4.100 δολάρια, ήτοι 3.772 ελβετικά φράγκα, ορίστηκε ο μηνιαίος κατώτατος μισθός στη Γενεύη, έπειτα από δημοψήφισμα που διενεργήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα στην ελβετική πόλη. Λόγω αυτής της αναπροσαρμογής, το ελάχιστο ωρομίσθιο διαμορφώνεται στα 23 ελβετικά φράγκα την ώρα (25 δολ.) για 41 ώρες εβδομαδιαίας εργασίας. **Σελ. 12**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ

Σταθερή και σίγουρη επένδυση η τέχνη

Στη φθινοπωρινή δημοπρασία της Cyprus συλλέκτες από τρεις ευρωπαϊκές χώρες κτύπησαν την «Επίδουρο» του Carl Rottmann, τετραπλασιάζοντας την

αρχική του τιμή και από την αρχική εκτίμηση των 10.000 ευρώ ξεπέρασε τις 41.000 ευρώ. Προσφορές για έργα που δημοπρατούσε η Cyprus υπήρξαν και από επενδυτές και ιδρύματα του εξωτερικού. **Σελ. 5**

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ανάπτυξη 7,5% υπό δύο προϋποθέσεις

Φοροελαφρύνσεις 1,5 δισ., επιπλέον δαπάνες 1 δισ. για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας και 2,5 δισ. για εξοπλισμούς ενσωματώνει το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2021. Το προσχέδιο χαρακτηρίζεται από έντονη αβεβαιότητα, καθώς στηρίζεται σε δύο προϋποθέσεις. Η πρώτη είναι η υποχώρηση της πανδημίας το β' τρίμηνο 2021 και η δεύτερη η εισορή 5,5 δισ. από το Ταμείο Ανάκαμψης. **Σελ. 16**

ΙΑΠΩΝΙΑ

Τυχεροί και άτυχοι της νεότερης γενιάς

«Η πόρτα ανοίγει μόνο μία φορά». Έτσι περιγράφουν οι νεότερες γενιές των Ιαπώνων το σύστημα προσλήψεων που επιτρέπει στους τελειοφοίτους του πανεπιστημίου μία ευκαιρία να προσληφθούν ως μισθωτοί. Οι τυχεροί θα γίνουν μέλη μιας επιχείρησης και θα έχουν μια ασφαλή θέση στην επαγγελματική κλίμακα. Οι υπόλοιποι είναι καταδικασμένοι να πηγαίνουν από τη μια κακοπληρωμένη δουλειά στην άλλη. **Σελ. 12**

5 291296 000378

Κρίσιμες αποφάσεις για τραπεζικούς το 2021

Στα «σκαριά» σχέδια εθελούσιας εξόδου υπαλλήλων, μειώσεις καταστημάτων και τεχνολογικές αναβαθμίσεις

Ιδιαίτερα απαιτητικό για τις τράπεζες αναμένεται να είναι το 2021, ενώ μονόδρομος καθίσταται η αύξηση των εξόδων τους και η εφαρμογή των πλάνων που άφησαν πίσω λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Μονόδρομος είναι και

η μείωση του κόστους τους προκειμένου να βελτιστοποιηθεί το μοντέλο τους σε ένα περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων που δεν επιτρέπει μεγάλα κέρδη. Στο πλαίσιο αυτό, οι τράπεζες ετοιμάζουν τα πλάνα τους για την κρίσιμη χρονιά

που έρχεται με πρωταρχικό τη μείωση των εξόδων τους. Εκεί όμως που αρχίζει να υπάρχει μια συγκράτηση γι' αυτά τα έξοδα, γεννιέται η ανάγκη και για μείωση του προσωπικού. Προς τούτο κάνουν σκέψεις για σχέδια εθελούσιας

εξόδου των υπαλλήλων. Μεγάλη κουβέντα γίνεται επίσης και για την τεχνολογική αναβάθμιση των τραπεζών, πόσο αδήριτη ανάγκη είναι η εφαρμογή της και τα αποτελέσματα που θα έχει επάνω στο προσωπικό των τραπεζών.

Η τεχνολογία έρχεται για να αντικαταστήσει σίγουρα θέσεις εργασίας, αλλά επίσης έχει ένα κόστος για να εφαρμοστεί και θα πρέπει οι τράπεζες να έχουν τα κεφάλαια για να την υιοθετήσουν. **Σελ. 3**

Στην εγχώρια κατανάλωση στρέφονται ΗΠΑ - Κίνα

Καθώς η θητεία του Ντόναλντ Τραμπ οδεύει στο τέλος της όσο επεισοδιακά αρμόζει στον απρόβλεπτο πρόεδρο των ΗΠΑ, οι επιλογές του αφήνουν παρακαταθήκη τον εμπορικό πόλεμο με την Κίνα και τη βαθύτερη ρήξη που αυτός επέφερε ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου. Η στρατηγική βάρους αναμέτρηση δυνάμεων ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και στο Πεκίνο έχει πάρει νέα τροπή και οι δύο οικονομίες στρέφονται πλέον προς τα έσω, αναζητώντας τη λύση στις εγγενείς δυνάμεις τους. Έπειτα από πολλές δεκαετίες, η Κίνα δρομολογεί την απεξάρτηση της οικονομίας της από τις εξαγωγές. Την ίδια ώρα οι ΗΠΑ επιχειρούν να αυξήσουν την παραγωγή τους στις πρώτες ύλες που εισάγουν από την Κίνα και στις οποίες είχαν άλλοτε παγκόσμια πρωτοκαθεδρία. **Σελ. 10**

Στη θάλασσα του Βαρωσιού ναυαγούν οι προσπάθειες για λύση

Η κίνηση Τατάρ - Ερντογάν να ανοίξουν μέρος της παραλίας στην περικλειστή περιοχή της Αμμοχώστου δεν προκάλεσε έκπληξη στη Λευκωσία. Η κυβέρνηση, τα τελευταία είκοσιεπτάωρα, είχε επιδοθεί σε έντονες διπλωματικές διαβουλεύσεις προς αναχαίτιση της απόφασης ανοίγματος μέρους της παραλίας. Η κυβέρνηση κατήγγειλε το άνοιγμα του παραλιακού μετώπου στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, στην Ε.Ε. και σε όλα τα διεθνή φόρα ως μια πράξη που παραβιάζει το διεθνές δίκαιο και τα ψηφίσματα του Σ.Α. των Η.Ε. και έρχεται σε αντίθεση με τα τελευταία Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κυβερνητικές πηγές ξεκαθαρίζουν πως η κίνηση Άγκυρας - Τατάρ δυσκολεύει τις όποιες προοπτικές επανένταξης των συνομιλιών. **Σελ. 6**

Προσωρινό λουκέτο σε ΗΠΑ και Βρετανία βάζει η Cineworld

Σε δεινή θέση βρίσκεται η Cineworld, η δεύτερη μεγαλύτερη αλυσίδα κινηματογράφων παγκοσμίως, καθώς προχωρεί σε προσωρινή διακοπή των δραστηριοτήτων της σε ΗΠΑ και Βρετανία εξαιτίας

των παρατεινόμενων περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας. Αλλωστε, και η προβολή των ταινιών που προβλεπόταν να κάνουν μεγάλη εμπορική επιτυχία μεταφέρεται για το 2021. Στην αλυσίδα

συγκαταλέγονται οι κινηματογράφοι με την επωνυμία Regal, οι οποίοι στην Αμερική ανέρχονται σε 536 και στη Βρετανία σε 127, και αυτοί με το εμπορικό σήμα Picturehouse. **Σελ. 8**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Μια μοναδική ευκαιρία που δεν πρέπει να σπαταλήσουμε

Καθώς οι κυβερνήσεις συνεχίζουν να εφευρίσκουν τα έκτακτα μέτρα στήριξης των οικονομιών και ετοιμάζονται παράλληλα να αντιμετωπίσουν τις νέες προκλήσεις που έρχονται στα συστήματα υγείας, είναι επιτακτική η ανάγκη να προετοιμάσουν και τις οικονομίες τους για την μετά κορωνοϊό εποχή. Αυτό πολύ απλά μεταφράζεται σε στήριξη των εργαζομένων, μέσω της απόκτησης νέων δεξιοτήτων, για να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του ΔΝΤ ήρθε εκείνη η στιγμή όπου οι δημόσιες επενδύσεις θα παίξουν καταλυτικό ρόλο στην ανάκαμψη των οικονομιών, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες και αναδυόμενες οικονομίες. Ο διεθνής οργανισμός εκτιμά ότι ως αποτέλεσμα αυτών των επενδύσεων θα δημιουργη-

θούν εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας παγκοσμίως. Οι τεχνοκράτες του ΔΝΤ σημειώνουν ότι η αύξηση των δημόσιων επενδύσεων κατά 1% στο ΑΕΠ προκαλεί σε περίοδο αβεβαιότητας θετικό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα ίσο με 2,7% στην ανάπτυξη, 10% στις ιδιωτικές επενδύσεις και 1,2% στην απασχόληση. Οι πιο πάνω επισημάνσεις προϋποθέτουν στοχευμένες επενδύσεις που λαμβάνουν χώρα σε οικονομίες όπου ο ιδιωτικός τομέας είναι σε θέση να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που θα δημιουργηθούν γιατί πολύ απλά δεν είναι υπεردανεισμένος. Ο θετικός αντίκτυπος προκύπτει επειδή, σε ένα περιβάλλον μεγάλων αβεβαιοτήτων η επενδυτική δραστηριότητα του κράτους τείνει να αποκαθιστά την εμπιστοσύνη. Με εξαίρεση τις αναδυόμενες οικονομίες,

οι δημόσιες επενδύσεις στις αναπτυσσόμενες χώρες υπήρξαν για χρόνια υποτονικές. Σήμερα η ανάγκη για επενδύσεις εστιάζεται στους τομείς της δημόσιας υγείας, της δημόσιας παιδείας, των αυτόνομων κτιρίων, των ασφαλέστερων μεταφορών και των ψηφιακών υποδομών. Η προσπάθεια που απαιτείται διευκολύνεται από τα πολύ χαμηλά επιτόκια. Ο ιδιωτικός και προσαρμοστικό. Οι ιδιωτικές επενδύσεις με τη σειρά τους τηρούν επιφυλακτική στάση προσπαθώντας να κατανοήσουν ένα περιβάλλον μεγάλων αβεβαιοτήτων και χαμηλής ορατότητας. Τώρα είναι η στιγμή που πρέπει ο δημόσιος

τομέας να αναλάβει το βάρος της ανάπτυξης και για να το πράξει θα πρέπει να θέσει προτεραιότητες για τα έργα που θα υλοποιηθούν στη βάση του μακροοικονομικού τους αντίκτυπου. Ο φθηνός δανεισμός είναι προτιμότεος από τις μακροχρόνιες επιδοτήσεις μισθών. Όπως εκτιμά το ΔΝΤ, 1 εκατ. επένδυση σε παραδοσιακές υποδομές πιθανόν να δημιουργήσει μέχρι και 8 θέσεις εργασίας ενώ το νούμερο αυξάνεται στο 14 για σύγχρονες υποδομές. Ως τέτοιες θεωρούνται οι επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, την πράσινη ενέργεια και τα κτήρια αυξημένης ενεργειακής αποδοτικότητας. Τώρα που η Κύπρος σχεδιάζει το πλάνο της επόμενης ημέρας, έχει πολλή και χρήσιμη πληροφωρία να αντλήσει από την τελευταία έκθεση του

ΔΝΤ. Οι επενδύσεις που θα σχεδιαστούν και θα προταθούν στο πλαίσιο του ταμείου ανάκαμψης πρέπει να είναι τέτοιες που θα επικεντρώνονται στην αύξηση των θέσεων εργασίας. Επιβάλλεται να επικεντρωθούμε σε επενδύσεις που αυξάνουν τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας, μειώνουν την κατανάλωση συμβατικής ενέργειας και βελτιώνουν τη χρήση των νέων τεχνολογιών στη δημόσια διοίκηση και στη διοίκηση επιχειρήσεων. Έχουμε το προνόμιο να μετέχουμε στην Ε.Ε. και να έχουμε πρόσβαση στα κεφάλαια του ταμείου ανάκαμψης για νέες επενδύσεις, χωρίς να απαιτείται η περαιτέρω αύξηση του δημόσιου δανεισμού ο οποίος θα προκαλούσε αλυσιδωτές παράπλευρες εξελίξεις. Η ευκαιρία είναι μοναδική, ας μην τη σπαταλήσουμε.

ΕΝΟΙΚΙΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Από μικρός έκανες μεγάλα σχέδια

Καιρός να γίνουν πραγματικότητα!

www.hellenicbank.com/car

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Έχεις τη δύναμη.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Οι εννεάμηνες επιδόσεις της κτηματαγοράς

Εκοντας βάλει το καλοκαίρι πίσω μας και μπαίνοντας στο φθινόπωρο (τουλάχιστον ημερολογιακά), αναμένουμε με ανυπομονησία κάποιες από τις επιδόσεις της αγοράς ακινήτων ιδιαίτερα λόγω του αναβαθμισμένου σε σημασία ρόλου που καλείται να διαδραματίσει.

Έχουμε πλέον στη διάθεσή μας τα στοιχεία συναλλαγών του Σεπτεμβρίου και όπως συνηθίζουμε κάθε τόσο, τα αναλύουμε για να δούμε όχι μόνο ξερά νούμερα, αλλά και το τι μπορεί να κρύβεται πίσω από αυτά. Η σημασία του Σεπτεμβρίου είναι ακόμη πιο μεγάλη επειδή σηματοδοτεί και το κλείσιμο του τρίτου τριμήνου του έτους και όλοι ξέρουμε τι έτος είναι αυτό.

Σε παγκύπρια κλίμακα λοιπόν σημειώθηκαν 1.341 συναλλαγές και αντάλλαξαν χέρια συνολικής μέσης αξίας €240εκ. Ο αντίστοιχος μήνας του 2019 είχε σημειώσει 1.358 συναλλαγές με συνολικό όγκο μέσης αξίας της τάξης των €265εκ. Άρα σε σχέση με πέρυσι, ο Σεπτέμβριος είναι ανεπαισθήτα κάτω σε αριθμό συναλλαγών (μείωση 1,25%) με μείωση στη συνολική αξία των συναλλαγών της τάξης του 9,4%. Συστήνω προσοχή πως αυτή η μείωση που καταγράφεται εδώ σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει αυτόματα μείωση στις αξίες των ακινήτων. Η όποια πορεία των αξιών των ακινήτων δεν μπορεί να εξαχθεί από μια τέτοια ανάλυση.

Πληροφοριακά αναφέρω πως τον Σεπτέμβριο του 2018 τα αντίστοιχα στοιχεία ήταν 1.136 συναλλαγές με μέση αξία όγκου συναλλαγών τα €228εκ. Άρα σε σχέση με το 2018 ο φετινός Σεπτέμβριος ήταν καλύτερος.

Αν αναλύσουμε τα στοιχεία ανά επαρχία, τα δεδομένα έχουν ως ακολούθως:

- Η Λευκωσία οδήγησε την κούρσα με 419 πωλήσεις, ακολουθούμενη από τη Λεμεσό με 357 πωλήσεις, τη Λάρνακα με 248 πωλήσεις, την Πάφο με 231 πωλήσεις και την Αμμόχωστο με 86 πωλήσεις. Σε επίπεδο μέσου όγκου αξιών, η Λεμεσός οδήγησε την κούρσα με μέση αξία της τάξης των €78εκ., ακολουθούμενη από τη Λευκωσία με €77εκ., την Πάφο με €32εκ., τη Λάρνακα με €28εκ. και την Αμμόχωστο με €14εκ.

- Τα επαρχιακά δεδομένα δείχνουν πως σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019, η Λευκωσία και η Αμμόχωστος κινήθηκαν θετικά προμοδώντας την αγορά ενώ οι υπόλοιπες επαρχίες κράτησαν την αγορά πίσω. Υπό τις περιστάσεις ανέμενε κάτι τέτοιο δεδομένου ότι Λεμεσός, Πάφος και Λάρνακα στερήθηκαν την κινητήρια δύναμη της ξένης ζήτησης λόγω του Covid-19, σε αντίθεση με τη Λευκωσία και την Αμμόχωστο που

στηρίζονται διαχρονικά περισσότερο στη ζήτηση από τους Λευκωσιώτες.

Ας δούμε τώρα συνοπτικά τα αποτελέσματα του ενιαμήνου.

- Παγκύπρια έγιναν συνολικά 8.557 συναλλαγές και αντάλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής μέσης αξίας €1,8δισ. Το αντίστοιχο περυσινό ενιάμηνο έγιναν 11.072 συναλλαγές με συνολική μέση αξία €2,5δισ. Δηλαδή, οι συναλλαγές σημείωσαν μείωση 22,7% και η αξία του όγκου τους σημείωσε μείωση 28%.

Συγκρίνοντας το φετινό ενιάμηνο με το αντίστοιχο του 2018, οι 10.981 συναλλαγές του τελευταίου, με την μέση αξία συνολικού όγκου των €2,5δισ., δίνει την ίδια εικόνα σύγκρισης με το ενιάμηνο του 2019. Άρα σε επίπεδο ενιαμήνου το 2018 και το 2019 είχαν σχεδόν πανομοιότυπες επιδόσεις, ενώ το 2020 είχε καθαρή πτώση σε σχέση με τις προηγούμενες δύο χρονιές.

Ένα περισσότερο φιλοσοφικό ερώτημα είναι αν η κατάσταση λόγω του Covid-19 μας στέρνεσε περίπου 2.500 συναλλαγές που θα πρόσθεταν και στην συνολική αξία των συναλλαγών, οι οποίες θα μας έφερναν συνολικά στα ίδια περίπου επίπεδα με τις προηγούμενες δύο χρονιές. Η απάντηση είναι πως ναι, μας στέρνεσαν. Η στέρση δεν ήταν μόνο λόγω της απουσίας ξένης ζήτησης, αλλά και λόγω κάποιου συμμαζέματος της αγοράς ζήτησης. Φυσικά, τη μερίδα του λέοντος στην στέρση την είχε η εξωγενής ζήτηση, επειδή όπως είδαμε όλους αυτούς τους μήνες, η ντόπια ζήτηση λειτουργήσε πολύ ενθαρρυντικά παρά τις δυσκολίες και το αρνητικό οικονομικό κλίμα. Παρόλο που ακόμη υπάρχει αρκετό έδαφος να καλυφθεί μέσα σε τρεις μήνες και πολλά μπορούν να αλλάξουν, προσωπικά πιστεύω πως η εικόνα του ενιαμήνου δίνει μια καλή ένδειξη της συνολικής πορείας της χρονιάς κατά το επερχόμενο κλείσιμό της. Αν αυτή θα είναι η εικόνα στα τέλη Δεκεμβρίου, να μου επιτραπεί να πω πως «καλά τα πήγαμε». Ας μην ξεχνάμε πως πλείστοι έβλεπαν επιδόσεις τουρισμού και στην κτηματαγορά—κάτι που τα ίδια τα στοιχεία ήδη τους διαψεύδουν.

Έπρεπε ήδη να σκεφτόμαστε πως θα ενισχύσουμε την αγορά με τα ανάλογα προωθητικά επειδή το 2021 δεν έχει το απαιτούμενο καύσιμο για να μας χαρίξει έστω συγκρατημένα αισιοδοξία. Πρέπει να θεθούν σε εφαρμογή έκτακτα μέτρα βραχείας πνοής αλλά μεγάλως έντασης που θα ενισχύσουν τη ζήτηση. Σκεφτόμαστε...

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Το είνε και το έκανε ο Ερντογάν. Αγέρωχος, γεμάτος αυτοπεποίθηση και περιφρονώντας τους πάντες, από τη φίλη του την Άγκελα μέχρι και αυτόν τον ίδιο τον Γκουτέρες, έκανε ξανά αυτό που αποφάσισε. Ούτε διενθές, ούτε άλλο δικαιο λογαριάζει, αρκεί να γίνει το δικό του. Πόσοι και πόσοι έπεσαν πάνω του, λέμε τώρα, τις τελευταίες εβδομάδες για να κάνει μια μικρούλα, τόσο δα κίνηση εκτόνωσης της έντασης. Αυτός τους έγραψε όλους κανονικά. Μετακίνησε μεν το Παβούζ αλλά προχώρησε σε χειρότερη πρόκληση. Έτσι, για να επιβεβαιώσει την παρουσία και την κυριαρχία του.

Μήπως αντί για τον Γκουτέρες και την Άγκελα να του στέλναμε κανένα ψυχολόγο; Παίζει να είχαμε περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας.

Το άνοιγμα της παραλίας του Βαρωσιού που ανακοίνωσε χθες έχοντας δίπλα του τον εκλεκτό του Τατάρ, αποδείχθηκε ότι το προετοιμάζε για πολύ καιρό. Για αυτό και όταν τον πήρε τηλέφωνο ο Αντόνιο Γκουτέρες, ύστερα από τις πολλές διαμαρτυρίες του Νίκαρου, είχε έτοιμη την απάντηση: «Μα αυτό που θα εξαγγελούμε, δεν καταπατούν κανένα ψήφισμα των Ηνωμένων Εθνών, εμείς θα ανοίξουμε την παραλία για όλο τον κόσμο».

Δεν ξέρω πως την δέχτηκε την σφαλιάρα ο Αντόνιο, γιατί περί σφαλιάρας και μάλιστα... αξιόδοτραφης πρόκειται. Δεν ξέρω αν ένιωσε άσχημα που κοτζάμ Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ έφαγε πόρτα από τον νεοσουλτάνο που προκλητικά κάνει τα δικό του...

Εκείνο που ξέρω είναι ότι δεν βρήκε ούτε μία λέξη να πει κατά του Ερντογάν, ούτε καν να κατονομάσει την Τουρκία τόλμησε στη σύντομη ανακοίνωσή του για το άνοιγμα της παραλίας των Βαρωσιών. Άραγε να το εκλάβουμε ως προπομπή των όσων θα ακολουθήσουν στις διαπραγματεύσεις που υποτίθεται θα αρχίσουν, αν αρχίσουν;

Όπως μαθαίνω από πηγή μου που γνωρίζει πολλά, η χθεσινή μέρα στον Λόφο κύλησε με πολλές εντάσεις και με πάρα πολλά τηλεφωνήματα του Νίκαρου και του Νίκου από το πρωί. Λίγο πολύ παιχθηκε το ίδιο σκηνικό όπως και προχθές με τον ίδιο στόχο: Να αποτραπεί πάση θυσία η εξαγγελία του ανοίγματος μέρους της περικλειστης πόλης. Πράγμα που δεν έγινε...

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Ο υπαρκτός νεοσουλτάνος και ο ανύπαρκτος ΟΗΕ

• **Ινσαλλαχ** Ταγίη μου σε δύο εβδομάδες μαζί θα τους τρελλάνουμε όλους.

Πολλά η ένταση και το βράδυ. Στο Εθνικό Συμβούλιο που δεν τους άρκεσε η ώρα, υπήρξαν και φωνές και εντάσεις και παρολίγον, σύμφωνα πάντα με την πηγή μου, να μην έχουμε ούτε την «ομόφωνη» απόφαση που είχαμε...

Δεν είναι τραγικό;

Μιλάμε για την Αμμόχωστο.

Το κλίμα που επικράτησε στο Εθνικό Συμβούλιο, επιβεβαίωσε η ξεχωριστή δήλωση του ΕΛΑΜ αλλά και η αναφορά του Άντρου Κυπριανού ότι δεν υπήρξε ομοφωνία και βεβαίως η βιαστική φυγή των εθνικών συμβούλων που την έκαναν, πριν καλά, καλά ολοκληρωθεί η συνεδρίαση και ήταν σαν να βρίσκονταν σε διαλυμένη διαδίλωση. Και αν έγιναν αυ-

τά ψες, φανταστείτε πόσα θα ακολουθήσουν σήμερα και τις επόμενες ημέρες.

Όπως πάντως ακούω σήμερα θα ακολουθήσουν άλλα. Κάποιοι έχουν έτοιμες τις δηλώσεις για να κατακεραυνώσουν αλλήλους. Ωστόσο, τα πυρά θα στραφούν κυρίως στον Νίκαρο και τον Χριστοδουλίδη για την αποτυχία τους να αποτρέψουν τις εξαγγελίες Ερντογάν - Τατάρ και για τις ήπιες αντιδράσεις των Γκιουτέρες και Μπορλ...

Μια απορία έχω: Η κυρία Ελίζαμπεθ Σπένχαρ βρίσκεται στην Κύπρο; Παρακολουθεί ειδήσεις; Ακούει τους Τουρκοκύπριους; Έχει ακούσει τι γίνεται στην Αμμόχωστο;

Μεγάλη ημέρα σήμερα για την Πολιτική

Πλατφόρμα όσων αποχώρησαν από το ΔΗΚΟ. Σε συνέντευξη τύπου θα ανακοινώσουν το νέο τους όνομα «Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων» και θα παρουσιάσουν το λογότυπό τους αλλά και τις πολιτικές τους θέσεις.

Εκείνο ωστόσο που αναμένεται με αγωνία είναι κατά πόσον θα ανακοινώσουν συνεργασία με την ΔΗΠΑ του Μάριου Καραγιάν. Το ΔΗΚΟ παρακολουθεί με ορθάνοιχτα μάτια και αυτά...

ΚΟΝΙΖ: Ποιος πολιτικός αρχηγός έχει τεράστιο πρόβλημα στην εξεύρεση βασικού στελέχους για το κόμμα του; Αληθεύει πως το πρόβλημα είναι τέτοιο που γίνονται δεύτερες σκέψεις κατά πόσον θα πληρωθεί η θέση ή θα αφεθεί για με-τά τις εκλογές;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Ψηφιακή περιδιάβαση στον «Κήπο του Κέπλερ» στο Φεστιβάλ Ars Electronica

Το RISE ITICA Group, ανταποκρινόμενο στην πρόσκληση του διεθνούς Φεστιβάλ Ars Electronica, με τίτλο «In Kepler's Gardens», προσκάλεσε ντόπιους καλλιτέχνες να «καλλιεργήσουν» τον ψηφιακό χώρο, εμπνευσμένοι από μια τεχνική που προέρχεται από την καλλιέργεια φυτών: το μπόλιασμα. Οι επιμελητές Δημήτρης Σιαμμάς, Κωνσταντίνος Μιλτιάδης, Emiddio Vasquez, Μυρτώ Αριστείδου και ο συντονιστής της ομάδας RISE-ITICA Κλεάνθης Νεοκλέους μιλούν στην «Κ» για την επερχόμενη δράση.

—Κατ' αρχάς να πούμε δυο λόγια για το Φεστιβάλ Ars Electronica...

—Το Φεστιβάλ Ars Electronica ξεκίνησε το 1979 ως μια εκδήλωση για την προβολή ψηφιακών τέχνων, στην πόλη Λιντς της Αυστρίας, και σήμερα είναι ίσως το μεγαλύτερο φεστιβάλ media arts στην Ευρώπη. Θεωρείται πλέον ως ένας δημιουργικός πυρήνας με παγκόσμια απήχηση, που λειτουργεί και δημιουργεί στο μεταίχμιο τέχνων, τεχνολογίας και κοινωνίας. Οι φετινοί περιορισμοί διακίνησης, ανάγκασαν η καλύτερα έδωσαν την ευκαιρία στο φεστιβάλ να μετεξελιχθεί σε μια μορφή απόλυτα σχετική με τη φύση του. Η έδρα του φεστιβάλ στο Λιντς ήταν ανοικτή για περιορισμένο αριθμό κοινού και είχε κυρίως συντονιστικό ρόλο, ενώ το μεγαλύτερο μέρος του φεστιβάλ έλαβε χώρα στον ψηφιακό χώρο. Το εγκαίρως είναι αξιο αναφορές όχι μόνο για τεχνικούς λόγους, αλλά και για το γεγονός ότι για πρώτη φορά το μεγαλύτερο μέρος των συμμετοχών, καθώς και των επισκέψεων του κοινού

ενός τόσο μεγάλου διεθνούς πολιτιστικού δρώμενου έγιναν μέσω διαδικτύου. Πρόσφατα, με τη βοήθεια και συμβολή της Αυστριακής Προεδρείας στην Κύπρο χτίστηκε μια πολλά υποσχόμενη συνεργασία μεταξύ του κέντρου Ars Electronica και της ερευνητικής ομάδας ITICA από το νεοσύστατο κέντρο αριστείας RISE. Μέσα λοιπόν από αυτή τη συνεργασία ήρθε και η πρόσκληση για τη συμμετοχή στο Ars Electronica Festival 2020. Με τη θεματική «In Kepler's Gardens» το φεστιβάλ προσκάλεσε τους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν τις προτάσεις τους σε ψηφιακή προσβάσιμη μορφή, δημιουργώντας «ένα ταξίδι σε όλο τον κόσμο», μέσω της ψηφιακής συμμετοχής ομάδων από 120 χώρες, μεταξύ των οποίων και η ομάδα RISE ITICA Group με το project WADS.

—Τι είναι ακριβώς το RISE ITICA Group και το WADS πώς προέκυψε ως ιδέα;

—Η ομάδα ITICA-RISE ασχολείται κυρίως με αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα, με ένα από τους βασικούς της στόχους να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της τοπικής κοινότητας ψηφιακών τέχνων υποστηρίζοντας συνέργειες μεταξύ επιστημονικών ερευνητών, μηχανικών και καλλιτεχνών. Οι δραστηριότητες αυτές συνάδουν απόλυτα με αυτές του Ars Electronica, επομένως μια τέτοια συνεργασία είναι εξαιρετικής σημασίας όχι μόνο για το ITICA group, αλλά κατ' επέκταση και για την Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Με την πρόταση για συμμετοχή στο φεστιβάλ συστάθηκε μια τετραμελής επιμελητική ομάδα, που

Στο Φεστιβάλ Ars Electronica λαμβάνουν μέρος είκοσι ένας καλλιτέχνες, οι οποίοι κλήθηκαν να «καλλιεργήσουν» τον ψηφιακό χώρο, εμπνευσμένοι από μια τεχνική που προέρχεται από την καλλιέργεια φυτών: το μπόλιασμα.

απυθύνε πρόσκληση σε 21 ντόπιους καλλιτέχνες να δημιουργήσουν έργα στον ψηφιακό χώρο, εμπνευσμένοι από μια τεχνική που προέρχεται από την καλλιέργεια φυτών: το μπόλιασμα. Το WADS, αποτέλεσμα αυτής της πρόκλησης, πραγματώνεται σαν ένας κοινός ψηφιακός «κήπος», amalgama επιμέρους και αυτοτελών χώρων-περιβαλλόντων. Σαν διαδικασία,

ο καθένας από αυτούς τους χώρους καλλιεργείται συνεργατικά από ετερόκλητους καλλιτέχνες, με τον κάθε καλλιτέχνη να έχει μια διαφορετική σχέση με το ψηφιακό, ως χώρο και ως εργαλείο. Σαν καρπός, κάθε χωροχρονικό περιβάλλον δημιουργείται στη σύνθεση διαφόρων εκφάνσεων ψηφιακού υλικού (τρισεπίστατα μοντέλα, ήχος, χωρικός ήχος, video, animation

κ.λπ.), προσεγγίζοντας ποικίλα θέματα, σχετικά τόσο με τη φετινή θεματική του φεστιβάλ όσο και με τον κυπριακό χώρο συγκεκριμένα.

—Μπορεί ένας τέτοιος κήπος να είναι επισκέψιμος από το ευρύ κοινό;

—Ο κήπος WADS είναι προσβάσιμος μέσω υπολογιστών, κινητών και συσκευών εικονικής πραγματικότητας στη διεύθυνση <https://hubs.mozilla.com/UbTzCec/wadsgarden>. Δεδομένου ότι η έκθεση έχει δημιουργηθεί στο διαδίκτυο, παραμένει προσβάσιμη επί αόριστον, ή τουλάχιστον όσο η ανοικτή πλατφόρμα Mozilla Hubs στην οποία έχει κτιστεί παραμένει λειτουργήσιμη.

—Η ρίζα νομίζω ότι είναι βασικό συστατικό της έκθεσης, σε ένα τόπο που μοιάζει να την έχει ξεχάσει, πώς σχολιάζετε;

—Η εντοπιότητα είναι μάλλον περισσότερο υπό διαπραγμάτευση παρά οι ίδιες οι ρίζες. Οι τέχνες, ο πολιτισμός, οι ταυτότητες, έχουν την εγγενή ιδιότητα να ριζώνουν στο έδαφος που υπάρχει διαθέσιμο την εκάστοτε στιγμή. Αυτό που ίσως εμποδίζει τις ρίζες να στηρίζουν και να πλάθουν τον χώρο τους, φυσικό και μη, είναι η ταχύτητα με την οποία μεταβάλλονται τα πάντα. Στο WADS θα δείτε έργα οικουμενικά αλλά και υπερτοπικά, που προσφέρουν ιδιαίτερο σχολιασμό σε θέματα του τοπικού και ατοπικού, του πραγματικού και ψηφιακού, του πολιτικού και του παραδόξου, έργα που αναπαράγονται μέσα από την κατανάλωσή τους.

—Τέλος, τι φυτεύτηκε στους κήπους του Κέπλερ;

—Στους κήπους του Κέπλερ, λοιπόν, θα βρει κανείς πληθώρα προσεγγίσεων, ιδεών και διαλόγων γύρω από τα θέματα που αποφάσισε να αγγίξει το φετινό φεστιβάλ, θέματα αυτονομίας, δημοκρατίας, οικολογίας, τεχνολογίας, και της αβεβαιότητας που καθορίζει το σήμερα. Θα βρει επιστήμονες κάθε εξειδίκευσης να συνεργάζονται με καλλιτέχνες και δημιουργούς, να σχολιάζουν το σήμερα και να φαντάζονται το αύριο μέσα από καινοτόμες προσεγγίσεις. Ανάμεσα τους θα βρεθεί και ο δικός μας κήπος.

Συμμετέχοντες καλλιτέχνες

Οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν στο WADS είναι οι: Ραΐσα Αγγελή, Μαρία Ανδρέου, Μαρίνα Ασιώτη, Παντελής Διαμαντίδης, Αναστασία Dolitsay, Peter Eramian, Ibrahim Latif Ince, Στέλιος Ilchouk, Μαρίνα Κασσιανίδου, Ειρήνη Khenkin, Αγγελική Κουτσοδημητροπούλου, Μαρίνος Κουτσομιχάλης, Μαριέττα Μαυροκορδάτου, Παναγιώτης Μηνά, Faysal Mroueh, Λίνα Πρωτοπαπά, Δώρος Πολυδώρου, Δέσποινα Ράγκου, Κλεάνθης Ρούσος, Έλενα Σαββίδου, Νίκος Στέφου.

WADS info: 15 και 16 Οκτωβρίου 2020 @ RISE Makerspace - Πλατεία Δημοκρατίας, οδός Αλκιβιάδη 14, Λευκωσία. Πέμπτη, 15 Οκτωβρίου (18:30 - 22:00) Έναρξη έκθεσης και ανοικτή συζήτηση: Grafting in the Digital @20:00μμ Παρασκευή, 16 Οκτωβρίου (10:30 - 13:30 και 16:00-20:00) Προβολή εικονικής έκθεσης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ
Υπεύθυνος Υλικό: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΤΟΓΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΑΛΕΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Λιγότεροι τραπεζικοί υπάλληλοι το 2021

Στα σκαριά σχέδια εθελούσιας εξόδου, μειώσεις καταστημάτων και τεχνολογικές αναβαθμίσεις

Τον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Το 2020 ήταν μία χρονιά εποπτικών χαλαρώσεων για τις τράπεζες, φυσικό επακόλουθο για να μπορέσουν να εγκλιματιστούν στο δύσκολο περιβάλλον που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού. Το 2021, ωστόσο, αναμένεται να είναι ιδιαίτερα απαιτητικό γι' αυτές, με μονόδρομο «πλέον» να είναι η αύξηση των εσόδων τους, η εφαρμογή των πλάνων που άφησαν πίσω λόγω της πανδημίας, αλλά και η μείωση του κόστους τους για να βελτιστοποιηθεί το μοντέλο τους σε ένα περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων που δεν επιτρέπει μεγάλα κέρδη. Τα μικρά έσοδα, η ανάγκη συγκράτησης του κόστους λειτουργίας των τραπεζών και το πάνω από το 50% των εξόδων του προσωπικού ως ποσό πάνω στα συνολικά έξοδά τους δημιουργεί την ανάγκη για λήψη μέτρων. Τα μηνύματα που λαμβάνουν όσον αφορά τα χαμηλά επιτόκια είναι ότι αυτά θα... συντροφεύουν για πολλά ακόμα χρόνια τις τράπεζες. Ένα δανειακό βιβλίο που «φθίνει», χρεώνεται χαμηλά και που οι προοπτικές για νέο δανεισμό δεν είναι τεράστιες εάν φυσικά εξαιρέσουμε την πρόσφατη εξέλιξη με τις επιδοτήσεις των επιτοκίων από την Κυβέρνηση σε επιχειρηματικά και στεγαστικά δάνεια. Αν και είναι πολύ θετικός ο αντικτυπός τους, τα συγκεκριμένα σχέδια βοηθούν για τα τέσσερα επόμενα χρόνια, με το δανεισμό όμως να πρέπει να αποπληρωθεί στα επόμενα τριάντα.

Όλα αυτά βάζουν νέα πίεση στα συνολικά έξοδα των τραπεζών που πρέπει να μαζευτούν από τα λειτουργικά έξοδα και δεν αφορούν το προσωπικό. Εκεί όμως που αρχίζει να υπάρχει μια συγκράτηση γι' αυτά τα έξοδα, γεννιέται η ανάγκη και για τα του προσωπικού. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνούμε πως αυτή η «δοκιμή» θέλει κεφαλαιακές ανάγκες (capital intensive), «καίγοντας» χρήματα για να

γίνουν οι αποσβέσεις στην επόμενη τριετία από τη στιγμή που θα εφαρμοστούν. Τα πλάνα των εθελούσιων σχεδίων έχουν 3 – 5 χρόνια απόσβεσης, την ίδια ώρα που οι τράπεζες θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν κεφάλαιο για να θωρακιστούν από τα μελλοντικά μη εξυπηρετούμενα δάνεια που θα δημιουργηθούν μετά την μορατόριοση εποχή. Δεν είναι μια «άσκηση» που γίνεται εύκολα, η κάθε τράπεζα θα πρέπει να είναι πολύ καλή στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων της με αρκετές προβλέψεις, αλλά και να μπορεί να χρησιμοποιήσει κεφάλαιο για να εφαρμόσει το κάθε εθελούσιο. Μεγάλη κουβέντα γίνεται επίσης για την τεχνολογική αναβάθμιση των τραπεζών, πόσο

Τι σχεδιάζουν Τράπεζα Κύπρου, Ελληνική Τράπεζα, AlphaBank και Astrobank όσον αφορά στον αριθμό των υπαλλήλων τους.

αδύρκτη ανάγκη είναι η εφαρμογή της και τα αποτελέσματα που θα έχει επάνω στο προσωπικό των τραπεζών. Η τεχνολογία έρχεται για αντικαταστήσει σίγουρα θέσεις εργασίας, αλλά επίσης έχει ένα κόστος για να εφαρμοστεί και θα πρέπει να έχουν τα κεφάλαια για να την υιοθετήσουν. Δεν μπορεί να ειπωθεί πως είναι δικαιολογία των τραπεζών ότι με την αύξηση της τεχνολογίας οι θέσεις των τραπεζιτών θα μειωθούν δραστη, είναι εν πολλοίς σωστό, ωστόσο δεν είναι αρκετό να διώδουν προσωπικό έναντι της τεχνολογίας. Χρειάζεται και η κατάλληλη εκπαίδευση του πελατολογίου της κάθε τράπεζας για να χρησιμοποιεί αυτή την τεχνολογία και δεν είναι μια μονοδιάστατη εξίσωση. Τρανό παράδειγμα η Τράπεζα

Η κάθε τράπεζα θα πρέπει να είναι πολύ καλή στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων της με αρκετές προβλέψεις, αλλά και να μπορεί να χρησιμοποιήσει κεφάλαιο για να εφαρμόσει το κάθε εθελούσιο.

Τεχνολογικό τεστ για τις τράπεζες

Όπως το λιανημπόριο άλλαξε άρδην με την πανδημία, με ανάπτυξη ανέπαφων συναλλαγών και online συναλλαγών, αλλάζει και ο τραπεζικός τομέας (Banking sector). Και είναι μάλλον το σωστό «timing» για να προχωρήσουν σε τεχνολογική αναβάθμιση οι τράπεζες. Οι πολίτες αναγκάστηκαν να προχωρήσουν σε κάποια πράγματα, όπως σύνδεση σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες για «online» μαθήματα, για παραγγελίες και συναλλαγές που χρειαζόταν να γίνουν ανέπαφα. Είναι και μια προοπτική για τις τράπεζες να σπρώξουν περισσότερο τους πελάτες τους σε ηλεκτρονικά κανάλια. Η συγκυρία είναι σίγουρα καλή.

Κύπρου πριν από μερικούς μήνες που «έκανε πίσω» σε χρεώσεις πάνω σε παραδοσιακές συναλλαγές λόγω του ότι παρόλο που ήταν έτοιμο να τις εφαρμόσει, το πελατολόγιό της δεν ήταν έτοιμο να υποδεχθεί αυτές τις υπηρεσίες που είναι τεχνολογικά αναβαθμισμένες.

Υπάρχουν διάφοροι προβληματισμοί που συνθέτουν την εξίσωση της μείωσης του κόστους, άρα και του προσωπικού των τραπεζών που καλύπτει το περισσότερο ποσοστό εξόδων της κάθε τράπεζας. Η κάθε τράπεζα θα προχωρήσει με το δικό της πλάνο, άλλες είναι πιο κοντά, άλλες πιο μακριά και άλλες δεν θα χρησιμοποιήσουν καν το εργαλείο της εθελούσιας εξόδου. Την τελευταία δεκαετία έχουν γίνει σταδιακά πολλά προ-

γράμματα εθελούσιων εξόδων από τις τράπεζες και τα περισσότερα πλην μικρών εξαιρέσεων πέτυχαν.

Οι τράπεζες που σχεδιάζουν

Οι τράπεζες που θα προχωρήσουν σε πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου το 2021 είναι αυτές που έχουν και τους περισσότερους υπαλλήλους. Η Τράπεζα Κύπρου έκανε το τελευταίο χρονικά Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου (VRS) που ως αποτέλεσμα είχε να αποχωρήσουν 500 άτομα προσωπικού, ωστόσο δεν έχει κρύψει ότι έπεται και άλλο. Ο κορωνοϊός σίγουρα επηρέασε τους σχεδιασμούς της, όμως εντός του 2021 καλώς εχόντων των πραγμάτων θα προχωρήσει και σε άλλο VRS. Την ίδια ώρα εισήγαγε και ένα νέο μο-

ντέλο, με δύο επιλογές ευέλικτης εργασίας, τα οποία όμως θα είναι σε εθελοντική βάση. Η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου προχώρησε εντός Αυγούστου 2020 να διευκρινίσει πως «σε καμία περίπτωση το ποσοστό μερικής απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 3% του συνόλου του μόνιμου προσωπικού και πάντοτε θα είναι επιλογή του συναδέλφου».

Η περίοδος απουσίας με μακρόχρονη άδεια ή με μειωμένο ωράριο θα έχει καθορισμένη διάρκεια όπως έχει ήδη μεταξμάς συμφωνηθεί. Αν στην πορεία συνάδελφος αναθεωρήσει και θελήσει να επανέλθει στο υφιστάμενο καθεστώς εργασίας του (υφιστάμενο ωράριο, διακοπή μακρόχρονος άδειας), αυτό είναι εφικτό, εφόσον δοθεί από μέρος του συναδέλφου προειδοποίηση ενός μηνός. Όσον αφορά τους συναδέλφους που θα επλέξουν την μακροχρόνια απουσία άνευ απολαβών, μέσα από τη συμφωνία διασφαλίζεται το συνεχές της απασχόλησης και θα συνεχιστεί η παροχή ωφελημάτων ασφαλείας ζωής και μόνιμης ολικής ανικανότητας, η καταβολή της εισφοράς στις κοινωνικές ασφαλίσεις και ταμείου υγείας. Για όσους συναδέλφους επιλέξουν τη μερική απασχόληση, θα συνεχίσει η παροχή όλων των ωφελημάτων όπως προ-

βλέπεται στις υφιστάμενες συμφωνίες». Η AlphaBank Κύπρου από την άλλη αναμένεται να προχωρήσει και αυτή σε Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου και μπορεί να είναι και η τράπεζα η οποία θα το ανακοινώσει πριν λήξει το τρέχον έτος. Στόχος, όπως υπάρχει πληροφόρηση, η αποχώρηση 100 – 150 ατόμων από την τράπεζα.

Η Ελληνική Τράπεζα, από πλευράς της, μπορεί να ανακοινώσει δια στόματος του πρώην CEO της, Ιωάννη Μάτση, πως δεν είχε στα πλάνα της οποιοδήποτε VRS, ωστόσο τα πλάνα που θα έχει ο νέος CEO να είναι διαφορετικά. Η Ελληνική Τράπεζα λειτουργεί από την αρχή της πανδημίας με πολύ λιγότερα καταστήματα από αυτά που είχε πριν την πανδημία και με τους ανάλογους υπαλλήλους. Το μοντέλο που εφαρμόζει τη δεδομένη στιγμή λειτουργεί και δεν είναι σίγουρο ακόμα πόσα θα ανοίξει στο επόμενο διάστημα και αν θα διαφοροποιήσει τα πλάνα της με τον αριθμό των υπαλλήλων.

Τέλος, η Astrobank, η οποία απέκτησε τη USBBank, αλλά και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου), απέκτησε και τους υπαλλήλους της. Το σίγουρο είναι πως θα πρέπει να προχωρήσει και αυτή σε ένα πλάνο μείωσης του προσωπικού της εντός του 2021.

Ωθηση στον τουρισμό με decision makers

Το κράτος καλύπτει τα έξοδα του αεροπορικού εισιτηρίου για τη φιλοξενία τους στην Κύπρο

Της **ΑΝΤΡΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ**

Στην **πρώιμηση** της ανάπτυξης ποικίλων ειδικών μορφών εναλλακτικού τουρισμού, όπως την οινολατρία, τον ποδηλατικό τουρισμό, την αποκατάσταση ατόμων ΑμεΑ, τον θρησκευτικό και αθλητικό τουρισμό, προχωρεί το Υφυπουργείο Τουρισμού. Στόχος και φιλοδοξία είναι η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού εν μέσω μιας δύσκολης περιόδου.

Το Υφυπουργείο Τουρισμού επιθυμεί να προωθήσει την Κύπρο στο εξωτερικό με πιο στοχευμένο και αποτελεσματικό τρόπο, ο οποίος ουσιαστικά δίδει την ευχέρεια γνωριμίας από πρώτο χέρι με το νησί. Ο στοχευμένος τουρισμός θεωρείται ένα στοιχείο για την ενίσχυση του χειμερινού τουρισμού που εν μέσω πανδημίας φαντάζει ένα ακόμη δύσκολο σκαλοπάτι, το οποίο θα πρέπει να διαβεί η Κύπρος με όσο το δυνατόν λιγότερα στραβοπατήματα λόγω της δύσκολης περιόδου που διανύουμε. Προς αυτή την κατεύθυνση δίδεται ώθηση στις ειδικές μορφές τουρισμού.

Όπως δήλωσε στην «Κ» ο Υφυπουργός Τουρισμού, Σάββας Περδίας, «στα πλαίσια της υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής τουρισμού 2030 και των προσπαθειών του Υφυπουργείου να καταστεί το προϊόν μας αναβαθμισμένο και ανταγωνιστικό, έχουν εξαγγελθεί από το Υφυπουργείο 10 νέα Σχέδια Κινητρών». Τονίζει ότι τα Σχέδια αποσκοπούν στο να καταστήσουν την Κύπρο ολόχρονο τουριστικό προορισμό και να δώσουν ώθηση σε περιοχές όπως τα ορεινά, η ύπαιθρος και οι ακριτικές περιοχές.

Στη λίστα έχουν ενταχθεί νέα Σχέδια. Πρόκειται για το Σχέδιο για την οργάνωση ταξιδιών εξοικειώσης για τις ειδικές μορφές τουρισμού στην Κύπρο (De Minimis) αλλά και το Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Στήριξης για τη δημιουργία, αναβάθμιση υποδομών / εγκαταστάσεων με στόχο την

αναβάθμιση του προσφερόμενου προϊόντος που αφορά στις ειδικές μορφές τουρισμού (DE MINIMIS) και σε Δήμους ή κοινότητες.

Το Σχέδιο με τον τίτλο Οργάνωση Ταξιδιών εξοικειώσης για τις ειδικές μορφές τουρισμού στην Κύπρο (De Minimis), που ανακινώνεται για πρώτη φορά, στοχεύει στην ενημέρωση και εξοικείωση των συμμετεχόντων γύρω από το προϊόν της Κύπρου και στην ενδυνάμωση της εικόνας της Κύπρου ως ενός ελκυστικού και ανταγωνιστικού προορισμού για τις ειδικές

Σ. Περδίας: «Τα Σχέδια αποσκοπούν στο να καταστήσουν την Κύπρο ολόχρονο τουριστικό προορισμό και να δώσουν ώθηση σε περιοχές όπως τα ορεινά, η ύπαιθρος και οι ακριτικές περιοχές».

μορφές τουρισμού στις ξένες αγορές. Δικαιούχοι αιτητές είναι τα τοπικά αδειούχα Γραφεία Τουρισμού και ταξιδιώτες και άλλοι άμεσα εμπλεκόμενοι φορείς. Ήδη, στο Υφυπουργείο Τουρισμού έχουν αποταθεί για ενημέρωση αρκετά γραφεία ταξιδιών, ωστόσο μέχρι στιγμής δεν έχουν υποβληθεί αιτήσεις. Το ενδιαφέρον όπως πληροφορούμαστε, αφορά μέχρι στιγμής στον αθλητικό τουρισμό από την Γαλλία για τον ερχόμενο Μάρτιο.

Η μη υποβολή αιτήσεων φαίνεται ότι οφείλεται κυρίως στην αβεβαιότητα που επικρατεί σε ό,τι αφορά τις αλυσιδωτές συνδέσεις της πανδημίας στον τομέα των ταξιδιών και στην κατηγοριοποίηση των χωρών η οποία αλλάζει ανάλογα με την επιδημιολογική εικόνα της κάθε χώρας.

Σε ό,τι αφορά στο Σχέδιο, το κράτος

Επικρατεί αβεβαιότητα σε ό,τι αφορά τις αλυσιδωτές επιδράσεις της πανδημίας στον τομέα των ταξιδιών και στην κατηγοριοποίηση των χωρών, η οποία αλλάζει ανάλογα με την επιδημιολογική εικόνα της κάθε χώρας.

καλύπτει τα έξοδα του αεροπορικού εισιτηρίου για τη φιλοξενία decision makers στην Κύπρο για εξειδικευμένες μορφές τουρισμού. Οι προσκεκλημένοι συμμετέχοντες στο προτεινόμενο ταξίδι εξοικειώσης θα πρέπει να είναι λήπτες αποφάσεων (decision makers) οι οποίοι διακινούν ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος αθλητικού τουρισμού, θρησκευτικού τουρισμού, συνεδριακού τουρισμού, τουρισμού γκολφ, τουρισμού υπαίθρου, τουρισμού οινολατρία, τουρισμού υγείας, τουρισμός κρουαζιέρας, καταδυτικού, ναυτικού τουρισμού.

Για παράδειγμα ένας αδειούχος ταξιδιωτικός πράκτορας θέλει να φέρει στην Κύπρο μια ομάδα decision makers από τον χώρο του αθλητικού τουρισμού με στόχο να γνωρίσουν τις υπηρεσίες, τις

υποδομές, τις εγκαταστάσεις. Στόχος είναι οι decision makers να φιλοξενηθούν στην Κύπρο ώστε να δουν το προϊόν, τις υπηρεσίες, τις εγκαταστάσεις, τους ανθρώπους και όταν επιστρέψουν στη χώρα τους να το πωλήσουν πιο εύκολα. Πρόκειται για έναν στοχευμένο τρόπο προβολής.

Το ύψος της στήριξης

Το συνολικό ανώτατο ποσό της οικονομικής στήριξης για το Σχέδιο ανά έτος καθορίζεται στις €3.500 για κάθε δικαιούχο. Επιλέξιμη δαπάνη θεωρείται το συνολικό κόστος αγοράς αεροπορικού εισιτηρίου οικονομικής θέσης (συμπεριλαμβανομένων των φόρων αεροδρομίων). Μέχρι 2 ώρες πτήσης για τις χώρες Ελλάδα, Ισραήλ, Λίβανος, Αίγυπτος θα καταβάλ-

λεται το ποσό των 250 ευρώ.

Για τις χώρες, Αυστρία, Γερμανία, Ελβετία, Ιταλία, Λετονία, Ιορδανία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρωσία, Σλοβακία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Τσεχία και Αραβικού Κόλπου το ύψος της χορηγίας για το εισιτήριο φθάνει τα 350 ευρώ για χρονική διάρκεια πτήσεως από δύο μέχρι 4 ώρες.

Για τις χώρες Βέλγιο, Γαλλία, Δανία, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Φινλανδία, Ολλανδία, Νορβηγία, Σουηδία, η τιμή του εισιτηρίου που μπορεί να χορηγηθεί είναι στα 450 ευρώ από τέσσερις μέχρι έξι ώρες πτήσης ενώ για ταξίδια πέραν των έξι ωρών για τις χώρες Ινδία, Κίνα και Η.Π.Α. το ανώτατο ποσό χορηγίας του εισιτηρίου ανέρχεται στα 900 ευρώ. Το Σχέδιο θα έχει ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Ποδηλατικός τουρισμός

Τα Σχέδια Παροχής Οικονομικής Στήριξης για τη δημιουργία, αναβάθμιση υποδομών / εγκαταστάσεων με στόχο την αναβάθμιση του προσφερόμενου προϊόντος που αφορά στις ειδικές μορφές τουρισμού (DE MINIMIS) και σε Δήμους ή κοινότητες, έχουν δημιουργηθεί αφότου το Υφυπουργείο Τουρισμού εντόπισε διάφορα κενά στην υποδομή. Ένα σημαντικό κομμάτι με τεράστιες προοπτικές είναι ο ποδηλατικός τουρισμός που θεωρείται μία εκ των προτεραιοτήτων στα Σχέδια. Η δημιουργία ή η αναβάθμιση ενός ποδηλατοστασίου σε ένα ξενοδοχείο εμπεριέχεται στις δυνατότητες που μπορούν να προκύψουν μέσω της στήριξης που προσφέρει το Σχέδιο για αναβάθμιση του προσφερόμενου προϊόντος που αφορά στις ειδικές μορφές τουρισμού. Επαγγελματίες ποδηλάτες θα μπορούσαν να φιλοξενηθούν σε ξενοδοχεία ενισχύοντας τον ποδηλατικό τουρισμό. Δικαιούχοι του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Στήριξης για τη δημιουργία, αναβάθμιση υποδομών / εγκαταστάσεων με στόχο την αναβάθμιση του προσφερόμενου προϊόντος που αφορά στις ειδικές μορφές τουρισμού είναι ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, κέντρα αναψυχής, μπροπόλες ως επίσης και νομικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται να επενδύσουν για τη δημιουργία νέων ή την αναβάθμιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Μέσα από το Σχέδιο παρέχεται οικονομική στήριξη σε σχέση με δαπάνες που αφορούν την αναβάθμιση του προσφερόμενου προϊόντος για τα ακόλουθα:

- Ποδηλατικός Τουρισμός
- Τουρισμός Υπαίθρου
- Θρησκευτικός Τουρισμός
- Τουρισμός Σκοποβολής
- Τουρισμός Οινολατρία
- Τουρισμός Ευεξίας

Το ποσοστό της οικονομικής στήριξης που θα παρέχεται δεν θα ξεπερνά το 75% της συνολικής δαπάνης για το πιο πάνω με ανώτατο ποσό τις €100.000.

Επιασαν πάτο οι επιδόσεις των δημόσιων νοσοκομείων

Αποκαλυπτικά τα στοιχεία για την παροχή υπηρεσιών ενδονοσοκομειακής φροντίδας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Μια πρώτη ένδειξη για το στοίχημα που καλείται να κερδίσει ο πάλοι ποτέ δημόσιος τομέας της υγείας, αποκαλύπτουν τα πρώτα στοιχεία πλήρης εφαρμογής της ΓεΣΥ. Στοιχεία που αφορούν τις χειρουργικές επεμβάσεις και που προκαλούν ανησυχία σε Υπουργείο Υγείας αλλά και διαχειριστή των δημοσίων νοσοκομείων τον ΟΚΥΠΥ. Με βάση επίσημα δεδομένα από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), που παρουσίασε η «Κ» πρόσφατα, κατά του τρεις πρώτους μήνες εφαρμογής της ενδονοσοκομειακής φροντίδας σε περιβάλλον ΓεΣΥ, ο ΟΑΥ κατέβαλε στα νοσπλευτήρια που συμμετέχουν στο σύστημα υγείας €36,361,531, με τη μερίδα του λέοντος να καταλήγει στα νοσπλευτήρια εκείνα που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, αυτό το οποίο προκαλεί έντονο προβληματισμό, έχει να κάνει με τον αριθμό των περιστατικών ενδονοσοκομειακής φροντίδας των δημόσιων νοσοκομείων, σε σχέση με τον αντίστοιχο των ιδιωτικών. Με βάση στοιχεία κατά τους τρεις πρώτους μήνες εφαρμογής της Β' φάσης του ΓεΣΥ, τα ι-διωτικά νοσπλευτήρια που συμμετέχουν στο σύστημα, πραγματοποίησαν πάνω από 7 χιλιάδες χειρουργικές επεμβάσεις, έναντι 260 των δημοσίων νοσοκομείων. Χάσμα τεράστιο που εάν δεν υπήρχε η τριχρόνη περίοδος προσαρμογής, με κρατική οικονομική στήριξη, θα προέκυπτε σοβαρό ζήτημα βιωσιμότητας των δημοσίων νοσοκομείων.

Τις πταίει

Η πρώτη εικόνα λειτουργίας του ΓεΣΥ σε σχεδόν πλήρη ανάπτυξη, υπολείπεται η εισαγωγή μικρού αριθμού υπηρεσιών μέχρι τέλος του μήνα, έχει κτυπήσει καμπανάκι πρώτα στο Υπουργείο Υγείας και μετά στον ΟΚΥΠΥ. Σε μια πρώτη ανάγνωση της σχεδόν καθολικής προτίμησης των ασθενών προς τα ιδιωτικά

νοσπλευτήρια κατά τους τρεις πρώτους μήνες, βγαίνουν στην επιφάνεια διαχρονικές παθογένειες της δημόσιας υγείας και του αρνητικού αποτυπώματος στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών σε σχέση με την ιδιωτική υγεία. Στο χώρο των άλλοτε δημόσιων νοσπλευτηρίων, τα οποία από την 1η Ιουνίου δεν απολαμβάνουν τον μονοπωλιακό προστατευτισμό του παρελθόντος, η ανησυχία είναι έκδηλη. Οι επιλογές των ασθενών σε συνθήκες ανοικτής αγοράς ιατρικών υπηρεσιών δημιουργούν μια ασφυκτική πίεση, πρώτα στα δημόσια νοσπλευτήρια και στη συνέχεια στο ίδιο το ΓεΣΥ, η εύρυθμη λειτουργία του οποίου είναι συ-

Η στροφή προς τα ιδιωτικά νοσπλευτήρια είναι ένα ζήτημα που παρακολουθείται με ιδιαίτερη προσοχή από το Υπουργείο Υγείας, το οποίο, ωστόσο, θεωρεί πως η όλη κατάσταση θα εξομαλυνθεί το επόμενο διάστημα.

νυφασμένη με την ισορροπημένη συνύπαρξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα υγείας. Οι κυβερνητικοί ιατροί, οι οποίοι κατηγορούνται έντονα ότι φέρουν ευθύνη για την αρνητική εικόνα των δημοσίων νοσπλευτηρίων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, επιρρίπτουν ευθύνες σε κυβέρνηση και ΟΚΥΠΥ για τη μη, κατά τους ίδιους, προσαρμογή-προετοιμασία της δημόσιας υγείας στο νέο περιβάλλον. Ένας δεύτερος αρνητικός παράγοντας έχει να κάνει με τη φυγή αριθμού κυβερνητικών ιατρών προς τον ιδιωτικό τομέα. Εξέλιξη που, όπως υποστηρίζεται, μετακίνησε ένα μεγάλο αριθμό ασθενών από τα δημόσια νοσοκομεία προς τα ιδιωτικά. Το μέγα ερώ-

Κατά τους τρεις πρώτους μήνες εφαρμογής της ενδονοσοκομειακής περιθαλψης, τα ιδιωτικά νοσοκομεία που συμμετέχουν στο ΓεΣΥ διενήργησαν πάνω από 7 χιλιάδες επεμβάσεις με τα δημόσια νοσοκομεία, για την ίδια περίοδο να διενεργούν περίπου 260.

Η περίοδος χάριτος και η κρατική στήριξη

Θετικό στοιχείο στην ομαλοποίηση της κατάστασης αποτελεί η περίοδος προσαρμογής των δημόσιων νοσπλευτηρίων, στο νέο περιβάλλον. Με βάση το νομοθετικό πλαίσιο εισαγωγής του ΓεΣΥ, το κράτος θα στηρίξει οικονομικά, εάν απαιτηθεί, τα δημόσια νοσοκομεία για περίοδο τριών ετών. Χρόνος που δίνει τη δυνατότητα στον ΟΚΥΠΥ για κινήσεις που θα αλλάξουν τη φιλοσοφία λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών των δημόσιων νοσοκομείων, τα οποία, όπως γίνεται παραδεχτό απ' όλους, απολαμβάνουν της εμπιστοσύνης των πολιτών σε σοβαρά περιστατικά τα οποία αναλαμβάνει και φέρει εις πέρας. Ωστόσο, όπως τονίζεται από το σύνολο των παραγόντων στο χώρο της υγείας, ο πρώην δημόσιος τομέας των νοσοκομείων θα πρέπει να αποβάλει μια ξεπερασμένη κουλτούρα που επικρατούσε στα δημόσια νοσοκομεία υπό την κρατική ομπρέλα, κάτι που σε περιβάλλον ΓεΣΥ δεν υφίσταται. Προς αυτή την κατεύθυνση η έκκληση του Υπουργείου είναι η προστασία του ΓεΣΥ σαν κόρη οφθαλμού.

τημα που δημιουργείται, υπό αυτές τις περιστάσεις, είναι τι πρέπει να αλλάξει προκειμένου τα δημόσια νοσοκομεία να είναι σε θέση να ανταγωνιστούν τα ιδιωτικά, εξέλιξη που θα σταθεροποιήσει το

ΓεΣΥ. Θέσαμε το ερώτημα αυτό στον πρόεδρο της ΠΑΣΕΥΚΙ Σωτήρη Κούμα και το κατά πόσο προκύπτει κίνδυνος βιωσιμότητας των δημοσίων νοσοκομείων. «Σίγουρα υπάρχει. Τα δημόσια νοσοκομεία

έχουν ένα ιδιαίτερο ρόλο και χαρακτήρα και τον απέδειξαν και τον αποδεικνύουν καθημερινά. Όλοι μας έχουν ανάγκη από δημόσια νοσπλευτήρια. Πρέπει πίσσθυσία να προσεγγίσουμε το όλο θέμα με ιδιαίτερη προσοχή», ήταν η τοποθέτηση του κ. Κούμα. Στο πνεύμα αυτό η ΠΑΣΕΥΚΙ θεωρεί πως ένας άλλος αρνητικός παράγοντας που επηρέασε την επισκεψιμότητα των δημοσίων νοσπλευτηρίων, ήταν πως αυτά επωμίσθηκαν το μεγαλύτερο βάρος της πανδημίας, κάτι που ενδεχομένως να έσπρωξε, την προηγούμενη περίοδο, μια μεγάλη μερίδα ασθενών προς τα ιδιωτικά για ενδονοσοκομειακή φροντίδα.

Προβληματισμός

Το όλο θέμα παρακολουθείται με ιδιαίτερη προσοχή και από το Υπουργείο Υγείας, μιας και η οικονομική βιωσιμότητα των δημοσίων νοσοκομείων αγγίζει το οικοδόμημα του ΓεΣΥ. Η θεώρηση του Υπουργείου Υγείας για την ώρα κινείται στη λογική του μισογεμάτου ποτηριού,

δηλαδή ότι με την εφαρμογή της Β φάσης του ΓεΣΥ δεν υφίσταται ο ανασταλτικός παράγοντας του κόστους και πως οι δικαιοίχοι του συστήματος έχουν το δικαίωμα της επιλογής του παρόχου υγείας, που θεωρούν ότι μπορεί να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες τους. Όπως τότε πρόσφατα ο υπουργός Υγείας Κωνσταντίνος Ιωάννου, «αυτό, αναπόφευκτα, μετατόπισε τη ζήτηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, φαινόμενο που αναμένεται να εξισορροπηθεί σταδιακά. Την ίδια ώρα δημιούργησε ευγενή ανταγωνισμό ανάμεσα στους παρόχους, γεγονός που αναβαθμίζει τις προσφερόμενες υπηρεσίες υγείας προς τους δικαιοίχους». Στο υπουργείο τα προβλήματα που προκύπτουν αποδίδονται στη μη επαρκή ενημέρωση τόσο των δικαιοίχων όσο και των ιδίων των παρόχων για τις δυνατότητες του συστήματος, αλλά και στη γενική αντίληψη πως το οποίο σύστημα υγείας χρειάζεται χρόνο για να εξομαλυνθεί.

Ο επικίνδυνος συνδυασμός γρίπης και COVID-19

Η ταυτόχρονη νόσηση εξαιτίας των δύο ιών αυξάνει την πιθανότητα θανάτου του ασθενούς κατά έξι φορές και την ανάγκη για εμβολιασμό

Του ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ

Η κρίσηρη συγκυρία κατά την οποία η γρίπη Α και η νόσος COVID-19 θα συνυπάρχουν πλησιάζει, όσο οδεύουμε προς τους μήνες του χειμώνα, και η ανάγκη για εμβολιασμό ενός σημαντικού ποσοστού του πληθυσμού γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική. Η Κύπρος, προς το παρόν, δεν επιτρέπει από την γρίπη Α, αφού οι καιρικές συνθήκες δεν το επιτρέπουν. Ωστόσο, έχουν αρχίσει να παραλαμβάνονται τα εμβόλια κατά της γρίπης Α, αν και παρατηρήθηκε καθυστέρηση μερικών ημερών. Αξίζει να σημειωθεί ότι βάσει πρόσφατων μελετών, η ταυτόχρονη νόσηση με COVID-19 και γρίπη Α, αυξάνει κατακόρυφα τις πιθανότητες θανάτου. Οι ιατροί, τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής έχουν αρχίσει να ενημερώνουν το κοινό για την αναγκαιότητα του εμβολιασμού κατά της γρίπης Α, αλλά μεγάλο στοίχημα που πρέπει να κερδηθεί είναι αυτό που αφορά στους επαγγελματίες υγείας. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που προκύπτουν από έρευνα που διεξήχθη μέσω ερωτηματολογίων, δεν είναι μεγάλο το ποσοστό των ιατρών και των νοσπλευτών που εμβολιάζεται κατά της γρίπης Α αν και αυτός είναι ο στόχος φέτος, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ».

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Υγεία, Στέλλα Κυριακίδου, μιλώντας στην «Κ» σε σχέση με την ανάγκη για εμβολιασμό κατά της γρίπης Α, είπε ότι από τον περασμένο Ιούλιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προβεί σε συστάσεις προς τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν έναν ικανοποιητικό αριθμό δόσεων εμβολίου. Όσον αφορά στην χορήγησή του, προτεραιότητα θα δοθεί στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού στους επαγγελματίες υγείας τις πρώτες γραμμές, καθώς και σε άτομα που εργάζονται σε υπηρεσίες όπως η Αστυνομία.

Ευοίσεις ενδείξεις

Οι συστάσεις για τα κράτη μέλη αφορούν στον αντιγριπικό εμβολιασμό του 60% του πληθυσμού, ώστε να επιτευχθεί

η μεγαλύτερη δυνατή ανοσία κατά του ιού της εποχικής γρίπης. Την ίδια ώρα, εκτιμάται ότι η τήρηση των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης και ατομικής υγιεινής θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στον περιορισμό της εξάπλωσης της εποχικής γρίπης. Ο δρ Πέτρος Καραγιάννης ανέφερε ότι, παρά το γεγονός ότι τον χειμώνα τα επιβεβαιωμένα περιστατικά COVID-19 θα αυξηθούν, εξαιτίας του ότι οι πολίτες θα βρίσκονται σε κλειστούς χώρους ως επί το πλείστον, η χρήση της μάσκας θα περιορίσει τουλάχιστον την έξαρση της γρίπης. Αυτό συνέβη, πρόσθεσε, σε χώρες του νοτίου ημισφαιρίου, το οποίο εξέρχεται από τον χειμώνα και φαίνεται ότι με την τήρηση μέτρων περιορίσαν την εποχική γρίπη.

Πρώτη παραλαβή

Η άφιξη των πρώτων δόσεων του αντιγριπικού εμβολίου αναμένεται αρχικά στην Κύπρο γύρω στις 30 Σεπτεμβρίου, ωστόσο παρατηρήθηκε μικρή καθυστέρηση η οποία εκ μέρους του Υπουργείου

Μόνο το 35% περίπου των επαγγελματιών υγείας εμβολιάστηκε την περσινή χρονιά, ωστόσο φέτος έχει εκφραστεί πρόθεση για αύξηση του ποσοστού, πιθανόν εξαιτίας της πανδημίας.

Υγείας αποδίδεται στην κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί διεθνώς, ένεκα της πανδημίας, με τις αερομεταφορές. Πηγές της «Κ» αναφέρουν ότι οι συστάσεις προς τα κράτη για έναρξη των εμβολιασμών κατά της γρίπης Α αναφέρονταν στους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο, ωστόσο οι καιρικές συνθήκες στην Κύπρο μπορούν να παρατείνουν την έναρξη των εμβολιασμών.

Στην ανακοίνωση που εξέδωσε την Δευτέρα το Υπουργείο Υγείας αναφέρει

Την πρώτη παρτίδα του εμβολίου κατά της γρίπης Α παραλαμβάνει το Υ. Υγείας, το οποίο θα εντείνει το επόμενο διάστημα την προσπάθειά του για ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα οφέλη του εμβολιασμού. Παράλληλα, «τρέχει» έρευνα μεταξύ των επαγγελματιών υγείας.

ότι από την Δευτέρα 12 Οκτωβρίου θα αρχίσει η διανομή των πρώτων δόσεων του αντιγριπικού εμβολίου στους Προσωπικούς Ιατρούς και Παιδιατρους. Η πρώτη παραλαβή αφορά 32,5 χιλιάδες εμβόλια από σύνολο 135 χιλιάδων, τα οποία θα φθάσουν στην Κύπρο τηματικά. Η χορήγησή τους θα γίνει στην βάση των ιεραρχήσεων που έχουν κάνει οι ίδιοι οι γιατροί, οι οποίοι θα ειδοποιούν τους δικαιοίχους και θα τους δίνουν τις απαραίτητες οδηγίες για το πώς και το πότε

θα προσέρχονται για εμβολιασμό. Απαραίτητη προϋπόθεση για την κατά τη δυνατόν αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της πανδημίας είναι η διαφύλαξη των νοσπλευτηρίων, τόσο στον δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Ως εκ τούτου, η θωράκιση των επαγγελματιών υγείας, κυρίως αυτών που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή, αποτελεί αδήριτη ανάγκη, την οποία τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής εδώ και αρκετούς μήνες συνιστούν προς το

Υπουργείο Υγείας. Στο πλαίσιο του αντιγριπικού εμβολιασμού που θα ξεκινήσει τις επόμενες μέρες, θα ενταχθούν και οι γιατροί και οι νοσπλευτές του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ωστόσο, υπενθυμίζεται ότι σε προηγούμενο ρεπορτάζ της «Κ» έγινε αναφορά σε διαπιστώσεις των μελών της επιστημονικής ομάδας για το χαμηλό ποσοστό των επαγγελματιών υγείας που εμβολιάζεται κατά της γρίπης Α. Πρόσφατα, έγινε έρευνα μέσω ερωτηματολογίων που εστάλησαν από τον

ΠΙΣ και τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Νοσπλευτών στα δημόσια και ιδιωτικά νοσπλευτήρια με τις διαπιστώσεις να μην είναι ενθαρρυντικές.

Συγκεκριμένα, τα πρώτα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι μόνο το 35% περίπου των επαγγελματιών υγείας – ιατροί, νοσπλευτές, βοηθοί θαλάμου κ.ο.κ. – εμβολιάστηκε την περσινή χρονιά. Μάλιστα, ερωτηθέντες οι συμμετέχοντες φέρονται να έχουν εκφράσει σε μεγαλύτερο ποσοστό την πρόθεση για να εμβολιαστούν κατά της γρίπης Α φέτος. Με την ολοκλήρωση της έρευνας, αναμένεται ότι θα εξαχθούν και πιο ολοκληρωμένα συμπεράσματα σχετικά με τους λόγους για τους οποίους οι επαγγελματίες υγείας επιλέγουν να μην εμβολιάζονται και το αντίθετο.

Επικίνδυνο «κοκτέιλ»

Η συνύπαρξη της γρίπης Α και της COVID-19 στον ανθρώπινο οργανισμό θεωρείται ιδιαίτερα επικίνδυνη και φέρεται να πολλαπλασιάζει τις πιθανότητες για σοβαρές επιπλοκές, ακόμα και για θάνατο. Όπως ανέφερε στην «Κ» η Παιδιατρος-Λοιμωξιολόγος δρ Μαρία Κολιού, σύμφωνα με πρόσφατη επιστημονική μελέτη, η ταυτόχρονη λοίμωξη με γρίπη Α και COVID-19 στον ίδιο ασθενή αυξάνει τις πιθανότητες θανάτου 6 φορές.

Σύμφωνα με επιστημονικές πηγές που επικαλείται ο «Guardian», βάσει των ευρημάτων από ένα μικρό δείγμα, το 43% των ασθενών με ταυτόχρονη νόσηση από γρίπη Α και COVID-19 κατέληξε, σε σύγκριση με το ποσοστό των ασθενών που είχαν μολυνθεί μόνο από COVID-19 και ανέρχεται στο 26,9%. Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι οι ίδιες πηγές κάνουν λόγο για μερικές αποδείξεις που προκύπτουν από την μελέτη για την ταυτόχρονη νόσηση, σχετικά με την ανταγωνιστική συμπεριφορά της γρίπης έναντι άλλων ιών με τους οποίους συνυπάρχει στον ανθρώπινο οργανισμό. Ωστόσο, δεν υπάρχει ξεκάθαρη εικόνα αναφορικά με την συνύπαρξη της με τον νέο κορωνοϊό, προς το παρόν, ως προς το ποιος ιός επικρατεί.

Σταθερή και σίγουρη επένδυση η αγορά έργων τέχνης

Το έργο του Rottmann «Επίδαυρος» δημοπρατήθηκε τέσσερις φορές παραπάνω από την αρχική τιμή

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Το βράδυ της 15ης Σεπτεμβρίου στη φθινοπωρινή δημοπρασία της Cypria στο Roof Terrace του Ιδρύματος Κώστα και Ρίτας Σεβέρη στη Λευκωσία, συλλέκτες από τρεις ευρωπαϊκές χώρες κτυπούσαν την «Επίδαυρο» του Carl Rottmann και όταν έπεσε το σφυρί, οι συλλέκτες που ανταγωνίζονταν μεταξύ τους για να αποκτήσουν το έργο είχαν καταφέρει με τα κτυπήματα τους να τετραπλασιάσουν την αρχική του τιμή. Μέσα σε λίγα λεπτά, η τιμή της Επίδαυρου από την αρχική εκτίμηση των €10.000 ευρώ είχε ξεπεράσει τις €41.000 ευρώ πετυχαίνοντας την μεγαλύτερη τιμή πώλησης της δημοπρασίας. Η Cypria απέκτησε το έργο για τη συλλογή του φθινοπωρινού Fine Arts Sale που δημοπρατήθηκε από ιδιωτική βρετανική συλλογή. Το φθινοπωρινό Fine Arts Sale της Cypria σημείωσε επιτυχία με 59 πωλήσεις έργων τέχνης και αποκτημάτων σε μια εποχή που η πανδημία επέφερε τεράστιο κτύπημα στην αγορά τέχνης και γενικότερα στην οικονομία. Στη δημοπρασία τηρήθηκαν όλα τα σχετικά υγειονομικά πρωτόκολλα που έχει θεσπίσει η Πολιτεία, άλλωστε πρωταρχικό μέλημα των διοργανωτών ήταν η προστασία του κοινού. «Αυτός ήταν ο λόγος που επιλέξαμε τον ανοικτό χώρο του Roof Terrace του Ιδρύματος Κώστα και Ρίτας Σεβέρη», ανέφερε η Ρίτασα Κυριάκου. Το επόμενο Fine Arts Sale της Cypria αναμένεται να γίνει τέλη Νοεμβρίου – Αρχές Δεκεμβρίου.

Οι ακριβότερες πωλήσεις

Η φθινοπωρινή δημοπρασία της Cypria είχε και άλλες επιτυχίες, δείχνοντας ότι η αγορά έργων τέχνης μπορεί να αποκτήσει δυναμική και να αποδειχθεί μία αξιόλογη και μακροπρόθεσμη επένδυση. Τη δεύτερη μεγαλύτερη τιμή πώλησης πέτυχε

Στη δημοπρασία της Cypria, μεγάλο ποσοστό των έργων κτυπήθηκαν από συλλέκτες και επενδυτές χωρών του εξωτερικού ανάμεσα στις οποίες η Αυστραλία, ΗΠΑ, Εσθονία, Αυστρία, Βρυξέλλες, Ρωσία κ.ά.

η «Νεαρή γυναίκα στο λουτρό Κυπριακού σπιτιού» που ξεπέρασε τις €24.000 ευρώ του Μιχαήλ Κάσιαλου. Το έργο του Κύπριου Μιχαήλ Κάσιαλου (1885 – 1974) είχε αρχική τιμή €15.000 ευρώ και είναι ένα από τα σπάνια λάδια (σε ξύλο 55 x 43 εκ.) στα οποία ο έξοχος ναΐφ εστιάζει στη μορφή –και στην οποία προσδίδει μια αλληγορική διάσταση– αντί σε μια σκηνή της καθημερινότητας στην κυπριακή επαρχία του περασμένου αιώνα. Ανάμεσα στις ακριβές πωλήσεις της δημοπρασίας ήταν και η «Γυναίκα στα κόκκινα» του Δημήτρη Μυταρά, που πωλήθηκε κοντά στην εκτιμώμενη τιμή, αγγίζοντας τις €8.500 ευρώ, ενώ η «Αρχαία Λίμνη, Γερπόλη IV» της Μαρίας Φίλιππούλου έφθασε τις €9.700 ευρώ. Ανάμεσα στα αποκτήματα που δημοπρατήθηκαν από τη Cypria η Αιθέρια Μαντόνα, γλυπτό από μπρούντζο του Γιώργου Κυριάκου πωλήθηκε πάνω από €4.000 ευρώ, μία γυναίκα στα φιγούρα από μολύβι σε χαρτί του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη έφθασε σχεδόν τα €1.500 ευρώ, μια ακουαρέλα του Πολύκλειτου Ρέγκου πωλήθηκε για σχεδόν €1.500 ευρώ ενώ ο «Σταυρός», ακρυλικό του Απόστολου Γιαγιάνου πωλήθηκε για €1.800 ευρώ.

Η παλέτα του Σαλβαντόρ Νταλί

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί το «Sans Titre», παλέτα στην οποία ο Σαλβαντόρ Νταλί άγγιξε τις παλάμες των χεριών του αποτυπώνοντάς τις χρωματικά στην επιφάνεια. Η παλέτα-έργο, στην οποία

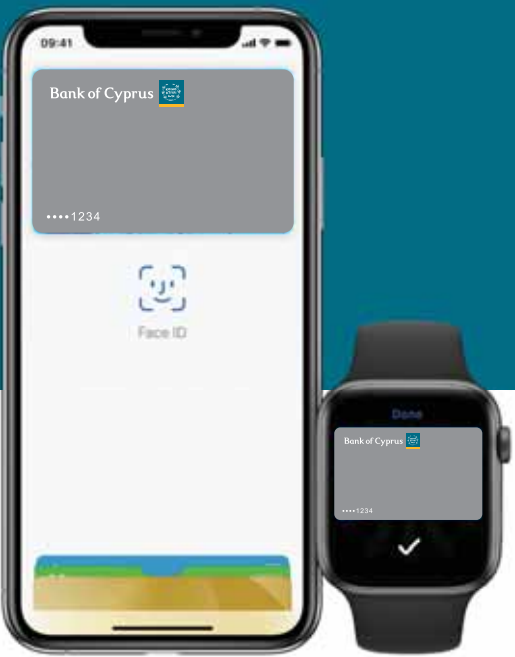
Το «Sans Titre» του Νταλί άγγιξε τις €8.500.

Η τιμή της «Επίδαυρου» του σπουδαίου Carl Rottmann ξεπέρασε τις €41.000 ευρώ, πετυχαίνοντας τη μεγαλύτερη τιμή πώλησης της δημοπρασίας.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του FLORIAN HENSE*

Η Ευρωζώνη ανακάμπτει

Η ανάκαμψη στην Ευρωζώνη βρίσκεται σε οριστικό δρόμο, ανεξαρτήτως της αύξησης των καταγεγραμμένων κρουσμάτων σε όλη την Ευρώπη και της εκ νέου επιβολής περιορισμών στην καθημερινότητα της Ισπανίας και της Γαλλίας. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ευρωζώνη εξακολουθεί να ενισχύεται και τον Σεπτέμβριο. Μια σημαντικότερη από την αναμενόμενη άνοδος των 3,4 μονάδων, ενώ οι αναλύσεις είχαν προβλέψει μόλις 1,3 μονάδα, διαμορφώσε τον εν λόγω δείκτη στις 91,1 μονάδες από τις 87,7 μονάδες τον Αύγουστο. Πρόκειται για την πέμπτη μηνιαία άνοδο κατά διαδοχή, αφήνοντας πίσω το ιστορικό χαμηλό των 64,8 μονάδων τον Απρίλιο. Το κλίμα, σημειωτέον, βελτιώθηκε ακόμα και στη βαρύτητα πληγείσα Ισπανία. Η Γαλλία, η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, όπου η έξαρση των κρουσμάτων είναι τεράστια, αποτέλεσε μια αξιοσημείωτη έκπληξη με άνοδο 5,8 μονάδων. Στην Ιταλία και στη Γερμανία, με χαμηλότερο αριθμό κρουσμάτων, το κλίμα εξακολουθεί να καλυτερεύει και ο δείκτης ενισχύθηκε 8,4 μονάδες και 1,2 μονάδα αντίστοιχως. Ο δρόμος, πάντως, είναι ακόμα

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος συνέχισε την ανοδική του πορεία, παράλληλα με τον αριθμό των κρουσμάτων.

μακρύς. Παρά την ενθαρρυντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος, προβλέπουμε πως απαιτούνται σχεδόν δύο χρόνια να επανέλθει η οικονομία της Ευρωζώνης στα προ της πανδημίας επίπεδα-ρεκόρ του 2023). Πρώτον, ο δείκτης, ο οποίος συνδυάζει την εμπιστοσύνη επιχειρήσεων και καταναλωτών, παραμένει αρκετά χαμηλότερα από τα προ πανδημίας επίπεδα-ρεκόρ του Φεβρουαρίου, στις 103,4 μονάδες, και από τον μακροπρόθεσμο μέσον όρο των 100 μονάδων. Μέχρι στιγμής η εμπιστοσύνη ανέκαμψε μόνον 55% με 80% στην Ισπανία

και στη Γερμανία αντίστοιχα, εν συγκρίσει με το πλήγμα που υπέστη στην πανδημία. Δεύτερον, ο ρυθμός της ανάκαμψης έχει ανακοπεί και πιθανολογείται πως θα συνεχίσει να κάνει τη δύναμή του συν τα χρόνια. Επιπροσθέτως, τα τελευταία στοιχεία του δείκτη υπευθύνων προμηθειών της Ευρωζώνης και του γερμανικού ινστιτούτου Ifo αποτυπώνουν μια αποκλίνουσα πορεία μεταξύ του κλάδου παροχής υπηρεσιών και της μεταποίησης. Ταυτοχρόνως, η παραγωγή από τα διασυννοριακά εμπόριο αγαθών έχουν μετατραπεί στην κινητήρια δύναμη της ανάκαμψης στον ανεπτυγμένο κόσμο. Τέλος, εκτιμούμε ότι η αύξηση των περιστατικών μολύνσεων από τον κορωνοϊό και τα στοχευμένα μέτρα για την ανόσχεσή του θα επιδράσουν δυσμενώς στην ανάπτυξη. Εξ ου και αναθεωρούμε την πρόβλεψη για το ΑΕΠ της Ευρωζώνης το δ' τρίμηνο από το 2,2% στο 1,5% σε τριμηνιαία βάση και βελτώνουμε την εκτίμηση του γ' τριμήνου από το 8,4% στο 9%, αφότου περυσιάνα 11,8% το δεύτερο τρίμηνο.

* Ο κ. Florian Hense είναι οικονομολόγος της Berenberg.

ΑΡΘΡΟ / Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

Οι φίλοι του ιού

Ο ιός δεν ακούει ειδήσεις και δεν κάνει διακρίσεις. Απλώς βρήκε πρόσφορο έδαφος και προχώρησε ακάθεκτος.

καταφερτζήδες για άλλους πλανήτες, θα έρθουμε μαζί σας, αφού είστε ένα πρώτης τάξεως κατοικίδιο μας. Αν δεν είμαστε ήδη εκεί όπου σκοπεύετε να πάτε». Η αλήθεια είναι ότι τα ιικά γενικά και την ικάν ειδικότερα δεν τα θυμάται πολύ καλά, παρότι τα διδάχτηκα από εξάιρετο δάσκαλο, τον Δημήτρη Τριχόπουλο, το καιρό εκείνο, όταν σπούδαζα να μη γίνω οδοντίατρος. Εικάζω πάντως, αυθαίρετως, ότι κάπως έτσι θα εκφραζόταν ο χλευασμός των ιών για μας, αν είχαν την ευκαιρία της γλώσσας. Τιποτε ωστόσο δεν τα υποχρεώνει να συνομιλούν με γλώσσα αντίγραφο της δικής μας.

το αποτύπωμα της μια παλάμης είναι από κόκκινο χρώμα και της άλλης από κίτρινο, ενώ η σύνθεση συμπληρώνεται με πινελιές στο άνω μέρος της παλάτας, άγγιξε τις €8.500. Το έργο, όμοιο του οποίου υπάρχει στη μόνιμη συλλογή του Μουσείου Γουλανδρή στην Αθήνα, αποκτήθηκε από ιδιωτική κυπριακή συλλογή, ενώ κτυπήθηκε από τη Salvador Dali Gallery στο San Juan Capistrano της Καλιφόρνια.

Πάντοτε υπήρχαν επενδυτές και ιδρύματα του εξωτερικού που κτυπούσαν και ενδεχομένως αποκτούσαν έργα που δημοπρατούνταν από τη Cypria εντούτοις στη φθινοπωρινή δημοπρασία της 15ης Σεπτεμβρίου μεγάλο ποσοστό των έργων κτυπήθηκαν από συλλέκτες και επενδυτές χωρών του εξωτερικού ανάμεσα στις οποίες η Αυστραλία, Ηνωμένες Πολιτείες, Εσθονία, Αυστρία, Βρυξέλλες, Ρωσία κ.ά. Ενδιαφέρον αποτελεί και το γεγονός ότι εκτός από έργα ξένων καλλιτεχνών όπως δύο πίνακες του Ουκρανού Alexandre Pasini, ξένοι συλλέκτες απόκτησαν και έργα Ελλαδιτών και Κυπρίων δημιουργών. Το γεγονός του μεγάλου ενδιαφέροντος από ξένες χώρες η Cypria το αποδίδει εν πολλοίς στο ευρωπαϊκό και διεθνές εύρος της συλλογής της. Μια δεύτερη παράμετρος θα μπορούσε να είναι το γεγονός ότι πλέον το διαδίκτυο δίνει την ευκαιρία σε επενδυτές να αποκτήσουν έργα από δημοπρασίες σε παγκόσμια κλίμακα, φαινόμενο που φαίνεται να μεγιστοποιήθηκε από την πανδημία.

Η «Επίδαυρος»

Ο πίνακας ανήκει στα προπαρασκευαστικά έργα του «Ελληνικού Κύκλου» τον οποίο είχε χρηματοδοτήσει ο Λουδοβίκος Α΄ της Βαυαρίας και σηματοδοτεί τη φιλοδοξία του γερμανικού έθνους που τον 19ο αιώνα θεωρούσε τον εαυτό του απόγονο και συνεκτιστή του αρχαιοελληνικού πνεύματος. Ο δημιουργός της, Carl Rottmann, συγκαταλέγεται στους Γερμανούς Masters του 19ου αιώνα έργα του οποίου βρίσκονται σε σπουδαία μουσεία της Γερμανίας και κατά καιρούς παρουσιάζονται σε διεθνείς διοργανώσεις και αφιερωματικές εκθέσεις σε εμβληματικά μουσεία όπως το Μπριτολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης.

«Πέρα από την καλλιτεχνική αξία του έργου, η Επίδαυρος του Rottmann αποτέλεσε ένα από τα πιο ενδιαφέροντα αποκτήματα της Cypria για συλλέκτες που γνωρίζουν και εκτιμούν τον Rottmann αλλά και για επενδυτές που αναζητούν μεγάλες ευκαιρίες», αναφέρει η Ρίτασα Κυριάκου, διευθύντρια της Cypria, συμπληρώνοντας «Το γεγονός ότι τετραπλασίασε την τιμή της εντός λίγων μόλις λεπτών φέρνει στην επιφάνεια την επενδυτική διάσταση της δημοπρατικής αγοράς έργων τέχνης για την οποία η καλλιτεχνική αξία των έργων αποτελεί μεν ζητούμενο παραμένει δε μία από πολλές παραμέτρους που επιφέρουν στην συγκεκριμένη αγορά την εμπορική της φύση και σημασία».

Εχει και ο ανθρωπομορφισμός τα όριά του. Ως εκ τούτου, δεν μπορούμε να υποθέσουμε πως ο ιός, εν προκειμένω ο κορωνοϊός, σκέφτηκε, αποφάσισε, σχεδίασε και έφερε εις πέρας την αποστολή να αποδείξει την ύπαρξή του πλήττοντας, προς παραδειγματισμό των υπολοίπων, ορισμένους από τους πλέον εξέχοντες αμφισβητίες και αρνητές του. Ο ιός δεν ακούει ειδήσεις και δεν κάνει διακρίσεις. Απλώς βρήκε πρόσφορο έδαφος και προχώρησε ακάθεκτος. Μόνο η δική μας διποδη καιρεκακία σκέφτεται ότι θέλησε να τιμωρήσει κατά σειράν τον Μπόρις Τζόνσον της Βρετανίας, τον Ζαίρ Μπολσονάρντ της Βραζιλίας και τον Ντόναλντ Τραμπ των Ηνωμένων Πολιτειών, επειδή τον μέινων συνεχώς, τον περιφρονούσαν, τον κοροϊδεύαν.

Μα για ποιον λόγο να τιμωρήσει κανείς τους καλύτερους του φίλους; Χωρίς αυτούς τους σπουδαίους πολιτικούς, ο ιός θα δυσκολευόταν να βρει 7.500.000 Αμερικανούς Ξενοιστές, 5.000.000 Βραζιλιάνους και 500.000 Βρετανούς. Μέχρι στιγμής.

Κυπριακό σε νέα δεδομένα

Το άνοιγμα του παραλιακού μετώπου δημιουργεί νέες εξελίξεις λίγο πριν από τις «εκλογές»

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Η **κάθοδος** του Ερσίν Τατάρ στην Άγκυρα και η εξαγγελία ανοίγματος μέρους της παραλίας στην περικλειστική περιοχή της Αμμοχώστου, κάθε άλλο από κεραυνός εν αιθρία ήταν για την Λευκωσία. Πέραν των δημόσιων απειλών για εποίκισμό της πόλης από την Άγκυρα και την «κυβέρνηση», από το καλοκαίρι του 2019 υπήρξε η πληροφόρηση πως οι όποιοι σχεδιασμοί ενδεχομένως να γίνουν πριν από τις «εκλογές» στα Κατεχόμενα σε μία προσπάθεια να ευνοηθεί ο εκλεκτός της Άγκυρας Ερσίν Τατάρ έναντι του Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί. Καθόλου τυχαίο ότι τα τελευταία εικοσιτετράωρα, όπως είχε αποκαλύψει η «Κ», υπήρξε ένα έντονο διπλωματικό παρασκήνιο για αντιμετώπιση των

Κάθε άλλο από έκπληξη προκάλεσε στη Λευκωσία η κίνηση Τατάρ-Ερντογάν, με την κυβέρνηση να προχωρεί τα τελευταία εικοσιτετράωρα σε έντονες διπλωματικές διαβουλεύσεις προς αναχαίτισή της.

νέων δεδομένων, με την κυβέρνηση να προσφεύγει στο Συμβούλιο Ασφαλείας, όταν αντιλήφθηκε πως οι παρασκηνιακές κινήσεις δεν έχουν επιφέρει κάποιο αποτέλεσμα. Στην κυβέρνηση πάντως υπάρχει έντονος προβληματισμός για το ποια θα είναι η αντίδραση, καθώς θέλουν να αποφευχθεί μία εν βρασμό κίνηση.

Αυτός ήταν και ο λόγος συγκλήπτος του Εθνικού Συμβουλίου και όχι όπως παρουσιάστηκε δημοσίως πως ήταν αποκλειστικά για τα συμπεράσματα της Συνόδου Κορυφής την περασμένη Πέμπτη. Μετά την πολύωρη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου ο πρόεδρος χαρακτήρισε άκρως αποφυγή ενός τέτοιου ενδεχομένου και εννήμερωση της διεθνούς κοινότητας. Υπήρξε τηλεφωνική επικοινωνία με τον γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών Αντόνιο Γκουτιέρρες, ούτως ώστε να ενημερωθεί για τις τελευταίες εξελίξεις. Όπως αναφέρουν αρμόδιες πηγές, ο Αντόνιο Γκουτιέρρες ξεκαθάρισε πως μετά τις «εκλογές» στα Κατεχόμενα, θα αναλάβει πρωτοβουλία για εκτόνωση της κρίσης. Ζήτησε, όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές, προσεκτική αντιδραση καθώς, όπως είπε, κάποιοι στοχεύουν στην πυροδότηση του κλίματος. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας επικοινωνήσε με τη Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρ-

Η **Λευκωσία** φέρεται να ξεκαθάρισε πως μία τέτοια κίνηση κλείνει την όποια προοπτική επανένταξης του διαλόγου, ενώ την ίδια στιγμή ο Τ/κ ηγέτης Μουσταφά Ακιντζί καταδικάζει το άνοιγμα του παραλιακού μετώπου.

κελ, η οποία όπως είχε αποκαλύψει η «Κ» προχώρησε σε παρασκηνιακές κινήσεις αποκλιμάκωσης της έντασης και διευθέτησης αποχώρησης του «Γιαβούζ». Η κα Μέρκελ φέρεται να επικοινωνήσε με τον Τούρκο πρόεδρο χωρίς ωστόσο να υπάρξει καμία αλλαγή θέσης. Έντονη διπλωματική κινητικότητα υπήρξε όπως λέγεται κυρίως από τους Βρετανούς, αλλά και από τις ΗΠΑ, ενώ ο πρόεδρος επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον Ρώσο υπουργό Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ. Διαβήματα έκανε και η Αθήνα, στέλνοντας το μήνυμα στην Άγκυρα πως μία τέτοια εξέλιξη δυσκολεύει τον ελληνοτουρκικό διάλογο.

Το non paper και οι δυσκολίες
Ήδη κυβερνητικές πηγές ξεκαθαρίζουν πως η κίνηση Άγκυρας – Τατάρ δυσκολεύει τις όποιες προοπτικές επανένταξης των συνομιλιών. Σε αυτό το πλαίσιο τις τελευταίες ώρες κυκλοφόρησε η φημολογία περί non paper της κυπριακής κυβέρνησης στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, με το οποίο σημείωνε πως αν ανοίξει την περικλειστική πόλη της Αμμοχώστου αποκλείονται οριστικά οι όποιες προοπτικές συνομιλιών και επίλυσης του Κυπριακού. Ζήτημα το οποίο δεν απέρριψαν κυβερνητικοί κύκλοι.

Η Τουρκία, όπως αναφέρουν διπλωματικές πηγές, θα χρησιμοποιήσει ως αφήγημα πάντως, ότι με αυτή την κίνηση, δεν αλλάζει το καθεστώς της πόλης, ούτε παραβιάζονται τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Το ερώτημα που εγείρεται πάντως, είναι για ποιο λόγο η Άγκυρα εντείνει τις προκλήσεις δεδομένου ότι μέχρι την περασμένη Πέμπτη κέρδισε στη Σύνοδο Κορυφής αναβάθμιση της τελωνειακής ένωσης και συνέχιση των συνομιλιών ανωτάτου επιπέδου στην Ε.Ε. Η εκτίμηση της Λευκωσίας είναι πως η κίνηση αυτή αποτελεί μία προσπάθεια ενίσχυσης του εκλεκτού της Άγκυρας, Ερσίν Τατάρ, ο οποίος βάσει των δημοσκοπήσεων φέρεται να χάνει από τον νυν Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί. Πέραν τούτου, η κίνηση της Άγκυρας θεωρείται πως είναι μέρος ενός γενικότερου σχεδιασμού εποίκισμού των Βαρωσίων.

Ήδη όπως έχει αναφέρει και στο παρελθόν η «Κ» υπάρχει έντονη φημολογία εδώ και καιρό πως ο Τούρκος πρόεδρος υποσχεται σε μεγάλους εργολάβους που προσκένται στο ΑΚΡ ότι θα τους προσφέρει την ανοικοδόμηση και ανάπτυξη της πόλης.

Οι εξαγγελίες έγιναν πράξη για το Βαρώσι

Την **εκτίμηση** ότι με την κίνηση για την κλειστή πόλη του Βαρωσίου η Άγκυρα επαναλαμβάνει τη θέση της για την αξιολόγηση του Κυπριακού σε μια νέα βάση και φυσικά την υποστήριξη της στην υποψηφιότητα του Ερσίν Τατάρ στις «προεδρικές» της Κυριακής, διατύπωναν χθες βράδυ καλά ενημερωμένες πηγές στα κατεχόμενα και στην Τουρκία. Αναφέρουν επίσης ότι η τουρκοκυπριακή πλευρά και η Άγκυρα είχαν ξεκαθαρίσει τις προθέσεις τους πριν από περίπου ένα χρόνο. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Τουρκίας, στα πλαίσια της τοποθέτησής του για το άνοιγμα του Βαρωσίου, ισχυρίστηκε ότι το προηγούμενο διάστημα έγινε κατανοητό ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για συνολική διευθέτηση του Κυπριακού. Οι ίδιες πηγές επιμένουν ότι πρόκειται για μια άκρως σημαντική δήλωση, που ρίχνει φως στο κλίμα που επικρατεί το τελευταίο διάστημα στην Άγκυρα σχετικά με το Κυπριακό και τις εξελίξεις στο Κυπριακό. Μετά το Κραν Μοντάνα η Άγκυρα έχει χάσει τις ελπίδες της για την ομοσπονδιακή λύση και επιδιώκει να ξεκινήσει διάλογο για εναλλακτικές φόρμουλες, μια κίνηση που τυγχάνει της έγκρισης της συντηρητικής κυβερνητικής συμμαχίας στην Τουρκία.

Στο πλαίσιο του προαναφερόμενου σκεπτικού, εντάσσεται, λοιπόν, από την πλευρά της Άγκυρας, το εγχείρημα του σταδιακού ανοίγματος του Βαρωσίου. Μαζί με το άνοιγμα της πόλης, η τουρκική πλευρά από την μια δείχνει ότι το Κυπριακό δεν πρόκειται να συζητηθεί από το σημείο που διακόπηκαν οι συνομιλίες στο Κραν Μοντάνα. Από την άλλη, ασκεί πίεση στην ε/κ πλευρά για νέες διευθετήσεις στο Κυπριακό και στο ενεργειακό.

Σημειώνεται ότι από την οπτική γωνία της Άγκυρας, οι εξελίξεις στο Βαρώσι θα πρέπει να ερμηνευτούν σε συνδυασμό και με την παραμονή του «Μπαρμπάρ» στην κυπριακή ΑΟΖ και τα «ταξίδια» του στα ανατολικά παράλια του νησιού. «Πέρασσε σε απεπιθεση και ασκούσε πίεση με όλα τα διαθέσιμα μέσα», σημειώνουν χαρακτηριστικά οι τουρκικές πηγές για την εξέλιξη.

Υποστήριξη στον Τατάρ

Η δεύτερη σημαντική πτυχή της νέας απόφασης της Άγκυρας για το Βαρώσι αφορά τις «προεδρικές εκλογές» της Κυριακής στα κατεχόμενα. Με ένα επικοινωνιακό show που έσπασε το τουρκικό Προεδρικό, η Άγκυρα ξεκαθάρισε για μια ακόμη φορά την προτίμησή της στην εκλογική αναμέτρηση. Προχωρώντας στην δημιουργία νο-

Εντονες αντιδράσεις Ακιντζί και Ορσερσάι – Οι στόχοι της Άγκυρας για το Κυπριακό.

σοκομείου πανδημίας στην κατεχόμενη Λευκωσία, στην επανασύνδεση του αγωγού νερού Ανατολίας-κατεχομένων και ανακονώνοντας το μερικό άνοιγμα του Βαρωσίου, η Άγκυρα επιχειρεί να αυξήσει τις πιθανότητες της επικράτησης της υποψηφιότητας του Τατάρ στην δεύτερη Κυριακή των «προεδρικών». Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι με το επικοινωνιακό show και την υποστήριξη στην υποψηφιότητα του Τατάρ διαφώνησε δημοσίως το βράδυ της Τρίτης, ο μικρός «συνέταρος» της «κυβέρνησης», Κουντρέτ Όζερσάι, ο οποίος επίσης διεκδικεί το αξίωμα του Τ/κ ηγέτη. Ο Όζερσάι διαφώνησε τόσο με την παρέμβαση της Άγκυρας στις «εκλογές» όσο και με τον τρόπο που προωθείται το άνοιγμα του Βαρωσίου.

Αντίδραση από Ακιντζί

«Είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί το ζήτημα του Βαρωσίου με τρόπο που δεν θα εμποδίσει αλλά θα συμβάλει στη λύση, και δεν θα έρχεται σε σύγκρουση με τον ΟΗΕ», δήλωσε ο Μουσταφά Ακιντζί το βράδυ της Τρίτης. Ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας, ο οποίος δίνει τον δικό του αγώνα για παραμονή στο αξίωμα του Τ/κ ηγέτη, ήρθε για μια ακόμη φορά σε μετωπική σύγκρουση με την Άγκυρα.

Όπως ο Όζερσάι, έτσι και ο Ακιντζί αντέδρασε στην εμπλοκή της Τουρκίας στην «εκλογική» διαδικασία. Επίσης, χαρακτηριστή λανθασμένη και προβληματική την κίνηση για το Βαρώσι, επισημαίνοντας τα εξής: «Ενώ ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ προετοιμάζεται για πρόσκληση στην ανεπίσημη συνάντηση 5 + 1 μετά τις εκλογές, οι προσπάθειες για το Βαρώσι μόλις λίγο πριν από την κάλπη, αποτελούν παρτίτωμα που θα φέρει τους τουρκοκύπριους σε δύσκολη κατάσταση στη διεθνή σκηνή».

Έκω το καθήκον να δηλώσω ότι είναι μεγάλο λάθος η μετατροπή σε εκλογικό υλικό ενός σημαντικού θέματος όπως αυτό του Βαρωσίου, το οποίο εμπίπτει στην ευθύνη της Προεδρίας. Πιστεύω ότι οι Τουρκοκύπριοι θα δώσουν την απαραίτητη απάντηση στα όσα συμβαίνουν με την ελεύθερη βούλησή τους».

ΝΙΚΟΣ ΣΤΕΛΓΙΑΣ

Η οικονομική κρίση και η πανδημία κρίνουν τις εκλογές στα κατεχόμενα

Οι κινήσεις Άγκυρας-Τατάρ και η ανησυχία για μεγάλη αποχή

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Λίγο πριν από το άνοιγμα των καλών για τις λεγόμενες προεδρικές στα κατεχόμενα, ο Ερσίν Τατάρ, ο οποίος αυτήν την Κυριακή διεκδικεί το ανώτατο πολιτικό αξίωμα της τουρκοκυπριακής κοινότητας, επέλεξε να μην συμμετάσχει σε ένα κρίσιμο debate, στο οποίο λάμβαναν μέρος οι Τουρκοκύπριοι πολιτικοί αρχηγοί που έθεσαν υποψηφιότητα για την τ/κ ηγεσία. Αντί να μεταβεί στο στούντιο του τ/κ καναλιού «Genç Tv» ο Τατάρ τράβηξε προς το αεροδρόμιο και μετέβη στην Τουρκία.

Εκεί συνάντησε τον Αντιπρόεδρο της Τουρκίας, Φουάτ Οκτάι, ο οποίος είναι αρμόδιος για θέματα Κύπρου. Ο στενός συνεργάτης του Ερντογάν παρέδωσε στον Τατάρ επιταγή, με την οποία, σύμφωνα με τ/κ δημοσιογραφικούς και πολιτικούς κύκλους, η «κυβέρνηση» κατάφερε να πληρώσει τους μισθούς του «δημοσίου». Λίγες ημέρες μετά την εξέλιξη αυτή, στο φως της δημοσιότητας ήρθαν φωτογραφίες και πληροφορίες που θέλουν τους στενοί συνεργάτες του Οκταϊ να έχουν μετατρέψει ξενοδοχείο των κατεχομένων σε «εκλογικό αρχηγείο» του Τατάρ. Για τους Μουσταφά Ακιντζί, Σερντάρ Ντενκτάς και μια μεγάλη μερίδα της τ/κ κοινότητας, οι κινήσεις του Οκταϊ, λίγο πριν από τις «προεδρικές» της Κυριακής, επιβεβαιώνουν την προσπάθεια της Άγκυρας για επισκίαση της βούλησης των Τ/κ.

Η οικονομική κρίση

Αντιδρώντας στην κατηγορία ο Τατάρ και οι υποστηρικτές του ισχυρίζονται ότι «ξένες μυστικές υπηρεσίες καταπολεμούν την υποψηφιότητα του

Οικονομολόγοι και αναλυτές θεωρούν ότι το τ/κ πολιτικό σύστημα δεν είναι σε θέση να αντισταθεί στην μεγάλη «οικονομική θύελλα» που αντιμετωπίζουν τους τελευταίους μήνες οι τουρκοκύπριοι.

Πρωθυπουργού» και ότι η διαρροή πληροφοριών που αφορούν την δράση της ομάδας του τουρκικού Προεδρικού στα κατεχόμενα είναι έργο «ξένων σκοτεινών ομάδων». Υποστηρίζουν επίσης ότι εν μέσω της μεγάλης οικονομικής κρίσης, η τ/κ πλευρά δεν έχει άλλη επιλογή παρά να στηριχθεί στην βοήθεια της Άγκυρας.

«Μπορεί ο ισχυρισμός σχετικά με την δράση των ξένων μυστικών υπηρεσιών να μην έπεισε την τ/κ κοινή γνώμη. Ωστόσο, η τελευταία εικόνα που εκπέμπει η τουρκοκυπριακή οικονομία δεν χωρά αμφιβολίες. Βρισκόμαστε στα πρόθυρα μιας μεγάλης κατάρρευσης. Από τον Μάρτιο του 2020, η κατρακύλα της τ/κ οικονομίας, όλων των οικονομικών δομών της τ/κ κοινότητας δεν έχει τέλος», τονίζουν στην «Κ» καλά ενημερωμένες πηγές. Οικονομολόγοι και αναλυτές που την Κυριακή δεν πρόκειται να υποστηρίξουν την υποψηφιότητα του Τατάρ, θεωρούν ότι στο σύνολο του το τ/κ πολιτικό σύστημα δεν είναι σε θέση να αντισταθεί στην μεγάλη «οικονομική θύελλα» που αντιμετωπίζει τους τελευταίους μήνες

η τ/κ κοινότητα. Υπενθυμίζουν επίσης ότι μόλις πριν από ένα έτος, η αντίστοιχη του δολαρίου έναντι της λίρας κυμαίνονταν στην μπάνα των 6,20-6,30 μονάδων. Σήμερα έχει ξεπεράσει τις 7,70 μονάδες. Και αυτό την στιγμή που στα κατεχόμενα τα ενοίκια, τα διδάκτρα και οι βασικές υπηρεσίες πληρώνονται σε ξένο νόμισμα.

Χαρακτηριστικά της κατάστασης είναι η δόλωση του Τ/κ φαρμακοποίου Μεχμέτ ότι τους τελευταίους 7 μήνες το επίπεδο ζωής των Τ/κ έχει δεχθεί ισχυρά πλήγματα. «Μέσα σε λίγες ημέρες, προσθέτει, είδαμε τα καταστήματα να αδειάζουν. Οι άνθρωποι περιόρισαν τα ψώνια τους. Σήμερα αγοράζουν τα απολύτως απαραίτητα και αποφεύγουν να αγοράσουν τα προϊόντα πολυτελείας. Από τον Μάρτιο και μετά, στο φαρμακείο οι πωλήσεις των καλλυντικών και άλλων ειδών προσωπικής φροντίδας έχουν μειωθεί αισθητά. Οι άνθρωποι αγοράζουν μόνο φάρμακα. Την ίδια ώρα χάσαμε τους Ε/κ πελάτες. Πρόκειται για το πιο ισχυρό πλήγμα στην τ/κ οικονομία».

Ο περιορισμός της διακίνησης στα οδοφράγματα είχε ως αποτέλεσμα την διακοπή των επισκέψεων των Ε/κ και των ξένων τουριστών στα κατεχόμενα, γεγονός που κόστισε πολύ ακριβά στους Τ/κ, σε μια περίοδο μάλιστα που η κατρακύλα της τουρκικής λίρας μοιάζει να μην έχει τέλος.

Η πανδημία

Η πανδημία πυροδότησε αλληπάλληλους κλυδωνισμούς στην τ/κ κοινότητα. Η καθημερινότητα, το επίπεδο ζωής, οι οικογενειακοί προϋπολογισμοί άλλαξαν ριζικά. Η κατρακύλα της λίρας

Τα **έξοδα** των τ/κ νοικοκυριών αυξήθηκαν, σε κάποιες περιπτώσεις εκτοξεύτηκαν στα ύψη, την στιγμή που τα έσοδα είτε παρέμειναν στα επίπεδα που βρίσκονταν στις αρχές του έτους είτε εξανεμίστηκαν.

έπληξε χιλιάδες νοικοκυριά. Με πολύ απλά λόγια, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, τα έξοδα των τ/κ νοικοκυριών αυξήθηκαν, σε κάποιες περιπτώσεις εκτοξεύτηκαν στα ύψη, την στιγμή που τα έσοδα είτε παρέμειναν στα επίπεδα που βρίσκόντουσαν στις αρχές του έτους είτε εξανεμίστηκαν.

Οι κινήσεις και οι χειρισμοί της «κυβέρνησης» Τατάρ για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και της πανδημίας, δεν έπαισαν μεγάλες μεριδές της τ/κ κοινότητας. Η «κυβέρνηση» επιχειρεί να αντιμετωπίσει την κρίση επιχειρώντας στην περιορισμένη οικονομική βοήθεια και στις κατεχόμενες γραμμές της Άγκυρας. Επίσης, κατάβαλλε προσπάθειες για να ικανοποιήσει το τουρκικό και τ/κ κεφάλαιο που την υποστηρίζει, κυρίως τους ιδιοκτήτες τουριστικών επιχειρήσεων. Αυτές οι κινήσεις δεν έφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Το άνοιγμα του «αεροδρομίου» λ.χ., στα μέσα του καλοκαιριού, όχι μόνο δεν έφερε τον επιθυμητό αριθμό τουριστών στο νησί, αλλά ταυτόχρονα ε-

κτόξευσε στα ύψη τον αριθμό των νέων κρουσμάτων.

Η κρίση της Κυριακής

Σύμφωνα με τους Τ/κ αναλυτές, αναμφισβήτητα όλες οι προαναφερόμενες εξελίξεις θα διαδραματίσουν τον δικό τους ιδιαίτερο ρόλο στις «προεδρικές» της Κυριακής. Τ/κ αναλυτές, εκτιμούν ότι οι λανθασμένοι χειρισμοί της «κυβέρνησης» κατά τους προηγούμενους μήνες, δεν αποκλείεται να στερθούν πολύτιμες «ψήφους» από τον Τατάρ και τον συνέταρο του στην «συγκυβέρνηση», τον Κουντρέτ Όζερσάι. Επίσης εξετάζει τις πανδημίες και του αρνητικού πολιτικού-κοινωνικού κλίματος που επικρατεί το τελευταίο διάστημα στα κατεχόμενα, υπάρχει το ενδεχόμενο της αποχής μεγάλων μεριδών της τ/κ κοινότητας από την κάλπη. Παρά το γεγονός ότι η ιστορική εμπειρία δείχνει οι Τ/κ «αγαπούν» την κάλπη, στις «προεδρικές εκλογές», οι αναλυτές δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο του υψηλού ποσοστού αποχής, το οποίο αδιαμφισβήτητα θα επηρεάσει το τελικό αποτέλεσμα.

ΑΡΘΡΟ Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Η Ελλάδα μεταμορφώνεται

Ζούμε την εποχή που η Ελλάδα θα βιώσει τη μεγαλύτερη θετική αλλαγή που είδαμε ποτέ. Μεταμορφώνεται σε ένα πραγματικό τεχνολογικό κέντρο, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη κολοσσών του τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας και της έρευνας. Αυτό που γίνεται στην Ελλάδα, αυτή τη στιγμή, μπορεί ίσως να συγκριθεί μόνο με αυτό που είχε πριν κάποια χρόνια στο Ισραήλ και το κατέστρεψε κέντρο έρευνών για εταιρείες παγκοσμίου φήμης. Πριν από δυο μέρες, ο Πρόεδρος της Microsoft, σε κοινή συνέντευξη με τον Έλληνα Πρωθυπουργό, ανακοίνωσε μια επένδυση αξίας ενός δισεκατομμυρίου ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος στρατηγικής συνεργασίας GR for growth. Προβλέπει την δημιουργία του πρώτου συμπλεγμάτων data centers στην Ελλάδα και το μοναδικό στην περιοχή.

Η Ελλάδα, λοιπόν, γίνεται η 8η χώρα στην Ευρώπη και η 27η στον κόσμο που επιλέγεται για να μεταφέρονται και να αποθηκεύονται δεδομένα cloud. Η γνώση της βιομηχανία φαρμάκων Pfizer, αποφάσισε να δημιουργήσει στη Θεσσαλονίκη ένα κέντρο ψηφιακής τεχνολογίας, τεχνικής νοσηρότητας και ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων, δηλαδή big data/analitics, το οποίο θα βάλει τη χώρα στο διεθνή χάρτη για την έρευνα και ανάπτυξη νέων φαρμάκων. Η επένδυση αυτή θα φέρει πολλές νέες θέσεις εργασίας, αλλά και συνεργασίες με πανεπιστήμια και οργανισμούς που θα αναπτύξουν και οι ίδιοι προϊόντα και υπηρεσίες ως αποτέλεσμα της επένδυσης. Η CISCO θα δημιουργήσει ένα κέντρο καινοτομίας και ανάπτυξης δεξιοτήτων, όπου τον πρώτο λόγο θα έχει το ίντερνετ των πραγμάτων, οι ειδικές εφαρμογές για τον αγροτικό τομέα, η ανάπτυξη τεχνολογίες για εξήπνες πόλεις και θα εκπαιδεύει τον κάθε ενδιαφερόμενο ακόμα και ανέργους. Δεν πρέπει να ξεχάσουμε και τις επενδύσεις στον τουριστικό τομέα που είναι πολλές και ενδιαφέρουσες, αλλά και στην πράσινη ενέργεια. Η μετά κορωνοϊό εποχή θα βρει την Ελλάδα να είναι πρωτοπόρος στην Ευρώπη στις ψηφιακές δεξιότητες με σκοπό να την καταστήσει digital hub. Οι νέοι, για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, θα έχουν την ευκαιρία να κάνουν κάτι στον τόπο τους που δεν θα χαθεί γιατί πλέον δημιουργούνται οι κατάλληλες υποδομές. Η ψήφος εμπιστοσύνης είναι πλέον δεδομένη και είναι στο χέρι μας να εκμεταλλευτούμε τα εργαλεία που μας δίνονται.

Ο κ. Γιάννης Γεωργουλός είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

digital agenda

CYPRUS SUMMIT

POWERED BY

“ HUMANITY ON THE EDGE MANAGING THE UNMANAGEABLE

”

OCTOBER 21, 2020

- CONSUMERS AFTER THE VIRUS ERA. MANAGING THE CRAZINESS.
 - EDUCATION ON THE BRINK. LEARNING HOW TO LEARN.
- 5G AND THE CONSPIRACY ERA. SOCIAL MEDIA AND DEMOCRACY.
- COMPANY ETHOS AFTER THE 'BLACK LIVES MATTER' MOVEMENT.
- MEDICAL RESEARCH ON STEROIDS. THE BATTLE FOR SUPREMACY.
- EUROPE ON ITS KNEES OR ON THE RISE? CORONA VIRUS LESSONS OF SOLIDARITY.

PRE-REGISTER

digitalagency.com

SUPPORTERS

PARTNERS

A PROJECT ENDORSED BY

Η Cineworld είχε ανοίξει και πάλι πολλές από τις κινηματογραφικές της αίθουσες με πολλή αισιοδοξία τον Ιούλιο, ευελπιστώντας για σταδιακή αποκατάσταση της λειτουργίας τους. Εντούτοις, η καθυστέρηση της πρεμιέρας του Τζέιμς Μποντ ήταν ένα καίριο πλήγμα.

Προσωρινό λουκέτο σε Αμερική και Βρετανία βάζει η Cineworld

Κατεβάζει ρολά η δεύτερη σε μέγεθος αλυσίδα κινηματογράφων στον κόσμο

Σε δεινή θέση βρίσκεται η αλυσίδα κινηματογράφων Cineworld, η οποία προσωρινά θα διακόψει όλες τις δραστηριότητές της στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις Ηνωμένες Πολιτείες, εξαιτίας των παρατενόμενων περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας. Αλλάστε και η προβολή των ταινιών που προβλεπόταν να κάνουν μεγάλη εμπορική επιτυχία μεταφέρεται για το 2021 – άρα, και τα υψηλά έσοδα. Πρόκειται για τη δεύτερη σε μέγεθος αλυσίδα αιθουσών σε όλο τον κόσμο, η οποία κατεβάζει ρολά αύριο Πέμπτη. Στην αλυσίδα συγκαταλέγονται οι κινηματογράφοι με την επωνυμία Regal, οι οποίοι στην Αμερική ανέρχονται στους 536 και στη Βρετανία στους 127 και αυτοί με το εμπορικό σήμα Picturehouse, ενώ επί εύλου κρεμάμενοι βρίσκονται σχεδόν 45.000 υπάλληλοι. Η τιμή της μετοχής της Cineworld έχει απώλειες της τάξεως του 89% από τις αρχές της χρονιάς. Κατά τη Νατάσα Μπρίλιαντ, αναλήτρια της Citigroup, «ώρα πύλον είναι σχεδόν βέβαιο ότι η εταιρεία θα αναζητήσει ε-

πιπλέον κεφάλαια», ενώ ήδη έχει δηλώσει ότι εξετάζει όλες τις εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης, ώστε να αντεπεξέλθει στις επιπτώσεις της πανδημίας. Τα σχετικά αναφέρει το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, προσθέτοντας ότι η Cineworld εκτιμάται πως θα εξασφαλίσει ρευστό από 200 έως και 300 εκατ. δολ. «Με την παρατεταμένη περίοδο κλεισίματος η εταιρεία θα πρέπει να καλύψει τις επιπλέον χρηματοδοτικές της ανάγκες από τον Ιανουάριο του 2021, όταν ολοκληρωθεί το τριμηνό της πρόγραμμα ενίσχυσης», τόνισε η κ. Μπρίλιαντ. «Μας προβληματίζει η προοπτική πως θα αναζητήσει ένωση κεφαλαίων με υψηλό κόστος».

Χρύν 8,5 δισ. δολ.

Η αλυσίδα κινηματογράφων το 2017 είχε ένα χρέος το οποίο έφθανε τα 467 εκατ. δολάρια, ενώ σήμερα έχει εκταχθεί στα 8,5 δισ. δολ. – ένας βασικός λόγος είναι ότι ακολούθησε πρόγραμμα αναπληρώσεως δραστηριοτήτων.

Εν τω μεταξύ στα τέλη της περασμέ-

Στον «αέρα» 45.000 εργαζόμενοι – Η μετοχή της εταιρείας έχει απώλειες της τάξεως του 89% από τις αρχές της χρονιάς.

νης εβδομάδας ο κινηματογραφικός κολλοσός της Metro-Goldwyn-Mayer ανακοίνωσε, και μάλιστα για δεύτερη φορά, πως θα καθυστερήσει την πρεμιέρα και προβολή της νέας ταινίας του Τζέιμς Μποντ. Σημειώτουν πως το εν λόγω φιλμ ήταν από τα λίγα εναπομεινάντα χολιγουντιανά που είχαν παραμείνει στον προγραμματισμό για να βγουν φέτος στις αίθουσες.

Με απολογητικό ύψος ο διευθύνων σύμβουλος της Cineworld Μούκι Γκράντινγκερ τόνισε πόσο δύσκολο ήταν για την εταιρεία να λάβει την απόφαση αυτή, προσθέτοντας ότι «στόχος μας είναι να ανοίξουμε και πάλι στις βασικές

μας αγορές, όταν θα έχουμε ξεκαθαρή εικόνα για τους όρους προστασίας και υγιεινής και, επίσης, θα γνωρίζουμε πώς τα κινηματογραφικά στούντιο θα μπορούν να επαναφέρουν στη μεγάλη οθόνη επιτυχημένες ταινίες».

Υπενθυμίζεται, όπως αναφέρει στο σχετικό δημοσίευμα του το Bloomberg, ότι η Cineworld είχε ανοίξει και πάλι πολλές από τις κινηματογραφικές της αίθουσες με πολλή αισιοδοξία τον Ιούλιο, ευελπιστώντας για σταδιακή αποκατάσταση της λειτουργίας τους. Εντούτοις, η καθυστέρηση της πρεμιέρας του Τζέιμς Μποντ ήταν ένα καίριο πλήγμα. Ορισμένα, μάλιστα, από τα σινεμά της αλυσίδας είχαν και πάλι ανοίξει μόλις στις 24 Σεπτεμβρίου. Τέλος, επισμαίνεται ότι οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι των εργαζομένων στη Cineworld επιρρίπτουν την ευθύνη για το κλείσιμο στις εταιρείες διανομής, οι οποίες αποφάσισαν, αν και οι αίθουσες μπορούν να λειτουργήσουν με ασφάλεια, να καθυστερήσουν την έναρξη της προβολής, προσδοκώντας έτι υψηλότερα κέρδη.

Σε υψηλό έτους οι ναύλοι ξηρού φορτίου

Σε νέα υψηλά για το 2020 αναρριχήθηκε ο δείκτης-βαρόμετρο για τη ναυλαγορά ξηρού φορτίου Baltic Dry Index, που καταγράφει από την αρχή του έτους άνοδο μεγαλύτερη του 85%. Χτυπημένος σημαντικά από την κρίση της πανδημίας την άνοιξη, οπότε και είχε υποχωρήσει κάτω από 400 μονάδες, δείχνει τώρα μια δυναμική που δημιουργεί αισιοδοξία για βελτίωση του παγκόσμιου εμπορίου. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του ναυλομεσιτικού οίκου Clarkson Research, το παγκόσμιο θαλάσσιο εμπόριο θα υποχωρήσει φέτος κατά 4%, πτώση ανάλογη με το 4,1% κατά το ξέσπασμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2009. Όμως ήδη οι ενδείξεις από τις προσεγγίσεις εμπορικών πλοίων στην Κίνα, τη μεγαλύτερη αγορά της ναυτιλίας, δείχνουν ότι αυτές έχουν επανέλθει στα επίπεδα του 2019. Τη Δευτέρα, ο Baltic Dry Index έκλεισε στις 2.071 μονάδες, επίπεδο που είχε να επισκεφθεί από τις 25 Σεπτεμβρίου και παρά το γεγονός ότι διανύεται περίοδος διακοπών στην Κίνα. Μάλιστα ο επιμέρους δείκτης των πολύ μεγάλων φορτηγών πλοίων, αυτός για τα capes, έκλεισε στις 4.135 μονάδες, όταν μόλις πριν από μία εβδομάδα βρισκόταν στις 2.862 μονάδες, σημειώνοντας επταήμερη άνοδο 44,47%.

Το Baltic Exchange σε ενημέρωσή του προς τους συνδρομητές τους σημειώνει ότι η έντονη δραστηριότητα ναυλώσεων κατά την προηγούμενη εβδομάδα ώθησε το δείκτη Capesize πάνω και από το επίπεδο των 30.000 δολαρίων την ημέρα, φτάνοντας σε νέα υψηλά για το έτος. Να σημειωθεί ότι ο μέσος μερμήσιος ναύλος στα capes ήταν χθες στα 34.293 δολ. ενώ την προηγούμενη Δευτέρα 28/9 ήταν στα 23.733 δολ. Σύμφωνα με το Baltic Exchange, ενδέχεται να υπάρχει και συνέχεια στο ράλι, αφού σημειώνεται ισχυρή ζήτηση για ναύλους σε όλες τις διαδρομές.

Τα υψηλά επίπεδα εισαγωγών της Κίνας, κυρίως σιδηρομεταλλεύματος, ήταν μέχρι στιγμής αρκετά για να υποστηρίξουν μια άνοδο της ναυλαγοράς, σημειώνει στην εβδομαδιαία έκθεσή του ο ελληνικός ναυλο-

Από την αρχή της χρονιάς ο δείκτης Baltic Dry Index καταγράφει άνοδο μεγαλύτερη του 85%.

μεσιτικός οίκος Intermodal, ωστόσο η μεταβλητότητα εξακολουθεί να υπάρχει για την αγορά ξηρού κύδην φορτίου και, όπως σημειώνει, έτσι απαιτείται και ο υπόλοιπος κόσμος να ακολουθήσει στο ίδιο κύμα ανάκαμψης κάποια στιγμή σύντομα, ώστε να είναι η άνοδος διατηρήσιμη.

Από την πλευρά της η Clarksonς αισιοδοξεί καθώς θεωρεί πως και η προσφορά τονάζ, πλοία δηλαδή διαθέσιμα, νέα και υπάρχοντα, για μεταφορές, είναι ελεγχόμενη σε όλους μάλιστα τους κλάδους και όχι μόνον στο ξηρό φορτίο: χαρακτηρίζει διαχειρισμό το βιβλίο παραγγελιών στα ναυπηγεία, που παραμένει –όπως δηλώνει– σε χαμηλό 31 ετών, και ειδικότερα στο 7% της υπάρχουσας συνολικής μεταφορικής δυναμικότητας, έναντι του ιστορικού υψηλού στο 50% του 2008. Οι παραδόσεις από τα κινεζικά ναυπηγεία έχουν «ορμαλοποιηθεί», εξηγεί, μετά την αρχική διακοπή ένεκα COVID-19, αλλά παραμένει ο κίνδυνος μετακυλίσεως στο μέλλον πολλών παραγγελιών, ιδίως, βέβαια, στον τομέα της κρουαζιέρας. Προβλέπει πως η ανάπτυξη της δυναμικότητας του παγκόσμιου στόλου θα διαμορφωθεί στο 2,6% το 2020 και μόλις στο 1,7% για το 2021. Την ίδια ώρα η Κίνα, που κυριαρχεί διεθνώς στις εισαγωγές και στην κατανάλωση σιδηρομεταλλεύματος, έχει και τη δυνατότητα να καθορίζει την τάση στη ναυλαγορά. Η κινεζική παραγωγή χάλυβα λοιπόν προβλέπεται να μειωθεί ελαφρώς σε 987 εκατ. τόνους φέτος, πριν ενδεχομένως να ανακάμψει σε περισσότερο από 1 δισ. τόνους το 2021. Η Κίνα εισάγει διά θαλάσσης περισσότερο από το 70% του σιδηρομεταλλεύματος για να τροφοδοτήσει τη χαλυβουργία της – η οποία είναι η πιο ισχυρή στον κόσμο.

Τα υψηλά επίπεδα εισαγωγών της Κίνας, κυρίως σιδηρομεταλλεύματος, ήταν μέχρι στιγμής αρκετά για να υποστηρίξουν μια άνοδο της ναυλαγοράς, σημειώνει στην εβδομαδιαία έκθεσή του ο ελληνικός ναυλομεσιτικός οίκος Intermodal.

Πράσινες επενδύσεις μέσω Ταμείου Ανάκαμψης προτείνει το WWF Ελλάς

Παρέμβαση για μια «πράσινη» αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης κάνει η περιβαλλοντική οργάνωση WWF Ελλάς. Όπως εκτιμά, αν διατεθεί το ήμισυ των διαθέσιμων πόρων σε περιβαλλοντικά έργα και υποδομές, αυτό θα δημιουργήσει έως το 2023 περί τις 125.000 νέες θέσεις εργασίας, δημιουργώντας παράλληλα μια ασιπδα κατά των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Η έκθεση του WWF με τίτλο «Πράσινη ανάκαμψη για την Ελλάδα» προτείνει ένα πακέτο με δέκα ενδεικτικά emblematic επενδυτικά προγράμματα, που αναπτύσσονται κάτω από τρεις πυλώνες: την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης με στόχο τον μηδενισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τη μετάβαση προς μία κυκλική οικονομία, καθώς και την προστασία και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων. Η οργάνωση εκτιμά ότι η χρήση περίπου 8,2 δισ. ευρώ (περίπου το ήμισυ των μεταβιβάσεων για τη χώρα μας) σε πράσινες επενδύσεις θα καθορίσει τον αναπτυξιακό δρόμο της χώρας τα επόμενα χρόνια, επιταχύνοντας τον μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας. Όπως ανέφερε ο υπεύθυνος οικονομικών πολιτικών του WWF, Ολιβιέ Βαρθακούλιας, ορισμένα από τα έργα που μπορούν να υποστηριχθούν είναι τα ακόλουθα:

- Να υποστηριχθούν όλοι οι δήμοι της χώρας ώστε να δημιουργήσουν ενεργειακές κοινότητες (μοντέλο εξαιρετικά διαδεδομένο στη Γερμανία) με θέσπιση ελάχιστης εγκατεστημένης ισχύος ανάλογα με τον πληθυσμό τους.

- Να αυξηθεί ο στόχος των ενεργειακών αναβαθμίσεων ιδιωτικών κτιρίων από 12%-

Η οργάνωση παρουσίασε δέκα emblematic επενδυτικά προγράμματα για περιβαλλοντικά έργα και υποδομές.

15% έως το 2030 σε 20%.

- Να αυξηθούν κατά 25% οι επενδύσεις για τα επόμενα τρία χρόνια για πράσινες δημόσιες μεταφορές (εκσυγχρονισμός στόλου λεωφορείων, επέκταση σιδηροδρομικού δικτύου, ηλεκτρισμός κ.ά.).

- Δημιουργία νέων υποδομών για τη διαχείριση αστικών αποβλήτων (όχι όμως στη λογική της καύσης απορριμμάτων, που σύμφωνα με το WWF εκτός από περιβαλλοντικό αντίκτυπο δημιουργεί περιορισμένες θέσεις εργασίας).

- Διπλάσιασμός της βιολογικής καλλιέργειας, με κάλυψη του κόστους μετάβασης για τους αγρότες.

- Μείωση κινδύνου πλημμυρών με «φυτικές» λύσεις (όχι βαριά κατασκευαστικά έργα). Όπως σημειώνει η οργάνωση, το ετήσιο κόστος των πλημμυρών για τη χώρα μας (από ζημιές σε υποδομές και ιδιαιτικές περιουσίες) είναι περίπου 300 εκατ. ευρώ.

Σε ερώτηση της «Κ» σχετικά με την ωριμότητα επενδυτικών σχεδίων στην κατεύθυνση αυτή, ο κ. Βαρθακούλιας ανέφερε πως όσα βασίζονται σε υφιστάμενη νομοθεσία ο χρόνος ωρίμανσός είναι μικρός.

Επίσης, σημειώνει, το Δημόσιο έχει στη διάθεσή του μέλτες για τις μεταφορές, όπως λ.χ. για τον σιδηρόδρομο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΛΙΑΛΙΩΣ

Οι «τηλεπωλήσεις» μέσω Ιντερνετ είναι η νέα μανία των Κινέζων

Κράμα ψυχαγωγίας και ηλεκτρονικού εμπορίου, τα ψώνια σε ζωντανή μετάδοση

Ενας νέος τρόπος ψηφιακής κατανάλωσης και εμπορίου δοκιμάζεται με επιτυχία στην Κίνα και φιλοξενείται από μεγάλες πλατφόρμες του κλάδου – μία εξ αυτών είναι η Taobao (της Alibaba), η οποία λειτουργεί ως ψηφιακή αγορά δημοπρασιών. Λέγεται «ψώνια σε ζωντανή μετάδοση» και σημαίνει ότι διάφοροι άνθρωποι στο Διαδίκτυο προβάλλουν ή δοκιμάζουν μπροστά στην κάμερα τα προς πώληση προϊόντα, τα οποία έχουν διαλέξει οι ίδιοι και είναι είτε κραγιόν, είτε ρολόγια, είτε ρούχα, απορρυπαντικά ή ένα νέο μπισκότο. Βέβαια, η συγκεκριμένη δουλειά ούτε εύκολη είναι ούτε κάνει τους πάντες εκατομμυριοσούς, διότι ο ανταγωνισμός είναι σκληρός. Όπως αναφέρει το αμερικανικό ειδησεογραφικό δίκτυο του CNN, πρόκειται για ένα κράμα ψυχαγωγίας και ηλεκτρονικού εμπορίου,

Ανθρωποι στο Διαδίκτυο προβάλλουν ή δοκιμάζουν μπροστά στην κάμερα τα προς πώληση προϊόντα.

το οποίο ορισμένοι παρομοιάζουν με το μοντέλο των τηλεπωλήσεων. Εντούτοις, το κινεζικό μοντέλο είναι πολύ πιο μοντέρνο, διαδραστικό και ευέλικτο, ενώ οι οικοδεσπότες δίνουν στους θεατές τους εκπαιωτικά κουπόνια και κάνουν προσφορές επιτόπιου.

Ωθηση λόγω πανδημίας

Στο συγκεκριμένο πεδίο ο κορωνοϊός είχε θετικότατο αντίκτυπο, διότι μέσα στο πρώτο εξάμηνο του έτους εμφανίστηκαν στο Διαδίκτυο περισσότερες από 10 εκατομμύρια τέτοιες εκπομπές με ζωντανή μετάδοση για λόγους κατανάλωσης. Ειδικά τον μήνα Μάρτιο, όπως αναφέρεται στο σχετικό δημοσίευμα του CNN, 560 εκατομμύρια χρήστες παρακολουθούσαν το εν λόγω θέαμα, ενώ τον περασμένο Ιούνιο έφθαναν μόλις... τα 126 εκατομμύρια, βάσει στοιχείων του κινεζικού κέντρου πληροφοριών Διαδικτύου. Σχεδόν οι μισοί

Προ της πανδημίας θα χρειάζονταν δύο με τρία χρόνια για να εγκαθιδρυθεί αυτή η νέα τάση στην Κίνα, αλλά λόγω πανδημίας ένα τρίμηνο αποδείχθηκε αρκετό, τονίζουν αναλυτές.

από αυτούς χρησιμοποιούσαν το σύστημα ζωντανής μετάδοσης (live streaming) για να κάνουν ψηφιακά ψώνια. Η Σάντι Σεν, διευθύντρια έρευνας για το ψηφιακό εμπόριο στην εταιρεία Gartner, επισημαίνει ότι προ της πανδημίας θα χρειάζονταν δύο με τρία χρόνια για να εγκαθιδρυθεί αυτή η νέα τάση στην Κίνα, ενώ λόγω πανδημίας ήρκεσε ένα τρίμηνο. Αναλυτές του ψηφιακού εμπορίου προβλέπουν ότι υπάρχουν πολύ μεγάλα περιθώρια εκρηκτικής ανάπτυξης της κατανάλωσης σε ζωντανή μετάδοση. Το 2019 η εν λόγω αγορά στην Κίνα είχε αποτίμηση στα 66 δισεκατομμύρια δολάρια, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών αγοράς iResearch, ενώ φέτος αναμένεται να φθάσει περίπου τα 170 δισεκατομμύρια δολάρια.

Ανάλογη απήχηση θα μπορούσε να έχει και στις άλλες χώρες, όπως λόγου χάριν στη Νοτιοανατολική Ασία με την πλατφόρμα Lazada της Alibaba, όπου προωθούνται προϊόντα. Στον δυτικό κόσμο, η Amazon διατηρεί ανάλογο κόμβο με βίντεο για ζωντανές αγορές από το σπίτι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Μενγκ Χου, πρώην αεροσυνοδός, η οποία παραιτήθηκε λίγο πριν ξεσπάσει στην Κίνα η πανδημία και στράφηκε στην αγαπημένη της ασχολία με τα «χειροποίητα» βίντεο από ένα αυτοσχέδιο στούντιο στο διαμέρισμά της. Ξεκίνησε ώρες επί ωρών να βιντεοσκοπεί τον εαυτό της και ουσιαστικά να ασχολείται επαγγελματικά με αυτό. Χρησιμοποίησε την πλατφόρμα Taobao και το τελευταίο οκτάμηνο προσείλκυσε 400.000 θεατές/ακολουθούς, κερδίζει τον μήνα όσα κέρδιζε σε ένα χρόνο, αλλά ουσιαστικά ζει για να εργάζεται. Πέραν των ωρών της ζωντανής μετάδοσης, εργάζεται αρκετές ώρες για να επιλέγει τα προβαλλόμενα είδη, ενώ την υποστη-

ρίζει και ομάδα 20 ατόμων. «Μιλώ α-σταμάτητα 7-8 ώρες, διότι όσο έχεις καλή διάθεση και προβάλλεις τα προϊόντα τόσο περισσότερο έχεις πιθανότητες να τα πουλήσεις και να κρατήσεις ζωντανό το ενδιαφέρον όδων σε βλέπουν. Αν σταματήσεις ακόμη και για 10 δευτερόλεπτα, ίσως οι χρήστες επιλέξουν άλλη αντίστοιχη εκπομπή», λέει η Μενγκ Χου.

Συνήθως οι διαφημιζόμενες εταιρείες πληρώνουν για τα προϊόντα τους και μετά η Χου λαμβάνει και προμήθεια ανά πώληση, η οποία κυμαίνεται από 6% έως 16% αναλόγως πλατφόρμας. Τέλος, ακόμη και η επίσημη κινεζική κυβέρνηση τάσσεται θετικά υπέρ της νέας αγοράς, την οποία θεωρεί νέα κινητήρια δύναμη για το ηλεκτρονικό εμπόριο και πηγή δημιουργίας απασχολήσεως – η πανδημία προξένησε δραστηκή άνοδο της ανεργίας στην Κίνα.

LOGICOM PUBLIC LIMITED**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ****Περίοδος που έληξε στις 30 Ιουνίου 2020**

	Περίοδος που έληξε 30 Ιουνίου 2020 €	Περίοδος που έληξε 30 Ιουνίου 2019 €	Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019 €
Πωλήσεις	414.295.318	465.601.440	946.797.978
Κόστος πωλήσεων	(380.625.579)	(430.449.752)	(875.437.919)
Μεικτό κέρδος	33.669.739	35.151.688	71.360.059
Άλλα εισοδήματα	554.725	127.546	1.051.035
Ζημιές απομείωσης εισπρακτέων	(433.624)	(293.168)	(535.970)
Έξοδα διοίκησης	(20.730.604)	(21.342.461)	(41.230.338)
Άλλα έξοδα	-	-	(34.376)
Κέρδος από λειτουργικές δραστηριότητες	13.060.236	13.643.605	30.610.410
Καθαρή ζημιά από συναλλαγματική διαφορά	(258.932)	(243.435)	(313.338)
Τόκοι εισπρακτέοι	311.559	266.145	537.784
Τόκοι πληρωτέοι και τραπεζικά έξοδα	(3.429.525)	(4.318.596)	(8.472.749)
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	(3.376.898)	(4.295.886)	(8.248.303)
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες μετά τη φορολογία	427.812	3.471.414	39.789.625
Μερίδιο (ζημιάς)/κέρδους από κοινοπραξίες μετά τη φορολογία	(82.925)	96.176	31.627
Κέρδος πριν τη φορολογία	10.028.225	12.915.309	62.183.359
Φορολογία	(1.456.561)	(1.735.106)	(3.508.446)
Κέρδος για την περίοδο/το έτος	8.571.664	11.180.203	58.674.913
Λοιπά συνολικά έσοδα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στο κέρδος ή ζημιά σε μετέπειτα περιόδους			
Πλεόνασμα από επανεκτίμηση γης και κτιρίων	-	-	1.794.232
Αύξηση στη δίκαιη αξία από επανεκτίμηση επενδύσεων στη δίκαιη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	-	418.385	213.099
Αναβαλλόμενη φορολογία που προκύπτει από επανεκτίμηση γης και κτιρίων	(86.394)	1.780	(172.787)
Αναπροσαρμογή από επαναμέτρηση υποχρέωσης	-	-	(483.103)
Αναβαλλόμενη φορολογία στην αναπροσαρμογή από επαναμέτρηση υποχρέωσης	-	-	(1.704)
	10.028.225	12.915.309	62.183.359
Λοιπά συνολικά έσοδα που πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στο κέρδος ή ζημιά σε μετέπειτα περιόδους			
Συναλλαγματική διαφορά από τη μετάφραση και ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων εταιρειών εξωτερικού	(1.838.695)	(593.494)	3.619.382
Συναλλαγματική διαφορά σε σχέση με την αντιστάθμιση καθαρών επενδύσεων σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό	(114.469)	(214.886)	(671.698)
Μερίδιο ζημιάς από συνδεδεμένη εταιρεία	(149.729)	-	(64.907)
	(2.102.893)	(808.380)	2.882.777
Λοιπά συνολικά έξοδα για την περίοδο/το έτος	(2.189.287)	(388.215)	4.232.514
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα για την περίοδο/το έτος	6.382.377	10.791.988	62.907.427
Κέρδος για την περίοδο/το έτος που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Εταιρείας	8.605.442	11.140.941	58.683.217
Δικαίωμα μειοψηφίας	(33.778)	39.262	(8.304)
Κέρδος για την περίοδο/το έτος	8.571.664	11.180.203	58.674.913
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα για την περίοδο/το έτος που αναλογούν σε:			
Μετόχους της Εταιρείας	6.416.155	10.752.726	62.915.731
Δικαίωμα μειοψηφίας	(33.778)	39.262	(8.304)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	6.382.377	10.791.988	62.907.427
Βασικό κέρδος ανά μετοχή (σεντ)	11,62	15,04	79,22
Πλήρως κατανεμημένο κέρδος ανά μετοχή (σεντ)	11,62	15,04	79,22

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Οι Ενδιάμεσες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ετοιμάστηκαν σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) Αρ. 34 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις. Οι Ενδιάμεσες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις δεν έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ:

1. Η Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση δεν θα αποσταλεί στους μετόχους αλλά η Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Λοιπών Συνολικών Εσόδων θα δημοσιευθεί στις εφημερίδες 'ο Φιλελεύθερος' την 1/10/2020, 'Πολίτης' στις 2/10/2020 και 'η Σημερινή' στις 4/10/2020.

2. Ολόκληρο το κείμενο της Εξαμηνιαίας Οικονομικής Έκθεσης, διατίθεται, χωρίς επιβάρυνση, από το Εγγεγραμμένο Γραφείο της Εταιρείας (Ζήνωνος Σώζου 3, 1ος Όροφος, 3105 Λεμεσός. Τ.Θ.: 51094, 3501 Λεμεσός. Τηλ.: +357 25 818444, Τηλεομοιότυπο: +357 25 372282, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: log@adamides.com) και από τα Γραφεία Διοίκησης της Εταιρείας (Στασίνου 26, Αγία Παρασκευή, 2003 Στρόβολος, Λευκωσία. Τ.Θ.: 23472, 1683 Λευκωσία. Τηλ.: +357 22 551000, Τηλεομοιότυπο: +357 22 514294) και είναι αναρτημένο στις ιστοσελίδες της Εταιρείας (www.logicom.net) και του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (www.cse.com.cy).

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

29 Σεπτεμβρίου 2020

Συνεργασία

Στο προεδρικό διάταγμα με το οποίο ζητάει εσπευσμένη αύξηση της παραγωγής σπάνιων γαιών, ο Ντ. Τραμπ καλεί ορυχεία και βιομηχανίες να συνεργαστούν με εταίρους και συμμάχους και με τον ιδιωτικό τομέα προκειμένου «να μειώσουν τον βαθμό στον οποίο είναι ευάλωτη η χώρα αν διακοπεί η προσφορά των κρίσιμων μετάλλων».

Απεξάρτηση

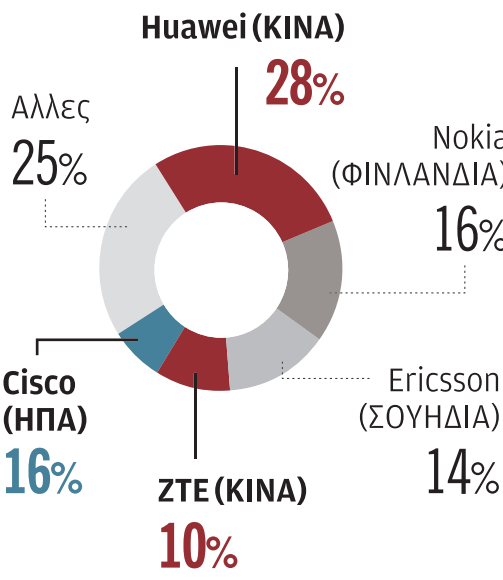
Ανακοινώνοντας τη στροφή της κινεζικής οικονομίας προς τα έσω και την απεξάρτησή της από τις εξαγωγές, ο Τζάσιν Γιφού Λιν, σύμβουλος του Πεκίνου, τόνισε πως «η οικονομία της χώρας πρέπει να εξεκολλουθήσει να αναπτύσσεται, γι' αυτό, αν μειωθούν οι εξαγωγές, τότε τα προϊόντα μας θα καταναλωθούν από την εγχώρια αγορά».

Ελεγχος

Σκοιλιζόντας την κατά καιρούς κλιμάκωση στην αναμέτρηση ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και στο Πεκίνο, ο Φρανκ Ρόουζ, στέλεχος του προγράμματος εξωτερικής πολιτικής στο Ινστιτούτο Brookings, τόνισε πως «ο ανταγωνισμός ανάμεσα στις ΗΠΑ και στην Κίνα αφορά ουσιαστικά το ποιος θα ελέγχει παγκοσμίως τις υποδομές και τις προδιαγραφές της τεχνολογίας της πληροφορίας».

ΜΕΡΙΔΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ, 2019

Η κυριαρχία της Κίνας στις σπάνιες γαίες

Η Κίνα έχει σχεδόν παγκόσμιο μονοπώλιο στην παραγωγή σπάνιων γαιών ενώ τείνει να κυριαρχήσει παγκοσμίως και στις τηλεπικοινωνίες

ΗΠΑ και Κίνα γίνονται πιο εσωστρεφείς

Η πρώτη για να τονώσει την παραγωγή και η δεύτερη για να ενισχύσει την εγχώρια κατανάλωση

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΛΩΗ**

Καθώς η θητεία του Ντόναλντ Τραμπ στο τιμόνι της υπερδύναμης οδεύει στο τέλος της όσο επεισοδιακά αρμόζει στον απρόβλεπτο πρόεδρο των ΗΠΑ, οι επιλογές του αφήνουν παρακαταθήκη τον εμπορικό πόλεμο με την Κίνα και τη βαθύτερη ρήξη που αυτός επέφερε ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου. Πρόκειται, όμως, για έναν εμπορικό πόλεμο μεταλλαγμένο μετά μια πορεία ελιγμών, φαινομενικών επαναπροσεγγίσεων, παρερμηνειών και αδιεξόδων. Η στρατηγικού βάθους αναμέτρηση δυνάμεων ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και στο Πεκίνο έχει πάρει νέα τροπή και οι δύο οικονομίες στρέφονται πλέον προς τα έσω αναζητώντας τη λύση στις εγγενείς δυνάμεις τους.

Επείτα από πολλές δεκαετίες, στη διάρ-

κεια των οποίων αποτέλεσε το εργαστήριο του κόσμου, η Κίνα δρομολογεί την απεξάρτηση της οικονομίας της από τις εξαγωγές. Με καιρίες κινεζικές εταιρείες αποκλεισμένες από την αμερικανική αγορά και με δασμούς στα προϊόντα της, επισπεύδει την αλλαγή μοντέλου που σχεδιάζει τα τελευταία χρόνια.

Επιταχύνει κοντολογίς τη μετεξέλιξη της σε μια ανεπτυγμένη οικονομία που βασίζεται κυρίως στην εγχώρια κατανάλωση. Αν, όμως, για την Κίνα η στροφή αποτελεί σε κάποιο βαθμό πραγματική εξέλιξη της οικονομίας της και απότοκο μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, για την υπερδύναμη η στροφή αποτελεί προσπάθεια επανόρθωσης σφαλμάτων του παρελθόντος. Εν ολίγοις οι ΗΠΑ επιχειρούν να αυξήσουν την παραγωγή τους στις πρώτες ύλες που εισάγουν από την Κίνα και στις

Ο Τραμπ έδωσε εντολή να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ορυχείων σπάνιων γαιών.

οποιές είχαν άλλοτε παγκόσμια πρωτοκαθεδρία. Με προεδρικό διάταγμα που υπέγραψε ενώ μετέβαινε στη Μινεσότα στο πλαίσιο της προεκλογικής εκστρατείας του, ο Ντόναλντ Τραμπ έδωσε εντολή να αυξηθεί η εγχώρια παραγωγή σπάνιων γαιών για να περιορίσει την εξάρτηση της υπερδύναμης από το σχεδόν παγκόσμιο μονοπώλιο που κατέχει η Κίνα.

Ο λόγος για τα 17 μέταλλα με τα εξωτικά ονόματα που είναι αναγκαία στη σύγχρονη βιομηχανία, με προεξάρχουσα την υψηλή τεχνολογία κινητών τηλεφώνων και υπο-

λογιστών, αλλά και για τον αμυντικό εξοπλισμό, ακόμη και για την κατασκευή εξαρτημάτων αυτοκινήτων. Το προεδρικό διάταγμα κηρύσσει τη βιομηχανία των ορυχείων σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και καλεί το υπουργείο Εσωτερικών να επικαλεστεί τον νόμο «για την παραγωγή αμυντικού εξοπλισμού» προκειμένου να επιταχύνει την ανάπτυξη των ορυχείων της χώρας. Σημειωτέον ότι πρόκειται για τον ίδιο νόμο που επικαλέστηκε η κυβέρνηση Τραμπ εν μέσω πανδημίας για να επιταχύνει την παραγωγή ιατρικού εξοπλισμού και υλικού. Και, βέβαια, στο προεδρικό διάταγμα τα ορυχεία και οι βιομηχανίες της χώρας καλούνται ευθέως να συνεργαστούν με εταίρους και συμμάχους και με τον ιδιωτικό τομέα προκειμένου «να μειώσουν τον βαθμό στον οποίο είναι ευάλωτη η χώρα αν διακοπεί η προσφορά των κρι-

σιμων μετάλλων». Η κίνηση είναι εύλογη, καθώς η Κίνα ελέγχει τουλάχιστον το 80% της παγκόσμιας παραγωγής σπάνιων γαιών. Στο όχι και τόσο μακρινό παρελθόν, ωστόσο, κυρίαρχη δύναμη στις σπάνιες γαίες ήταν οι ΗΠΑ. Τη δεκαετία του 1980, όμως, κι ενώ η Κίνα ανέπτυξε τα δικά της ορυχεία, η αμερικανική παραγωγή δέχθηκε καίριο πλήγμα για λόγους περιβαλλοντικής ευαισθησίας.

Η εξόρυξη σπάνιων γαιών είναι αποδεδειγμένα επιβλαβής για το περιβάλλον. Τότε, όμως, η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας και η αμερικανική Ρυθμιστική Αρχή Πυρηνικής Ενέργειας κατέταξαν την εξόρυξη σπάνιων γαιών στην κατηγορία εξορύξεων πυρηνικών καυσίμων. Μέσα στα επόμενα 15 χρόνια έκλεισαν τα ορυχεία και οι μονάδες παραγωγής σπάνιων γαιών της Αμερικής.

Υποχωρούν οι εξαγωγές και το Πεκίνο ποντάρει στην εγχώρια ζήτηση

Την ίδια στιγμή κατά την οποία η Ουάσινγκτον σπεύδει ολοταχώς να επιταχύνει την παραγωγή της στις πλέον κρίσιμες πρώτες ύλες για να μειώσει την εξάρτησή της από την Κίνα, το Πεκίνο λαμβάνει τα μέτρα του για να αντιμετωπίσει μια μειωμένη ζήτηση για τις εξαγωγές του και στρέφεται στην εγχώρια κατανάλωση. Στην πραγματικότητα επισπεύδει απλώς μακροπρόθεσμο σχέδιο στο οποίο έχει επενδύσει αναφερθεί ο πρόεδρος Σι Τζιπίνγκ για τη στροφή της Κίνας στην εγχώρια οικονομία και στην εγχώρια κατανάλωση: τη μετατροπή της σε ανεπτυγμένη οικονομία με απώτερο στόχο την αναβάθμιση

του βιοτικού επιπέδου του κινεζικού λαού.

Το 2020 επρόκειτο, άλλωστε, να είναι η χρονιά που η Κίνα θα ανακοίνωνε διθυραμβικά την εξάλειψη της φτώχειας όπως είχε υποσχεθεί προ τριετίας ο Κινέζος πρόεδρος. Στον μακρόπνοο σχεδιασμό του Πεκίνου, όμως, δεν είχε ληφθεί υπόψη ούτε ο εμπορικός πόλεμος ούτε η πανδημία, οι δύο παράγοντες που ανέβηκαν την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου για μια ευπρεπούς Κίνα, με την πλειονότητα του λαού να είναι μεσαίου εισοδήματος.

Η ένταση με την Ουάσινγκτον, η προοπτική μόνιμης ρήξης και πλήρους διακοπής

των εμπορικών σχέσεων με τον υπ' αριθμόν ένα εμπορικό εταίρο του Πεκίνου σε συνδυασμό με τη γενικότερα μειωμένη εξωτερική ζήτηση λόγω της πανδημίας, ουσιαστικά επιταχύνει τις εξελίξεις. Τώρα η λέξη-κλειδί για τον σχεδιασμό της επόμενης πενταετίας στην οικονομία της Κίνας είναι η «διπλή κυκλοφορία» όπως τη χαρακτήρισαν τα κινεζικά ΜΜΕ. Αναφέρονται στους δύο παράλληλους στόχους που θα είναι η τόνωση της εγχώριας αγοράς και το εμπόριο με άλλες χώρες.

Το σχετικό σχέδιο του Πεκίνου για τη στροφή της οικονομίας, που δεν είναι άλλο από το νέο πενταετές πρόγραμμα, θα πα-

ρουσιασθεί σε τρεις εβδομάδες περίπου, στο επόμενο συνέδριο της κινεζικής ηγεσίας που έχει προγραμματισθεί να γίνει λίγες ημέρες πριν από τις προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ και συγκεκριμένα από τις 26 ως τις 29 Οκτωβρίου. Την κεντρική στόχευση του νέου προγράμματος, όμως, τη στροφή στην εγχώρια κατανάλωση, έχει ήδη προαναγγείλει προ ημερών ο Τζάσιν Γιφού Λιν, ανώτατος σύμβουλος του Πεκίνου.

Απευθυνόμενος σε δημοσιογράφους τόνισε πως «η οικονομία της Κίνας πρέπει να εξακολουθήσει να αναπτύσσεται για αυτό αν μειωθούν οι εξαγωγές της, τότε τα προϊόντα μας θα καταναλωθούν στην

εγχώρια αγορά». Και βέβαια δεν έκρυψε ότι εν προκειμένω η εγχώρια κατανάλωση θα είναι αυτή που θα απορροφήσει όχι μόνον τα καταναλωτικά προϊόντα αλλά και την υψηλή τεχνολογία της Κίνας. Και ο λόγος είναι η αυξανόμενη πίεση της Ουάσινγκτον στις βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας της Κίνας όπως το εμπόργκο κατά της Huawei. Η υπόθεση Huawei έχει, άλλωστε, γεννήσει προ πολλού ένα κύμα οικονομικού πατριωτισμού στο εσωτερικό της κινεζικής κοινωνίας με τα προϊόντα της να γίνονται ανάμεσα και να τείνουν προς εξαφάνιση ακόμη και οι εγχώριοι ανταγωνιστές της.

Μάχη των δύο υπερδυνάμεων για κυριαρχία στην υψηλή τεχνολογία

Το πραγματικό διακύβευμα του εμπορικού πολέμου και αυτής της κλιμακούμενης αναμέτρησης δυνάμεων ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και στο Πεκίνο είναι η παγκόσμια κυριαρχία στην υψηλή τεχνολογία και στις υποδομές της. Οι στοχευμένες επιθέσεις της Ουάσινγκτον σε τεχνολογικούς κολλοσσούς της Κίνας, όπως στην περίπτωση της Huawei, είναι ενδεικτικές. Αντιδρώντας στην κλιμάκωση της έντασης με τις ΗΠΑ, η Κίνα επιχειρεί να επισπεύσει την ανάπτυξη του τεχνολογικού τομέα της και να τον απεξαρτήσει από τις αμερικανικές βιομηχανίες. Την ίδια στιγμή, όμως, η Ουάσινγκτον επεκτείνει και κλιμακώνει τις προσπάθειές

της να παροπλίσει τις σημαντικότερες κινεζικές βιομηχανίες.

Την περασμένη εβδομάδα η κυβέρνηση Τραμπ επέβαλε περιορισμούς στην τροφοδοσία της μεγαλύτερης κινεζικής βιομηχανίας ημιαγωγών, της SMIC, από αμερικανικές εταιρείες. Οι προμηθευτές της SMIC θα πρέπει εφεξής να υποβάλουν αίτηση για έγκριση εξαγωγών, όπως απαιτεί η Ουάσινγκτον με σχετική επιστολή του αμερικανικού υπουργείου Εμπορίου που δημοσιεύθηκε σε πολλά κινεζικά ΜΜΕ. Απνκώντας όσα έχουν προηγηθεί με τη Huawei, η σχετική ανακοίνωση του υπουργείου τονίζει πως υπάρχει «απαράδεκτος κίνδυνος» όποιος εξοπλισμός

πωληθεί στην κινεζική εταιρεία να χρησιμοποιηθεί για «στρατιωτική χρήση».

Η εν λόγω εταιρεία είναι κρίσιμη για τις τεχνολογικές φιλοδοξίες της Κίνας και παράγοντες της παγκόσμιας αγοράς εκτιμούν ότι η τελευταία αυτή κίνηση της Ουάσινγκτον μπορεί να αναβάλει την ανάπτυξη του τεχνολογικού κλάδου της για πολλά χρόνια. Οι πιασμένοι που παράγει η εν λόγω εταιρεία είναι καιρία εξαρτήματα ενός μεγάλου φάσματος ηλεκτρονικών προϊόντων ευρείας χρήσης. Η σημασία τους όμως αυξάνεται διαρκώς, καθώς είναι αναγκαίοι για την εξέλιξη όλο και περισσότερων έξυπνων συσκευών. Και, βέβαια, ο κλάδος τους συνδέεται με

μια αλυσίδα βιομηχανιών, που φτάνουν μέχρι τον κλάδο του design αλλά και μέχρι τις βιομηχανίες που παράγουν τα εργαλεία που χρειάζεται ο μεταποιητικός τομέας. Στον τομέα των ημιαγωγών κυριαρχούν στην παγκόσμια αγορά οι αμερικανικές εταιρείες καθώς και οι ευρωπαϊκές, αλλά και άλλες ασιατικές. Η ταίβανική TSMC, για παράδειγμα, όπως και η κορεατική Samsung, που είναι ανταγωνίστριες της SMIC, είναι πολύ πιο προηγμένες όσον αφορά τον εξοπλισμό για τη βιομηχανία της μεταποίησης. Σημαντική σε αυτόν τον κλάδο είναι, άλλωστε, η ολλανδική ASML, καθώς κατασκευάζει μηχανήματα που χρησιμοποιούν

υπεριώδεις ακτίνες και παράγει τους πλέον προηγμένους μικροεπεξεργαστές, όμοιους με τους TSCM και Samsung.

Προ μνην η Ουάσινγκτον άσκησε πιέσεις στην ολλανδική κυβέρνηση ζητώντας να διακόψει η ASML τις εξαγωγές μηχανολογικού εξοπλισμού στη SMIC. Και βέβαια το πρόβλημα για το Πεκίνο είναι πως δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην εγχώρια αγορά κινεζικές επιχειρήσεις ικανές να καλύψουν το κενό που θα αφήσει η SMIC αφ' ης στιγμής αποκοπεί πλήρως από τις αμερικανικές εταιρείες. Σύμφωνα με τη Morningstar Equity Research, η κίνηση της Ουάσινγκτον θα είναι καταλυτική για την ανάπτυξη της SMIC και

των ομοίων της στην Κίνα, καθώς «η δημιουργία μιας πλήρους εγχώριας βιομηχανίας ημιαγωγών στην Κίνα δεν είναι πιθανόν να έχει ολοκληρωθεί ούτε μέσα σε 10 χρόνια». Και βέβαια το Πεκίνο δεν έχει μείνει με σταυρωμένα χέρια σε όλες αυτές τις προσπάθειες της Ουάσινγκτον να αναχαιτίσει την πορεία του προς την τεχνολογική πρόοδο και αυτάρκεια. Στις αρχές Σεπτεμβρίου, η Κίνα έδωσε στη δημοσιότητα τη δική της μαύρη λίστα – έναν κατάλογο «αναξιόπιστων εταιρειών» – και ανακοίνωσε ότι επιβάλλει εμπόργκο σε αυτές τις εταιρείες που απειλούν «την εθνική ασφάλεια και τα συμφέροντα της χώρας».

Cyprus Annual Review

Χτίζουμε πάνω στις επιτυχίες μας
Επιχειρηματίστε το μέλλον.

www.pwc.com.cy/annual-review

ΑΝΑΛΥΣΗ

Εντονοι κραδασμοί στην αγορά εργασίας της Βρετανίας

Των **DAVID GOODMAN, DEIRDRE HIPWELL, LUCY MEAKIN ΚΑΙ SIDDHARTH PHILIPPERE / BLOOMBERG**

Το μήνυμα της βρετανικής κυβέρνησης ενόσω τα κρούσματα του κορωνοϊού αυξάνονται είναι ξεκάθαρο: η αγορά εργασίας θα βιώσει κραδασμούς τέτοιους, που δεν έχουν εκδηλωθεί ξανά τα τελευταία τριάντα χρόνια. Αυτό που συμβαίνει είναι πως απλώς η πανδημία έβγαλε στην επιφάνεια τις ρωγμές οι οποίες προϋπήρχαν στο οικοδόμημα του μοντέλου απασχόλησης, όπως προέκυψε από την περιπετειώδη αναδιοργάνωση της δεκαετίας του 1980.

Οι οικονομικές δραστηριότητες στην παροχή υπηρεσιών, από τις τράπεζες μέχρι τη φιλοξενία και την εστίαση, οι οποίες αποτέλεσαν τα θεμέλια της οικονομίας, μετά την υποχώρηση της βαριάς βιομηχανίας επί Μάργκαρετ Θάτσερ, ήδη δέχονταν πιέσεις από την αυτοματοποίηση και τη μεταβολή της συμπεριφοράς των καταναλωτών. Ο δείκτης της απασχόλησης σε επίπεδα-ρεκόρ απλώς απέκρυπτε τη διευρυνόμενη εισοδηματική ανισότητα, τα φθηνά εργατικά χέρια και έναν ρυθμό παραγω-

μυρία, μιας και πάλι η ελεύθερη αγορά θα αποφασίσει ποιες θέσεις εργασίας θα ζήσουν και ποιες θα πεθάνουν.

Ο μετασχηματισμός εκείνος έθεσε τη Βρετανία στην πρωτοπορία ενός ρεύματος απορρύθμισης των κανόνων των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και της αγοράς εργασίας, αλλά παράλληλα την κατέστησε ιδιαίτερος εξαρτημένη από τον κλάδο παροχής υπηρεσιών – και, μάλιστα, περισσότερο από κάθε άλλη μεγάλη ευρωπαϊκή οικονομία, εκπροσωπώντας το 80% και πλέον των θέσεων εργασίας. Το αντίστοιχο ποσοστό στη Γαλλία και στη Γερμανία είναι 78% και 72%. Κατά συνέπεια, η συρρίκνωση της βρετανικής οικονομίας απέβη βαθύτερη και η ανάκαμψη θα αργήσει πιο πολύ, έως το 2023 τουλάχιστον.

Υπάρχουν δύο τάσεις αυτή τη στιγμή, όπως επισημαίνει ο Ιαν Τσεσάιτ, πρόεδρος της Barclays Βρετανίας, ο οποίος μίλησε εξ ονόματός του και μόνον: η πολύ μεγάλη επιτάχυνση των μη αναστρέψιμων καταστάσεων και ο απροσδόκτος αντίκτυπος του ιού. Σε μεγάλο βαθμό ο ιός θα οδηγήσει κάποιους κλάδους σε μετάβαση. «Λόγου χάριν, τα μπαρ έχουν πεθάνει. Όχι, βέβαια, οι άνθρωποι εξακολουθούν να βγαίνουν έξω. Υπάρχουν τμήματα του λιανεμπορίου ήδη νεκρά. Ναι, σίγουρα», τονίζει.

Πολλές από τις θέσεις εργασίας, που στήριξαν την οικονομία τη δεκαετία του 1980, τώρα χάνονται. Τα τελευταία δέκα χρόνια οι ταχύτερες απώλειες παρατηρήθηκαν στους δημοσίους υπαλλήλους, στους ταμίες τραπεζών και καταστημάτων. Το δεύτερο τρίμηνο της φετινής χρονιάς η φιλοξενία παρουσίασε 137.000 απώλειες, τις περισσότερες από κάθε κλάδο, ενώ ήδη από το 2016 η Κοινοπραξία Βρετανικού Λιανεμπορίου υπολόγισε σε σχεδόν 900.000 τις χαμένες θέσεις και σε 74.000 τα κλειστά καταστήματα έως το 2025. Αυτό δεν σημαίνει πως πολλές θέσεις δεν θα επανακάμψουν, όπως επισημαίνει ο υπεύθυνος της αλυσίδας ρούχων Next, Σάιμον Γούλφσον.

«Αντιθέτως με τα όσα συνέβησαν κατά τη δεκαετία της μη παράτασης των γενικευμένων μέτρων, η ανεργία θα εκτιναχθεί σε επίπεδα πρωτοφανή από τότε που η Θάτσερ εφάρμοσε την πολιτική της θεραπείας-σοκ. Όπως και τότε, οι άνεργοι ίσως και να ξεπεράσουν τα 3 εκατομ-

Προβλέπεται πως οι άνεργοι πιθανόν να ξεπεράσουν τα 3 εκατομμύρια.

γκόπτας που υστερούσε έναντι των περισσότερων ανεπτυγμένων χωρών.

«Όταν βρίσκεσαι σε εκείνη τη φάση της οικονομικής επανάστασης, όπου η αιμορραγία είναι μεγάλη, δύσκολα διακρίνεις σε ποιο πεδίο θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας», παρατηρεί ο Μαρκ Πράις, πρώην αναπληρωτής πρόεδρος στην αλυσίδα λιανικής John Lewis Partnership, ο οποίος χρημάτισε και υπουργός Εμπορίου (2016-2017). «Δυστυχώς η ανεργία θα αυξηθεί, αλλά παράλληλα θα δημιουργούνται και θέσεις εργασίας».

Ο υπουργός Οικονομικών της Βρετανίας Ρισί Σουνάκ περίορισε την επιδότηση της απασχόλησης, προτιμώντας να διασώσει θέσεις εργασίας οι οποίες μπορούν να επιβιώσουν της πανδημίας. Ως αποτέλεσμα της μη παράτασης των γενικευμένων μέτρων, η ανεργία θα εκτιναχθεί σε επίπεδα πρωτοφανή από τότε που η Θάτσερ εφάρμοσε την πολιτική της θεραπείας-σοκ. Όπως και τότε, οι άνεργοι ίσως και να ξεπεράσουν τα 3 εκατομ-

Παρότι η ασφάλεια και η προστασία προσωπικών δεδομένων αποτέλεσαν τις κορυφαίες επενδύσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού, οι 4 στους 10 επικεφαλής τμημάτων πληροφορικής αναφέρουν ότι η εταιρεία τους δέχθηκε αυτή την περίοδο περισσότερες κυβερνοεπιθέσεις.

Αλματώδης αύξηση επενδύσεων στην τεχνολογία λόγω πανδημίας

Πρόσθετες δαπάνες 15 δις. δολαρίων την εβδομάδα από τις εταιρείες σε διεθνές επίπεδο

Εκρηκτική αύξηση των επενδύσεων στην τεχνολογία έφερε η πανδημία σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με την παγκόσμια έρευνα «2020 Harvey Nash / KPMG CIO Survey», ο κορωνοϊός είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν οι επενδύσεις στην τεχνολογία με έναν από τους μεγαλύτερους ρυθμούς που έχει καταγραφεί στην ιστορία των επενδύσεων.

Οι εταιρείες ανά τον κόσμο δαπάνησαν περίπου 15 δισεκατομμύρια δολάρια επιπλέον την εβδομάδα για την τεχνολογία, με στόχο να εξασφαλίσουν ασφαλή εργασία από το σπίτι κατά τη διάρκεια της καραντίνας αλλά και πέραν αυτής από την αρχή της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ασφάλεια

Στην εν λόγω έρευνα συμμετείχαν πάνω από 4.200 ηγετικά στελέχη τμημάτων πληροφορικής και αναλύθηκαν απαντήσεις από επιχειρήσεις με συνολικές δαπάνες για την τεχνολογία που υπερβαίνουν τα 250 δισεκατομμύρια δολάρια. Από τα πορίσματα της έρευνας προέκυψε, πάντως, ότι παρά αυτή την τεράστια αύξηση των δαπανών, με την ασφάλεια και την προστασία προσωπικών

Οι επιχειρήσεις σε ποσοστό 35% εξέφρασαν ενδιαφέρον για στελέχη με δεξιότητες στην κυβερνοασφάλεια.

δεδομένων να αποτελούν τις κορυφαίες επενδύσεις κατά τη διάρκεια της COVID-19, οι 4 στους 10 ηγέτες τμημάτων πληροφορικής αναφέρουν ότι η εταιρεία τους δέχθηκε περισσότερες κυβερνοεπιθέσεις. Προκύπτει, έτσι, πως η μαζική στροφή προς την εργασία κατ' οίκον έχει διευρύνει την έκθεση των επιχειρήσεων στον κίνδυνο των κυβερνοεπιθέσεων.

Προκύπτει, επίσης, ότι οι επιχειρήσεις δυσκολεύτηκαν να εντοπίσουν επαγγελματίες εξειδικευμένους στην κυβερνοασφάλεια για να υποστηρίξουν αυτή την ακριβία στροφή στην τηλεργασία. Σε ποσοστό 35% αναφέρουν, μάλιστα, πως σήμερα η κυβερνοασφάλεια αποτελεί πλέον την πιο περιζήτητη τεχνολογική δεξιότητα στον κόσμο.

Παρότι οι δαπάνες για την τεχνολογία

αυξήθηκαν σημαντικά στη διάρκεια της πανδημίας, σύμφωνα με την έρευνα οι σχετικοί προϋπολογισμοί θα βρεθούν υπό αυξανόμενη πίεση την επόμενη χρονιά. Πριν από την πανδημία, σε ποσοστό 51% οι επικεφαλής των τμημάτων πληροφορικής των επιχειρήσεων προεβόλυναν αύξηση των προϋπολογισμών για το τμήμα τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες

Το ποσοστό αυτό, όμως, υποχώρησε στο 43% κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Δεν παύει βέβαια να πρόκειται για μια καθαρή αύξηση των προϋπολογισμών και σχεδόν διπλάσια από τη δαπάνη για τεχνολογία το 2009 – στον απόηχο τότε της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης του 2008.

Από τα ευρήματα της έρευνας προέκυψε ότι οι κολοσσοί της ψηφιακής τεχνολογίας ήταν πιο πιθανό, σε σύγκριση με τους υπολοίπους, να προχωρήσουν σε πρόσθετες επενδύσεις στην τεχνολογία συνεπεία της νόσου COVID-19. Αυξήθηκαν, άλλωστε, κατά 50% οι επιχειρήσεις που ενίσχυσαν τις δαπάνες τους για την τεχνολογία σε ποσοστό από 21% έως 50% μεταξύ όσων εταιρειών θεωρούνται πολύ ή και εξαιρετικά αποτε-

λεσματικές στη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών.

Χάσμα

Η κρίση κατόρθωσε να αναδείξει ένα διευρυνόμενο χάσμα μεταξύ των εταιρειών που σπηρίζουν τη στρατηγική τους στην τεχνολογία και αυτών που δεν το κάνουν. Οκτώ στα 10 ηγετικά στελέχη των τμημάτων τεχνολογίας της πληροφορίας εξέφρασαν ανησυχία για την ψυχολογική υγεία της ομάδας τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας, γεγονός που οδήγησε 6 στους 10 ηγέτες τμημάτων πληροφορίας της τεχνολογίας να υλοποιήσουν προγράμματα για την υποστήριξη του προσωπικού τους.

Εκτός των δεξιότιπων κυβερνοασφάλειας, για την οποία εξέφρασαν ενδιαφέρον οι επιχειρήσεις σε ποσοστό 35%, οι επόμενες τρεις πιο σπάνιες τεχνολογικές δεξιότητες είναι η οργανωτική διαχείριση αλλαγών, με το 27% να αναζητεί εξειδικευμένο επαγγελματία, η επιχειρησιακή αρχιτεκτονική με 23%, αλλά και η τεχνική αρχιτεκτονική και οι εξελιγμένες αναλύσεις με 22% η καθεμία.

Σε χρυσό επενδύει για πρώτη φορά λόγω κρίσης ο Γ. Μπάφετ

Στο πρόσφατο παρελθόν μιλούσε υποτιμητικά για ένα «άχρηστο μέταλλο»

Παραδοσιακά ασφαλές καταφύγιο σε καιρούς κρίσης ή «επένδυση για όταν επελαύνει ο Αρμαγεδδών» όπως σχολιάζει ο Ντέιβιντ Τάιτ, διευθύνων σύμβουλος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού, ο χρυσός κατέγραψε φέτος μια αρκετά ασυνήθη πορεία. Τον Μάρτιο υποχώρησε παράλληλα με τις αγορές σε όλον τον κόσμο. Ακολούθησε, όμως, στη συνέχεια μια ιλιγγιώδη και αδιάκοπη άνοδο για να φτάσει τον Αύγουστο να έχει ενισχυθεί κατά 22% και να έχει υπερβεί το ψυχολογικό όριο των 2.000 δολαρίων η ουγγιά. Βρέθηκε τότε στις 2.089 δολάρια η ουγγιά. Η απόδοσή του είναι εν ολίγοις από τις υψηλότερες που έχουν καταγραφεί φέτος ανάμεσα στα περιουσιακά στοιχεία και τις επενδύσεις ανά τον κόσμο.

Φέτος ο χρυσός προσέκλυσε και τον Γουόρεν Μπάφετ, που όπως επισημαίνει σχετικό δημοσίευμα των Financial Times, μέχρι προσφάτως τον περιφρονούσε ως επένδυση. Ο Μπάφετ χαρακτήριζε τον χρυσό «άχρηστο μέταλλο που βγαίνει από το κόμα της Αφρικής» ή ακόμα χειρότερα «έναν τρόπο να κινηθεί κανείς μόνον από φόβο».

Συντάχθηκε

Φέτος, όμως, ο Μπάφετ συντάχθηκε με τη μεγάλη μερίδα των επενδυτών,

Η εταιρεία του Berkshire Hathaway εξαγόρασε μερίδιο 565 εκατ. δολαρίων στο δεύτερο μεγαλύτερο ορυχείο χρυσού στον κόσμο.

μεταξύ των οποίων και το μεγαλύτερο hedge fund του κόσμου, το Bridgewater Associates, και τοποθετήθηκε σε χρυσό συνδράμιοντας, έτσι, στην άνοδο της τιμής του. Στη διάρκεια του καλοκαιριού, άλλωστε, η επενδυτική του Μπάφετ, η Berkshire Hathaway εξαγόρασε μερίδιο αξίας 565 εκατομμυρίων δολαρίων στο Batick Gold, το δεύτερο σε μέγεθος ορυχείο χρυσού στον κόσμο.

Η μετοχή του εν λόγω ορυχείου, που έχει δραστηριότητες στην Αφρική, στη Λατινική Αμερική και στις ΗΠΑ, σημειώνει άνοδο από τις αρχές Απριλίου. Στη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου, η Bridgewater επένδυσε περίπου 316 εκατομμύρια δολάρια σε σύνθετα επενδυτικά προϊόντα που επιτρέπουν στον επενδυτή να αγοράσει χρυσό στη φυσική του μορφή σαν να αγοράζει μετοχές.

Το αυξημένο ενδιαφέρον των επενδυτών οδήγησε στα ύψη την τιμή του χρυσού. Σε τέτοια σύνθετα επενδυτικά προϊόντα με βάση τον χρυσό τοποθετήθηκαν φέτος πάνω από 60 δισεκατομμύρια δολάρια, τουλάχιστον κατά 50% πιο πολλά από τα αντίστοιχα στη χρηματοπιστωτική κρίση.

Η πανδημία καλλιέργησε στους επενδυτές τον φόβο για τον οικονομικό κίνδυνο και για τις αρνητικές αποδόσεις των ομολόγων και τους έκανε να θέλουν τον χρυσό οπωσδήποτε στο χαρτοφυλάκιό τους ως αναγκαία προστασία έναντι της αστάθειας των χρηματιστηρίων, των αρνητικών επιπτώσεων και της ύφεσης.

Όπως τονίζει ο Ντέιβιντ Τάιτ του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού, ορισμένοι μεγάλοι επενδυτές βλέπουν τον χρυσό ως προστασία για την περίπτωση που η ύφεση οδηγή σε αντιπληθωρισμό ή που τα προγράμματα στήριξης των κυβερνήσεων και η όψιμη ρευστότητα στο σύστημα οδηγούν, αντίθετος, σε άνοδο του πληθωρισμού. Ετσι η αυξημένη ζήτηση για χρυσό από επενδυτές στη Δύση αναπληρώσε το 2020 τις μαζικές πωλήσεις του μετάλλου που κατέγραψαν φέτος οι δύο μεγαλύτερες αγορές χρυσού του κόσμου: η Κίνα και η Ινδία.

Η ζήτηση για χρυσό στις δύο χώρες ήταν πολύ περιορισμένη φέτος και παράλληλα πολλοί ιδιώτες πώλησαν όσο χρυσό είχαν στην κατοχή τους ή τον ενενχυρίσαν. Και στο μεταξύ η τιμή του χρυσού έχει υποχωρήσει κατά 11% από τα ύψη του Αυγούστου και οι μετοχές των ορυχείων χρυσού έχουν επίσης υποχωρήσει κατά 13%. Η τιμή του υποχώρησε χθες στα 1.901,48 δολάρια η ουγγιά, με αποτέλεσμα ο Σεπτέμβριος να είναι ο χειρότερος μήνας των τελευταίων τεσσάρων ετών για τον χρυσό. Σύμφωνα, πάντως, με την UBS, η πρόσφατη αυτή διόρθωση είναι προσωρινή και δεν πρόκειται για την έναρξη μιας πτωτικής πορείας.

Η UBS συνιστά στους επενδυτές να εκμεταλλευθούν την ευκαιρία για να αυξήσουν τις επενδύσεις τους στο πολύτιμο μέταλλο τώρα που οι τιμές είναι χαμηλότερες, καθώς προεξοφλεί περαιτέρω άνοδο του χρυσού στο μέλλον. Οι λόγοι είναι αφενός η επεκτατική πολιτική της Federal Reserve και η αναμενόμενη αύξηση των αγορών ομολόγων, η αβεβαιότητα γύρω από τις προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ αλλά και η υπερχρέωση των περισσότερων χωρών με παράλληλα την προοπτική για αύξηση του πληθωρισμού εξαιτίας της άφθονης ρευστότητας.

Η UBS συνιστά στους επενδυτές να εκμεταλλευθούν τη διόρθωση για να αυξήσουν τις επενδύσεις τους στο πολύτιμο μέταλλο, τώρα που οι τιμές είναι χαμηλότερες, καθώς προεξοφλεί περαιτέρω άνοδο στο μέλλον.

Παραμένει στο περιθώριο η χαμένη γενιά της Ιαπωνίας

Χωρίς σταθερή εργασία και ιδιόκτητη κατοικία εκατομμύρια μεσήλικες

«**Η πόρτα** ανοίγει μόνο μια φορά». Με αυτή την έκφραση περιγράφουν οι νεότερες γενιές των Ιαπώνων το άκαμπτο σύστημα των προσλήψεων στην Ιαπωνία. Όπως αναφέρει ο Ιάπωνας δημοσιογράφος Γισάκι Νοχάρα σε σχετικό ρεπορτάζ του στο Bloomberg, το σύστημα αυτό δίνει στους τελειόφοιτους του πανεπιστημίου μια ευκαιρία να προσληφθούν ως μισθωτοί τη χρονιά που ετοιμάζονται να αποφοιτήσουν. Όσοι σταθούν τυχεροί και γίνουν μέλη μιας επιχείρησης θα έχουν μια ασφαλή θέση στην επαγγελματική κλίμακα καθώς και σταθερές αυξήσεις και προαγωγές. Οι υπόλοιποι, όμως, είναι καταδικασμένοι να πηγαίνουν από τη μια κακοπληρωμένη δουλειά στην άλλη, χωρίς προοπτικές εξέλιξης και χωρίς καμία εργασιακή ασφάλεια.

Αποτέλεσμα

Η κατάσταση αυτή άρχισε να παγιώνεται το 2000, μία δεκαετία μετά την κατάρρευση της ιαπωνικής οικονομίας που

εξώθησε τους εργοδότες να περιορίσουν δραματικά τις προσλήψεις προκειμένου να προστατεύσουν τους παλαιούς υπαλλήλους τους. Το αποτέλεσμα είναι πολλοί από τους νεότερους Ιάπωνες να έχουν τόσο περιορισμένες επαγγελματικές προοπτικές, ώστε να παραμένουν εργένηδες και άτεκνοι και να ζουν με τους γονείς τους. Η απογραφή του 2015 κατέδειξε πως στη χώρα υπάρχουν 3,4 εκατ. σαραντάρδες και πενήντάρδες που δεν έχουν παντρευτεί και ζουν με τους γονείς τους.

Τον Μάιο του 2019 ένα αιματηρό συμβάν ταρακούνησε την κυβέρνηση που έλαβε μέτρα. Ήταν η επίθεση με μαχαίρι από έναν πενήντάρη μακροχρόνια άνεργο που ζούσε με συγγενείς. Ένα μήνα αργότερα, η κυβέρνηση παρουσίασε πρόγραμμα με σκοπό να βοηθήσει όσους αποκλειστήκαν από την αγορά εργασίας όταν ήταν εικοσάρδες, προκειμένου να βρουν πλήρη απασχόληση. Εθесе μάλιστα στόχο να βοηθήσει αναλόγως 300.000 άτομα σε μία τριετία. Δεν δυσκολεύτηκε

Η κατάσταση άρχισε να παγιώνεται το 2000, μία δεκαετία μετά την κατάρρευση της ιαπωνικής οικονομίας, που εξώθησε τους εργοδότες να περιορίσουν δραματικά τις προσλήψεις. Πλέον, πολλοί από τους Ιάπωνες έχουν τόσο περιορισμένες επαγγελματικές προοπτικές, ώστε να παραμένουν εργένηδες και άτεκνοι.

να βρει υποψηφίους για το πρόγραμμα. Σύμφωνα με σχετική έρευνα που δημοσιεύθηκε πέρυσι τον Μάιο, στην Ιαπωνία υπάρχουν περίπου 613.000 μεσήλικες που ζουν περιορισμένοι στην κρεβατοκάμαρά τους στο πατρικό τους σπίτι ως παρίες. Όσοι εξ αυτών είναι σαραντάρδες δώλωσαν σε ποσοστό ένας στους τρεις ότι περιθωριοποιήθηκαν επειδή δυσκολεύθηκαν να βρουν δουλειά μόλις τελείωσαν το σχολείο.

Πολλοί από αυτούς ντρέπονταν τόσο πολύ για την αποτυχία τους, για το γεγονός ότι δεν μπόρεσαν να γίνουν ενήλικες στα πρότυπα των γονιών τους, ώστε δύσκολα μπορούν να ανοικτούν σε δημοσιογράφο. Η μεγάλη αυτή κατηγορία περιθωριοποιημένων Ιαπώνων έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον μη κερδοσκοπικής οργάνωσης που έρχεται σε επαφή μαζί τους και διορ-

γανώνει συναντήσεις στις οποίες συζητούν για τα προβλήματά τους και εξηγούν ο καθένας την ιστορία του. Όπως τονίζει ο Τακαάκι Γιαμάντα, επικεφαλής αυτής της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης, το ζητούμενο είναι να αποκτήσουν επαφή με τους περιθωριοποιημένους προτού πεθάνουν οι γονείς τους και μείνουν μόνοι τους.

Αίτηση

Ο Κόνο που βρισκόταν επί χρόνια σε αυτή την κατάσταση αποφάσισε πριν από ένα χρόνο να υποβάλει αίτηση για τρεις θέσεις εργασίας που είχε δημιουργήσει η πόλη Τακαραζούκα προσπαθώντας ακριβώς αυτό, να φέρι τους περιθωριοποιημένους στην αγορά εργασίας. Δεν ήξερε, βέβαια, πως θα έπρεπε να ανταγωνιστεί άλλους 1.815 υποψηφίους από όλη την Ιαπωνία. Η 73χρονη Τομόκο Νακαγκάουα, δήμαρχος

της πόλης Τακαραζούκα, δηλώνει πως λυπάται που δεν μπόρεσε να κάνει περισσότερα για το πρόβλημα των εξαιρετικά περιορισμένων επαγγελματικών προοπτικών που έχει αυτή η γενιά. Ιδιαίτερως επειδή ήταν βουλευτής από το 1996 ως το 2003 και μολονότι είδε τόσο τον γιο της όσο και την κόρη της να ταλαιπωρούνται προσπαθώντας να αποκατασταθούν επαγγελματικά. «Δεν είδα την ουσία του προβλήματος», δηλώνει θλιμμένα και προσθέτει «αυτή η γενιά αναγκάστηκε να κολλήσει μέσα στον βούρκο». Ο Κόνο δεν προσελήφθη σε καμία από τις τρεις θέσεις αλλά κι αν είχε προσληφθεί θα χρειαζόταν να νοικιάσει για πρώτη φορά στη ζωή του διαμέρισμα προκειμένου να μη κάνει μιάμιση ώρα καθημερινά για να πάει στην εργασία του. Τον Νοέμβριο έπιασε δουλειά σε ένα εστιατόριο όπου έπλενε πιάτα, με

την ελπίδα πως μπαίνοντας σε αυτό το κύκλωμα θα κατόρθωνε κάποια στιγμή να φτιάξει μια δική του ταβέρνα. Το αποτέλεσμα ήταν να εξοντωθεί καθώς στεκόταν επί ώρες όρθιος, συχνά η δουλειά του τελείωνε μετά τα μεσάνυχτα και ο μισθός του ίσα που περνούσε τον βασικό. Έτσι τα παράτησε τον Ιανουάριο.

Τώρα εξακολουθεί να πηγαίνει σε αυτές τις συναντήσεις με τους ανθρώπους που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση και προσπαθεί να τους βοηθήσει όσο μπορεί. Παράλληλα, υποβάλλει διαρκώς αιτήσεις στα πλαίσια του κυβερνητικού προγράμματος ένταξης στην αγορά εργασίας. Όπως τονίζει, όμως, η πανδημία ανάγκασε τις ιαπωνικές εταιρείες να «παγώσουν» τις προσλήψεις. Αυτό σημαίνει πως τα ειδικά προγράμματα είναι και η μοναδική ελπίδα για ανθρώπους σαν αυτόν.

Υψηλότερος διεθνώς ο κατώτατος μισθός των 4.100 δολαρίων στη Γενεύη

Σε περίπου 4.100 δολάρια, ήτοι 3.772 ελβετικά φράγκα, ορίστηκε ο μινιμους κατώτατος μισθός στη Γενεύη, έπειτα από δημοψήφισμα που διενεργήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα στην ελβετική πόλη. Λόγω αυτής της αναπροσαρμογής, το ελάχιστο ωρομίσθιο διαμορφώνεται στα 23 ελβετικά φράγκα την ώρα (25 δολ.) για 41 ώρες εβδομαδιαίας εργασίας.

Με τα νέα αυτά δεδομένα, ο ελάχιστος μισθός που ψήφισαν οι πολίτες της Γενεύης είναι και ο υψηλότερος παγκοσμίως, ενώ, όπως διαβεβαιώνει και ο οργανισμός Groupement Transfrontalier Europeen, η εφαρμογή του θα ξεκινήσει από τον τρέχοντα μήνα.

Εισηγήσεις

Σύμφωνα με το CNBC, πεντακάσοι ψηφοφόροι του ομάνυμου ελβετικού καντονιού ενέκριναν την αναθεώρηση του ελάχιστου ωρομισθίου έπειτα από σχετικές εισηγήσεις των τοπικών συνδικάτων, αλλά και των αριστερών πολιτικών κομμάτων. Το 2011 και το 2014, οι ψηφοφόροι είχαν πει «Όχι» στην αναπροσαρμογή

Ορίστηκε ύστερα από δημοψήφισμα, σε μία από τις πιο ακριβές πόλεις του κόσμου.

του, ωστόσο, το πλήγμα που έχει υποστεί η Γενεύη σε διάφορους τομείς λόγω της έλλειψης της πανδημίας, στάθηκε αρκετό ώστε να αναθεωρήσουν την απόφασή τους.

Σύμφωνα με την εφημερίδα The Guardian, η Γενεύη εξαργύεται σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό, με αποτέλεσμα ο κορωνοϊός να έχει πλήξει σοβαρά ένα μέρος της οικονομίας της πόλης. Επίσης, υπάρχει ανησυχία για την καλπάζουσα τάση που έχει λάβει το ποσοστό φτώχειας στην πόλη, καθώς, όπως καταδεικνύουν και σχετικές έρευνες, χιλιάδες πολίτες στήνονται στην ουρά για να πάρουν πακέτα τροφίμων.

Η Γενεύη θεωρείται μία από τις ακριβότερες πόλεις του κόσμου, με τη συμβουλευτική εταιρεία Mercer να την κα-

Η αναπροσαρμογή των αποδοχών στη Γενεύη θα ωφελήσει 30.000 χαμηλόμισθους εργαζομένους, από τους οποίους περίπου τα 2/3 είναι γυναίκες.

τατάσσει ένατη σε σχετικό report που εξέδωσε για το κόστος διαβίωσης παγκοσμίως. Ο πρόεδρος του ανεξάρτητου οργανισμού Groupement Transfrontalier Europeen –που στηρίζει όσους εργαζομένους δουλεύουν στα σύνορα Γαλλίας - Ελβετίας– Μισέλ Σάρατ χαρακτήρισε στον Guardian την ψήφο «σημάδι αλληλεγγύης» προς τους φτωχούς της ελβετικής πόλης.

«Ο κορωνοϊός έδειξε ότι μεγάλο μέρος του πληθυσμού της Ελβετίας δεν μπορεί να ζήσει στη Γενεύη... 4.000 ελβετικά φράγκα είναι ο ελάχιστος μισθός που τους επιτρέπει να μη βρεθούν κάτω από το όριο της φτώχειας, δηλαδή σε δύσκολη οικονομικά θέση», επισήμανε ο ίδιος στη βρετανική εφημερίδα.

Πρόσθεσε μάλιστα ότι το συγκεκριμένο μέτρο θα ωφελήσει 30.000 χαμηλόμισθους εργαζομένους, από τους οποίους περίπου τα 2/3 είναι γυναίκες. Πριν από την ψηφοφορία της περασμένης Κυριακής, ο Αλεξάντερ Ενλίν, εκπρόσωπος του ελβετικού Εργατικού Κόμματος, ανέφερε ότι «η εισαγωγή του ελάχιστου μισθού συ-

νιστά βασικό αίτημα δικαιουσύννης, καθώς και σημαντικό μέτρο ενάντια στην αβεβαιότητα».

Ο ίδιος χαρακτήρισε αβασίμες τις αιτιάσεις της αντιπολίτευσης πως ο ελάχιστος μισθός θα καταστρέψει τις θέσεις εργασίας και πως θα αυξήσει το ποσοστό ανεργίας. Όπως μεταδίδει το CNBC, ο νέος κατώτατος μισθός στη Γενεύη είναι ο τριπλάσιος σε σύγκριση με αυτόν που δίνεται στην Αμερική, ο οποίος έχει οριστεί στα 7,25 δολ. την ώρα. Οσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, εκεί το υψηλότερο βασικό ωρομίσθιο αγγίζει τα 11,20 δολ. και διαμορφώνεται χαμηλότερα σε σχέση με αυτόν που αποφασίστηκε στη Γενεύη.

Βέβαια, το αντίστοιχο κόστος ζωής είναι στην ελβετική πόλη πολύ υψηλό, κάτι που θίγουν τακτικά τόσο τα τοπικά συνδικάτα όσο και εκπρόσωποι αριστερών κομμάτων. Εκτός από τη Γενεύη, το κατόντι του Ούρι και αυτό του Νεοστέλ έχουν ήδη προχωρήσει σε αντίστοιχη αναπροσαρμογή του ελάχιστου ωρομισθίου, ενώ στην υπόλοιπη χώρα δεν έχει εφαρμοστεί αντίστοιχο μέτρο.

Φεύγει η ιαπωνική Bridgestone από τη Γαλλία

Επιστρέφει δυναμικά στη Γαλλία η δημόσια συζήτηση για την παγκοσμιοποίηση, μετά την απόφαση της ιαπωνικής εταιρείας ελαστικών Bridgestone να κλείσει το εργοστάσιό της. Ο πρόεδρος Μακρόν κάνει ό, τι μπορεί για να διατηρήσει τις 863 θέσεις εργασίας.

Η ανακοίνωση της Bridgestone ότι κλείνει το 2021 το εργοστάσιό της στην Μπετιν στη βόρεια Γαλλία ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων στη χώρα τόσο από την πλευρά των συνδικάτων όσο και των πολιτικών όλων των κομμάτων. Οι αντιπάλαι της παγκοσμιοποίησης αισθάνονται επιβεβαιωμένοι, επειδή για ακόμα μία φορά μια ξένη επιχείρηση βάζει λουκέτο επικαλούμενη απουσία κέρδους, χωρίς ωστόσο να λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές επιπτώσεις. Πόσο μάλλον που η Bridgestone έλαβε φέτος επιδοτήσεις 1,5 εκατ. ευρώ για την αντιμετώπιση της πανδημίας,

Το 2021 κλείνει το εργοστάσιό της στην πόλη Μπετιν όπου εργάζονται 863 άτομα.

ενώ το 2018 οι φοροαπαλλαγές έφθασαν το 1,7 εκατ.

Αιτιολογώντας την απόφαση, εκπρόσωπος της Bridgestone δήλωσε ότι η παραγωγή ελαστικών μικρομεσαίων διαστάσεων, όπως εκείνα που κατασκευάζονται στη μονάδα της Μπετιν, είναι φθηνότερη στην Ασία, αλλά και ότι η ζήτηση για τέτοιου μεγέθους ελαστικά έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια, μιας και όλο και περισσότεροι στρέφονται σε αυτοκίνητα SUV.

Παρά την απόφαση για το κλείσιμο ωστόσο, ο εκπρόσωπος πρόσθεσε ότι η εταιρεία δέχεται να «εξεταστούν εναλλα-

κτικά σενάρια» από ομάδα ειδικών της γαλλικής κυβέρνησης. Έτσι, για παράδειγμα, το εργοστάσιο θα μπορούσε είτε να περάσει στον έλεγχο άλλης εταιρείας ελαστικών είτε να παράγει διαφορετικά εξαρτήματα οχημάτων για να διασωθούν οι θέσεις εργασίας.

Το κλείσιμο του εργοστασίου της Bridgestone έχει πλέον συμβολικό χαρακτήρα για τη γαλλική κυβέρνηση. «Με αφορμή την περίπτωση αυτή, μπορούμε να δείξουμε ότι υπάρχει διαφορετικός δρόμος για να διασωθούν 863 θέσεις εργασίας με τη μονάδα της Μπετιν, είναι φθηνότερη παραγωγής», δηλώνει στην DW ο βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος LREM Μπρινό Μπονέλ.

Σύμφωνα με τον βουλευτή, το γαλλικό δημόσιο προτίθεται να αναλάβει το 50% του κόστους αλλαγών στο εργοστάσιο. Η δέσμευση αυτή εκφράζει το νέο πνεύμα

στην οικονομική πολιτική του προέδρου Μακρόν, ο οποίος επιθυμεί να περιορίσει την εξάρτηση, σε ορισμένους τομείς, από το εξωτερικό.

Από τα συνολικά 100 δισ. ευρώ, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, τα 15 θα διατεθούν από την κυβέρνηση έτσι ώστε η παραγωγή, π.χ., φαρμάκων να επιστρέψει στη Γαλλία. «Δεν μπορεί το κέδρος να είναι το μοναδικό κριτήριο, η οικονομία μας θα πρέπει να έχει και κοινωνικό χαρακτήρα», υπογραμμίζει ο Μπρινό Μπονέλ.

Ο Φίλιπ Κρεβέλ, οικονομολόγος και επικεφαλής της δεξαμενής σκέψης Cercle de l'Épargne, υπογραμμίζει πως «δεν μπορούμε να αγνοούμε την οικονομική πραγματικότητα. Η παραγωγή ελαστικών δεν αποδίδει κέρδη στη Γαλλία. Και στο γεγονός αυτό δεν θα αλλάξουν τίποτα οι επιδοτήσεις της κυβέρνησης».

Η Bridgestone συζητάει με τις Αρχές το εργοστάσιο να περάσει στον έλεγχο άλλης εταιρείας ελαστικών ή να παράγει διαφορετικά εξαρτήματα οχημάτων.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Κριτική για τη «μίνι» καραντίνα

Αυτοπεριορισμός επτά ημερών αντί 14 για την πρόεδρο της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν

Στο επίκεντρο δριμύτατης κριτικής βρέθηκε η επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, εξαιτίας της απόφασής της να διακόψει, χθες το απόγευμα, την παραμονή της σε καραντίνα. Το μέτρο κρίθηκε αναγκαίο μετά την επαφή της, με επιβεβαιωμένο κρούσμα του κορωνοϊού, στις 29 Σεπτεμβρίου στην Πορτογαλία, όπου είχε επαφές και συναντήσεις με Πορτογάλους αξιωματούχους. Ωστόσο, η διακοπή της καραντίνας έπειτα από μόλις επτά ημέρες παραβιάζει κατάφωρα τις οδηγίες των υγειονομικών αρχών της Ε.Ε., αλλά και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, που θεωρούν αναγκαίο τον αυτοπεριορισμό επί 14 ημέρες. Η πρόεδρος της Κομισιόν, όπως εξάλλου δήλωσε και εκπρόσωπος Τύπου της Επιτροπής, επέλεξε να ακολουθήσει τους κανόνες αυτοπεριορισμού που ισχύουν στο Βέλγιο, και οι οποίοι πρόσφατα χαλάρωσαν. Από την 1η Οκτωβρίου, οι Βρυξέλλες αποφασίζουν ότι οι επαφές κάθε επιβεβαιωμένου κρούσματος οφείλουν να παραμένουν σε καραντίνα μόνον

Η απόφαση της προέδρου της Κομισιόν υπονομεύει τη συντονισμένη δράση της Ε.Ε. κατά της πανδημίας.

επτά ημέρες, αντί των 14 που συνιστά το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης Νοσημάτων και Ελέγχου (ECDC). Το Κέντρο τον Σεπτέμβριο επικαιροποίησε τις συστάσεις του, επισημαίνοντας ότι όποιος έρχεται σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19 πρέπει να μένει σε καραντίνα επί δύο εβδομάδες. Η περίοδος της καραντίνας μπορεί να μειωθεί στις 10 ημέρες, μόνο εφόσον υπάρχει αρνητικό τεστ. Όμως τα πράγματα φαίνεται να είναι ακόμα πιο πολύπλοκα. Η επικεφαλής του ECDC, δρ Αντρέα Έιμον, έχει προειδοποιήσει ότι ακόμη και οι 14 ημέρες ίσως να μην είναι αρκετές, αφού 3% με 4% των λοιμώξεων εμφανίζονται έπειτα από δύο εβδομάδες. Και άλλες χώρες

Η απόφαση για αυτοπεριορισμό της Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν κρίθηκε αναγκαία μετά την επαφή της με επιβεβαιωμένο κρούσμα του κορωνοϊού, στις 29 Σεπτεμβρίου στην Πορτογαλία, όπου είχε επαφές και συναντήσεις με Πορτογάλους αξιωματούχους.

στην Ευρώπη έχουν μειώσει τον χρόνο της καραντίνας για τις επαφές των κρουσμάτων COVID-19. Η Γαλλία τον έχει περιορίσει στις επτά ημέρες, ενώ η Ισπανία στις 10, εξηγώντας ότι οι περισσότεροι άνθρωποι δεν είναι μεταδοτικοί έπειτα από αυτό το διάστημα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επανειλημμένως καλέσει τις 27 χώρες-μέλη να συντονίσουν καλύτερα τις στρατηγικές τους για την αντιμετώπιση της επιδημίας και να χρησιμοποιούν κοινά κριτήρια για την εξάλειψη της ασθένειας προτού υιοθετήσουν νέα περιοριστικά μέτρα. Όπως και να έχει, η απόφαση της Φον ντερ Λάιεν να μη συμμορφωθεί με τα μέτρα που έχουν εισηγηθεί οι υγειονομικοί φορείς της Ε.Ε., προφανώς υπονομεύει κάθε μελλο-

ντική απόπειρα συντονισμού για τον έλεγχο της πανδημίας. Η πρόεδρος της Κομισιόν, 61 έτους, η οποία προτού ασχοληθεί με την πολιτική είχε ακολουθήσει σπουδές στην ιατρική, υποβλήθηκε σε τεστ COVID-19, τόσο την περασμένη Πέμπτη όσο και τη Δευτέρα. Αμφότερα βγήκαν αρνητικά. Την ίδια στιγμή, η εξάπλωση της πανδημίας επιταχύνεται στην Ευρώπη τις τελευταίες εβδομάδες, με αποτέλεσμα πολλά κράτη να αναγκαστούν να εισαγάγουν εκ νέου παλιότερα αυστηρά μέτρα για τον περιορισμό της.

«Πανδημική κόπωση»
Εξάντληση νιώθουν οι πολίτες της Ευρώπης μετά τόσους μήνες συνεχούς απειλητικής

παρουσίας του κορωνοϊού και τη διαρκή επιβολή περιοριστικών μέτρων για τον έλεγχο της διασποράς του. Αυτή την πραγματικότητα αναγνωρίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ). Ο επικεφαλής του ΠΟΥ για την περιφέρεια της Ευρώπης, δρ Χανς Κλούγκε, τόνισε χθες ότι έρευνα έδειξε πως τουλάχιστον το 60% των Ευρωπαίων νιώθει την «πανδημική του κόπωση» να αυξάνει μετά τις συνεχείς θυσίες του τελευταίου οκταμήνου. «Το κόστος ήταν τεράστιο και οι θυσίες μάς εξάντλησαν όλους, όπου κι αν ζούμε, ό,τι κι αν κάνουμε. Σε αυτές τις συνθήκες είναι εύκολο και φυσικό να αισθάνεται κανείς απαθής και χωρίς κίνητρο», εξήγησε ο δρ Κλούγκε, καλώντας τις κυβερνήσεις να βρουν, σε συνεργασία με την κοινή γνώμη, τρόπους για την καταπολέμηση της κόπωσης και την αντιμετώπιση της πανδημίας. Την ίδια στιγμή, το αμερικανικό Κέντρο Ελέγχου Νοσημάτων και Πρόληψης (CDC), επικαιροποιώντας τις συστάσεις σχετικά με τους τρόπους μετάδοσης της COVID-19, παραδέχθηκε ότι ο ιός μεταδίδεται και αερογενώς. Με τα ιικά μικροσταγονίδια που απελευθερώνει ο φορέας της νόσου (αερολύματα), τα οποία παραμένουν στην ατμόσφαιρα ακόμα και επί ώρες.

Τέτοιες περιπτώσεις μετάδοσης αφορούν, κατά κύριο λόγο, κλειστούς χώρους και κακό εξαερισμό, όπου οι άνθρωποι κάνουν δραστηριότητες που προκαλούν βαθιές εκπνοές, όπως κατά την άθληση ή το τραγούδι.

Η παραδοχή της αερογενούς μετάδοσης σηματοδοτεί μία ακόμη αντιστροφή του CDC στις επιστημονικές παραδοχές του. Μόλις πριν από μερικές εβδομάδες, στην ιστοσελίδα του οργανισμού είχε αναρτηθεί σχετική ανακοίνωση για την αερογενή μετάδοση του ιού, η οποία ωστόσο εξαφανίστηκε γρήγορα. Τα διαρκή ρεκόρ ημερήσιων κρουσμάτων που καταγράφονται σε ολόκληρη την Ε.Ε. επιβάλλουν τη συνεχή λήψη περιοριστικών μέτρων. Ηδη η Ιταλία, όπως δήλωσε ο υπουργός Υγείας Ρομπέρτο Σπεράντζα, εξετάζει το ενδεχόμενο επιβολής της χρήσης μάσκας παντού, ακόμη και σε εξωτερικούς χώρους, προκειμένου να μπει τροχόεδα στην εξάλωση της COVID-19.

Και νευρολογικά συμπτώματα έχει ο ιός

Η COVID-19 επηρεάζει πολλά όργανα του ανθρώπινου οργανισμού και όχι μόνο τους πνεύμονες, όπως αρχικά εκτιμούσαν οι επιστήμονες. Πρόσφατη αμερικανική μελέτη δείχνει ότι ένα από αυτά είναι και το νευρικό, με αποτέλεσμα οι ασθενείς με COVID-19 να εμφανίζουν πολύ συχνά νευρολογικά συμπτώματα.

Ειδικότερα, οι ερευνητές του νοσοκομείου Northwestern Memorial, που εκπόνησαν τη μελέτη, η οποία δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση «Annals of Clinical and Translational Neurology», επισημαίνουν ότι οκτώ στους δέκα ασθενείς θα εκδηλώσουν τουλάχιστον ένα τέτοιο σύμπτωμα, όπως πονοκέφαλο, ζαλάδα, σύγχυση, μυϊκούς πόνους ή εγκεφαλοπάθεια (το σοβαρότερο).

Οι ερευνητές ανέλυσαν στοιχεία για 509 ασθενείς με κορωνοϊό, που νοσηλεύτηκαν σε δέκα νοσοκομεία. Ετσι διαπιστώθηκε ότι το 42% εμφάνισε συνοδά νευρολογικά συμπτώματα κατά την εκδήλωση της COVID-19, το 63% κατά τη νοσηλεία, ενώ συνολικά το 82% είχε τέτοια συμπτώματα κάποια στιγμή στη διάρκεια της εξέλιξης της νόσου. Τα συχνότερα ήταν η μυαλγία (45%) και η κεφαλαλγία (38%). Διανοητική σύγχυση και εγκεφαλοπάθεια παρουσίασε το 30% των αρρώστων. Οι ασθενείς με σοβαρά νευρολογικά συμπτώματα νοσηλεύτηκαν, κατά μέσον όρο, τριπλάσιο χρόνο, συγκριτικά με όσους δεν εμφάνισαν τέτοιες διαταραχές. Επίσης το ποσοστό θανάτων στους ασθενείς με εγκεφαλοπάθεια ήταν πολύ μεγαλύτερο (22%), σχεδόν επιπλάσιο, σε σχέση με εκείνο των ασθενών χωρίς τέτοιο πρόβλημα (3%).

Οι συνέπειες των νευρολογικών επιπλοκών της COVID-19 είναι μακροχρόνιες. Μετά το εξιτήριο μόνο το 32% των αρρώστων, που

Οκτώ στους δέκα ασθενείς θα εκδηλώσουν, σύμφωνα με μελέτη.

παρουσίασαν εγκεφαλοπάθεια, κατάφερε να αυτοεξυπηρετηθεί (μαγειρέμα, πληρωμή λογαριασμών κ.ά.), έναντι 89% όσων δεν είχαν εγκεφαλοπάθεια. Οι νεότεροι ασθενείς είχαν μεγαλύτερη πιθανότητα για εκδήλωση νευρολογικών συμπτωμάτων, εκτός εγκεφαλοπάθειας.

Οι περισσότεροι πάσχοντες από εγκεφαλοπάθεια είναι ηλικιωμένοι άνδρες, με υποκείμενα νοσήματα, όπως νευρολογικές διαταραχές, καρκίνο, χρόνια νεφρική νόσο, διαβήτη, καρδιακή ανεπάρκεια, υπέρταση κ.ά. Η εγκεφαλοπάθεια περιλαμβάνει προβλήματα εστίασης της προσοχής και συγκέντρωσης, απώλεια βραχυπρόθεσμης μνήμης, αποπροσανατολισμό, λήθαργο, αδυναμία ανταπόκρισης στα ερεθίσματα σε βαθμό κώματος. Οι περισσότεροι ειδικοί αποδίδουν τις νευρολογικές επιπτώσεις της COVID-19 σε φλεγμονώδεις και ανοσολογικές αντιδράσεις του οργανισμού του ασθενούς, οι οποίες επηρεάζουν διάφορα όργανα του σώματος, καθώς και τον εγκέφαλο.

«Δάκτυλος Ερντογάν», λέει ο Ασαντ

Τον υποδεικνύει ως υποκινητή των εχθροπραξιών στο Ναγκόρνο - Καραμπάχ

ΕΡΕΒΑΝ/ΜΠΑΚΟΥ. Ο πρόεδρος της Συρίας Μπασάρ αλ Ασαντ υπέδειξε τον Τούρκο ομόλογό του Ταγίπ Ερντογάν ως τον κύριο υποκινητή των εχθροπραξιών στο Ναγκόρνο - Καραμπάχ, επιβεβαιώνοντας παράλληλα τις δηλώσεις του Γάλλου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν, σύμφωνα με τις οποίες η Τουρκία έχει μετακινήσει τζιχαντιστές μισθοφόρους από τη Συρία προς το Ναγκόρνο - Καραμπάχ. Η δραστηριοποίηση τζιχαντιστών ελεγχόμενων από την Τουρκία, εφόσον ευσταθεί, είναι ένα ακόμη κοινό των σύρραξης στο Καραμπάχ με αυτή στη Λιβύη. Και στα δύο μέτωπα, η Αγκυρα και η Μόσχα υποστηρίζουν διαφορετικές πλευρές, αλλά επιτυγχάνουν να μη μετατραπεί η περιφερειακή

Ο Τσαβούσογλου δεν διέψευσε την ανάμειξη της Τουρκίας, αντιθέτως, τη δικαιολόγησε ως απάντηση στην αδράνεια της διεθνούς κοινότητας.

σύρραξη σε ανοικτό μέτωπο μεταξύ τους. Είναι χαρακτηριστική η δήλωση του επικεφαλής της ρωσικής αντικατασκοπείας (SVR) Σεργκέι Νάρισκιν, ότι αναμένει την επιστροφή της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Ο Νάρισκιν υπογράμμισε, ωστόσο, ότι η Μόσχα ανησυχεί για το ενδεχόμενο μετατροπής του Καραμπάχ σε βάση «διεθνών τρομοκρατικών οργανώσεων». Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου, που επισκέφθηκε χθες το Μπακού, δεν διέψευσε την ανάμειξη της Τουρκίας, αντιθέτως, τη δικαιολόγησε ως απάντηση στην αδράνεια της διεθνούς κοινότητας. «Ακούμε τις εκκλήσεις από

Οι επιβεβαιωμένοι νεκροί της σύγκρουσης, που ξέσπασε στις 27 Σεπτεμβρίου, είναι 300, αν και υπάρχουν φόβοι πως ο πραγματικός αριθμός είναι πολύ υψηλότερος.

όλο τον κόσμο για άμεση κατάπαυση του πυρός. Και τι θα γίνει μετά;» είπε ο Τσαβούσογλου. «Υπήρχε ως τώρα εκκενρία αλλά τι έγινε; Μπορείτε να πείτε στην Αρμενία να αποσυρθεί άμεσα από τα αζερικά εδάφη; Μπορείτε να βρείτε μια λύση για να αποσυρθεί; Οχι, ίδιες εκκλήσεις τριάντα χρόνια τώρα». Την περασμένη εβδομάδα, η Γαλλία, διατύπωσε μια νέα πρωτοβουλία για την επανένταξη των συνομιλιών ανάμεσα στο Μπακού και το Ερεβάν, αλλά ο πρόεδρος του Αζερμπαϊτζάν, Ιλχάμ Αλίεφ, ζήτησε εγγυήσεις προκειμένου να συμφωνήσει. Οι προσπάθειες της Γαλλίας απορρίφθηκαν και από τον Τσαβούσογλου, ο οποίος είπε

ότι αν το Αζερμπαϊτζάν και η Αρμενία αντιμετωπιστούν από τη διεθνή κοινότητα ως ισότιμοι εταίροι, θα είναι «σαν να επιβραβεύεται η δύναμη κατοχής». «Όλος ο κόσμος πρέπει να καταλάβει ότι αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί έτσι», είπε ο Τσαβούσογλου. Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών εξαπέλυσε επίσης επίθεση εναντίον του Καναδά, για την απόφαση της χώρας να διακόψει την προμήθεια πολεμικού υλικού στην Τουρκία, προκειμένου αυτό να μην καταλήξει στα χέρια των Αζέρων που σφυροκοπούν το Ναγκόρνο - Καραμπάχ. Η καναδική οργάνωση για τον έλεγχο των εξοπλισμών Project Ploughshares α-

νακοίνωσε πως εικόνες βίντεο από τις αεροπορικές επιδρομές που εξαπολύθηκαν από το Μπακού δείχνουν πως τα μη επανδρωμένα αεροπλάνα είναι εξοπλισμένα με συστήματα απεικόνισης και στόχευσης που κατασκευάζονται από την L3Harris Wescam, τη μονάδα της L3Harris Technologies Inc. που έχει την έδρα της στον Καναδά. Οι επιβεβαιωμένοι νεκροί της σύγκρουσης, που ξέσπασε στις 27 Σεπτεμβρίου είναι 300, αν και υπάρχουν φόβοι ότι ο πραγματικός αριθμός είναι πολύ υψηλότερος, αναβιώνοντας τις μήνιες του πολέμου του 1991-1994, στον οποίο είχαν χάσει τη ζωή τους 30.000 άτομα.

REUTERS, APE

Εκρυθμη παραμένει η κατάσταση στο Κιργιζιστάν

ΜΠΙΣΚΕΚ. Τουλάχιστον ένας άνθρωπος σκοτώθηκε και 590 τραυματίστηκαν κατά τη διάρκεια ταραχών το βράδυ της Δευτέρας και τα ζημιώματα της Τρίτης στην πρωτεύουσα του Κιργιζιστάν, Μπίσκεκ. Οι διαδηλωτές διαμαρτύρονταν για τις νόθες, όπως τις χαρακτηρίζουν, βουλευτικές εκλογές στην πρώην σοβιετική δημοκρατία.

Σε μια προσπάθεια να αποκλιμακώσει την ένταση, η κεντρική εκλογική επιτροπή ανακοίνωσε χθες την ακύρωση του αποτελέσματος των εκλογών της Κυριακής, ικανοποιώντας το αίτημα της αντιπολίτευσης, η οποία όμως ανακοίνωσε χθες ότι κατέλαβε την εξουσία. Το αποτέλεσμα της κάλπης, το οποίο αμφισβητεί η αντιπολίτευση, πρόσφερε τη νίκη στα δύο κόμματα του κυβερνώντος συνασπισμού που προσκέννται στον πρόεδρο Σουρουνμπάι Τζενμπίεκοφ. Καμένα αυτοκίνητα και συντρίμια είχαν απομείνει χθες το πρωί στους δρόμους της πρωτεύουσας, μετά την εισβολή διαδηλωτών στον «Λευκό Οίκο», το κτίριο των κεντρικών κυβερνητικών υπηρεσιών στην Μπίσκεκ. Οι διαδηλωτές αποπειράθηκαν να πυρπολήσουν τον «Λευκό Οίκο», ο οποίος σώθηκε χάρη στην παρέμβαση πυροσβεστικών δυνάμεων. Το κοινοβούλιο του Κιργιζιστάν αναμενόταν να συνεδριάσει εκτάκτως σήμερα. Σε χθεσινό διάγγελμα του, ο πρόεδρος Τζενμπίεκοφ, απηύθυνε έκκληση για αυτοσυγκράτηση και ηρεμία, υπογραμμίζοντας ότι η χώρα αντιμετωπίζει πραξικόπημα. Παρ' όλα αυτά, ο πρόεδρος κάλεσε

Παρά την ακύρωση των αμφιλεγόμενων βουλευτικών εκλογών της Κυριακής - Η αντιπολίτευση ελέγχει πολλά υπουργεία στην πρωτεύουσα Μπίσκεκ.

τις δυνάμεις ασφαλείας να μην ανοίξουν πυρ κατά των διαδηλωτών. Από τη μεριά της η αντιπολίτευση ανακοίνωσε την απελευθέρωση του πρώην προέδρου Αλμαζμπέκ Αταμπαγιέφ, ο οποίος είχε φυλακισθεί για διαφθορά. Στέλεχος της αντιπολίτευσης ανέφεραν χθες στο δίκτυο Al Jazeera ότι μελετούν ήδη τη δημιουργία προσωρινής κυβέρνησης. Αγωνιστο παραμένει εάν ο Αταμπαγιέφ θα έχει ρόλο στην κυβέρνηση αυτή, ενώ ο Τζενμπίεκοφ δεν φαίνεται για την ώρα πρόθυμος να εγκαταλείψει την εξουσία. Ο υπουργός Εσωτερικών Κασκάρ Τζουνουσαλίγιεφ απέφυγε να προσέλθει χθες στο υπουργείο του, που στεγάζεται στον «Λευκό Οίκο», επιτρέποντας στον Κουροάν Ασάνοφ, στέλεχος της αντιπολίτευσης, να ανακηρύξει τον εαυτό του «υπηρεσιακό υπουργό Εσωτερικών». Εκπρόσωπος του «παραρσιακού» υπουργού δήλωσε ότι η αστυνομία έχει λάβει σαφείς εντολές από τον Ασάνοφ να μην κάνει χρήση όπλων κατά των διαδηλωτών.

REUTERS, AL JAZEERA

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Μήνυμα σε Τουρκία μέσω NATO

«Προσδοκούμε συνέπεια και συνέχεια», υπογράμμισε ο Κυριάκος Μητσοτάκης

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Σε πολύ καλό κλίμα και σε κάθε περίπτωση καλύτερο από την τελευταία επίσκεψη πριν από ένα χρόνο, έγινε το χθεσινό τετ α τετ μεταξύ του Κυριάκου Μητσοτάκη και του γ.γ. του NATO, Γενς Στόλτενμπεργκ. «Η χώρα μας υποδέχεται θετικά ένα πρώτο βήμα από την Τουρκία προς την κατεύθυνση της αποκλιμάκωσης. Μένει να φανεί αν πρόκειται για ειλικρινή κίνηση ή πρόσκαιρο ελιγμό», ανέφερε ο πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, κατά τις κοινές δηλώσεις που ακολούθησαν της συνάντησης, ενώ επανέλαβε σε κάθε τόνο πως «προσδοκούμε συνέπεια και συνέχεια από τους γείτονές μας». Ο πρωθυπουργός τόνισε πως στο σημείο όπου βρισκόμαστε εναπόκειται στην Τουρκία «να κλείσει τον δρόμο της κρίσης και να ανοίξει τον δρόμο της λύσης».

Κατά τη συνάντηση συζητήθηκαν α-

Ο κ. Στόλτενμπεργκ δήλωσε ικανοποιημένος για τη δημιουργία απευθείας γραμμής διαλόγου μεταξύ Αθήνας και Αγκυρας και ανέφερε πως η Συμμαχία είναι αλληλέγγυα στην Ελλάδα.

Ο πρωθυπουργός Κυρ. Μητσοτάκης, κατά τη συνάντησή του χθες με τον γ.γ. του NATO Γενς Στόλτενμπεργκ, τον ενημέρωσε και για τις πρόσφατες αποφάσεις που αφορούν την ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων.

ναλυτικά όλα όσα έχουν συμβεί τους τελευταίους μήνες στην Ανατολική Μεσόγειο, όπως «γεγονότα που απειλούν την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ίδια τη συνοχή του NATO» σύμφωνα με τη φράση του πρωθυπουργού. «Δεν είναι διμερές ζήτημα. Αφορά όλους τους εταίρους του Βορειοατλαντικού Συμφώνου και είναι πρόκληση προς την Ευρώπη συνολικά», συνέχισε ο πρωθυπουργός και συμπλήρωσε: «Πρόκειται για κίνδυνο που παραδοεί σε ζώνη ενδιαφέροντος και για τις ΗΠΑ».

Ο κ. Μητσοτάκης αναφέρθηκε και στην απόκτηση του πυραυλικού συστήματος S-400 από την Τουρκία, υπογραμμίζοντας πως η Ελλάδα, όσο πιστή παραμένει στα εθνικά της δίκαια, τόσο σταθερά επιζητεί και επιδιώκει την ειρηνική επίλυση των διαφορών. Ο κ. Μητσοτάκης χαρακτήρισε ευπρόσδεκτα μέχρι την 24ωρη γραμμή επικοινωνίας των στρατιωτικών επιτελείων και τον μηχανισμό αποτροπής. Ο πρωθυπουργός ενημέρωσε τον γ.γ. του NATO και για τις πρόσφατες αποφάσεις ως προς την ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων, ενώ σημείωσε πως η Ελλάδα είναι από τις λίγες χώρες που

συστηματικά –και την περίοδο της κρίσης– ξόδεψε πάνω από 2% του ΑΕΠ της για τις αμυντικές δαπάνες.

Από την πλευρά του, ο κ. Στόλτενμπεργκ χαρακτήρισε εποικοδομητικές τις συζητήσεις που έγιναν στις Βρυξέλλες στο πλαίσιο του NATO και την εγκαθίδρυση μηχανισμού αποτροπής σύγκρουσης, «κάτι που σημαίνει δημιουργία απευθείας γραμμής διαλόγου 24 ώρες το 24ωρο για να διευκολύνουμε την αποκλιμάκωση», όπως είπε. Συνεχάρη επίσης «τους συμμαχούς γι' αυτήν την προσπάθεια» και εκτίμησε ότι «ο μηχανισμός μπορεί να βοηθήσει ώστε να δημιουργηθεί χώρος για διπλωματικές προσπάθειες», ενώ τόνισε ότι πρέπει να υπάρχει πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των συμμαχών με βάση το διεθνές δίκαιο.

Ο κ. Στόλτενμπεργκ εξήρε τη συμβολή της Ελλάδας στο NATO και στις επιχειρήσεις του και καλωσόρισε το γεγονός ότι η Ελλάδα δαπανά πάνω από 2% για αμυντικούς σκοπούς. «Η Ελλάδα ήταν στην προμετωπίδα του αγώνα για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης», είπε και πρόσθεσε ότι το NATO είναι αλληλέγγυο στη χώρα.

Μπαίνουν για Τουρκία και Αγία Σοφία

Να ασκήσει πιέσεις στην Τουρκία ώστε να σταματήσει τις προκλητικές ενέργειες εναντίον της Ελλάδας ζητεί από τον πρόεδρο Τραμπ ο υποψήφιος των Δημοκρατικών για την προεδρία των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν. Με δήλωσή του στον «Εθνικό Κήρυκα» της Νέας Υόρκης καλεί επίσης τον πρόεδρο της Τουρκίας να αναρρέσει την απόφασή του για την Αγία Σοφία «και να επιστρέψει αυτό τον θησαυρό στην παλιά του θέση ως μουσείου, διασφαλίζοντας ίση πρόσβαση για όλους, συμπεριλαμβανομένων των ορθόδοξων πιστών». Ο υποψήφιος των Δημοκρατικών ξεκι-

νάει τη δήλωσή του εκφράζοντας την υποστήριξη του στις προσπάθειες του γ.γ. του NATO, της Ε.Ε. και των ΗΠΑ για την εξάλειψη των εντάσεων στην Ανατολική Μεσόγειο και την αποφυγή συγκρούσεων στο NATO, σημειώνοντας ότι «οι διαφορές στην περιοχή πρέπει να επιλυθούν ειρηνικά και η κυριαρχία και η εδαφική ακεραιότητα όλων των χωρών πρέπει να γίνουν σεβαστές και να προστατευθούν». Χαιρετίζει ακόμη τη συμφωνία για τη δημιουργία ενός στρατιωτικού μηχανισμού αποσυμπίεσης και την επανάληψη των διπλωματικών συνομιλιών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, ενώ χαρακτηρίζει την Κύπρο «στρατηγικό εταίρο για τις Ηνωμένες Πολιτείες». Τέλος, καλεί την κυβέρνηση Τραμπ «να πιέσει την Τουρκία ώστε να αποφύγει περαιτέρω προκλητικές ενέργειες στην περιοχή εναντίον της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων απειλών βίας, για να δημιουργήσει τον χώρο για την επιτυχία της διπλωματίας».

Θεατρική επιστροφή στον Λευκό Οίκο

Αμετανόητος ο Τραμπ βγάζει τη μάσκα και καλεί τους πολίτες «να μη φοβούνται» τον ιό

Όσοι προσδοκούσαν ότι η περιπέτεια που περνάει ο Ντόναλντ Τραμπ από τη στιγμή που προσεβλήθη από την COVID-19 θα τον είχε κάνει περισσότερο σώφρονα, μάλλον θα απογοητεύθηκαν. Επιστρέφοντας με θεατρικό τρόπο στον Λευκό Οίκο, ύστερα από τρεις ημέρες νοσηλείας στο στρατιωτικό νοσοκομείο «Ουόλτερ Ριντ», ο Αμερικανός πρόεδρος επέμεινε να υποτιμά τα στοιχεία που προφίλαζαν και κάλεσε τους πολίτες «να μη φοβούνται» έναν ιό που έχει σκοτώσει 210.000 Αμερικανούς και έχει προσβάλει τις τελευταίες ημέρες, σειρά συνεργατών του, αλλά και τη σύζυγό του Μελάνια.

«Μην αφήσετε να κυριαρχήσει πάνω σας (ο ιός). Μην τον φοβάστε. Θα τον νικήσουμε. Έχουμε τον καλύτερο ιατρικό εξοπλισμό, έχουμε τα καλύτερα φάρμακα», δήλωσε ο Τραμπ στο πρώτο βίντεο που έγραψε μέσα στον Λευκό Οίκο μετά την επιστροφή του, ανάμεσα σε αμερικανικές σημείες. «Είμαι καλύτερα και μπορεί να έχω ανοσία, δεν ξέρω. Βγείτε έξω. Να είστε προσεκτικοί», προσέθεσε στο μήνυμά του, το οποίο ωστόσο δεν εισακούσθηκε από το γενικό επιτελείο των ενόπλων δυνάμεων, καθώς η ηγεσία τέθηκε, σχεδόν στο σύνολό της, σε καραντίνα.

Ο Αμερικανός πρόεδρος μεταφέρθηκε προς το σουρούπο της Δευτέρας (πρώτες πρωινές ώρες της Τρίτης στην Ελλάδα) από το στρατιωτικό νοσοκομείο στον κήπο του Λευκού Οίκου με το προεδρικό ελικόπτερο και αμέσως ανέβηκε στο μπαλκόνι, όπου πόζαρε μπροστά στις κάμερες, σε μία παράσταση σκηνοθετημένη για τις ανάγκες της προεκλογικής του εκστρατείας. Αμέσως έβγαλε τη χειρουργική μάσκα που φορούσε στη διαδρομή και μπήκε στον Λευκό Οίκο κρατώντας την στην τσέπη του, εκθέτοντας σε κίνδυνο τους συνεργάτες του. Τόσο στη σκηνή στο μπαλκόνι όσο και στο βίντεο που αναρτήθηκε στο Διαδίκτυο, ο Τραμπ εμφανίζεται κατά διαστήματα να ανασαίνει πιο βαθιά και πιο δύσκολα από ό,τι συνήθως. Προτού πάρει εξιτήριο, οι θεράποντες ιατροί του είχαν τόνισει ότι ο Αμερικανός πρόεδρος δεν έχει ξεφύγει τον κίνδυνο και ότι θα συνεχίσει να δέχεται φαρμακευτική υποστήριξη

Σε πείσμα της κριτικής που δέχθηκε, ο Τραμπ επέμεινε και χθες να υποτιμά την πανδημία, με μία ανάρτηση που πρόλαβε να συγκεντρώσει 300.000 likes πριν το Facebook την κατεβάσει ως παραπλανητική.

Πατριωτική πράξη να φοράμε μάσκα, να τηρούμε τις αποστάσεις και να προστατεύουμε τους άλλους, τονίζει ο Μπάιντεν.

και να παρακολουθείται στενά από ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στον Λευκό Οίκο. «Φαίνεται καλά», δήλωσε ο δρ Αντονι Φάουσι, επικεφαλής των επιδημιολόγων που χειρίζονται την αντιμετώπιση της πανδημίας, σπεύδοντας ωστόσο να προσθέσει: «Μερικές φορές εμφανίζεται υποτροπή γύρω στην πέμπτη μέρα (από την εκδήλωση των αρχικών συμπτωμάτων). Δεν είναι πολύ πιθανό αυτό να συμβεί (με τον Τραμπ), αλλά πρέπει να βρίσκονται σε επιφυλακή».

Ο ίδιος ο Τραμπ έκανε σαφείς τις προθέσεις του για τον τρόπο με τον οποίο εννοεί να αντιμετωπίσει στον ένα μήνα

που μένει μέχρι τις εκλογές την προσωπική του περιπέτεια: «Αν ο πρόεδρος επιστρέψει δυναμικά στην προεκλογική εκστρατεία, θα είναι ένας ανίκητος ήρωας, ο οποίος θα έχει επιβιώσει όχι μόνο από κάθε βρώμικο κόλπο των Δημοκρατικών το προηγούμενο διάστημα, αλλά και από τον κινεζικό ιό», έγραψε στο Twitter ένας γνώριμος Τραμπ από τα παλιά.

Επικρίσεις

Οι τοποθετήσεις του προέδρου, και ιδίως η προτροπή του στους Αμερικανούς να αψηφίσουν τον ιό, κατηγόρησαν πολύ αυστηρά από επιστήμονες. «Είμαι εναντίον της πανδημίας, σπεύδοντας ωστόσο να προσθέσω: «Μερικές φορές εμφανίζεται υποτροπή γύρω στην πέμπτη μέρα (από την εκδήλωση των αρχικών συμπτωμάτων). Δεν είναι πολύ πιθανό αυτό να συμβεί (με τον Τραμπ), αλλά πρέπει να βρίσκονται σε επιφυλακή».

Ο ίδιος ο Τραμπ έκανε σαφείς τις προθέσεις του για τον τρόπο με τον οποίο εννοεί να αντιμετωπίσει στον ένα μήνα

πανεπιστήμιο του Πίτσμπουργκ. Εντονα επικριτικός εμφανίστηκε και ο Τζο Μπάιντεν. «Είδα το tweet που έκανε, μου το έδειξαν, είπε "μην αφήνεται την πανδημία να κυριαρχήσει στη ζωή σας". Να πάει να το πει αυτό στις 250.000 οικογένειες που έχασαν κάποιον», δήλωσε ο Δημοκρατικός υποψήφιος για την προεδρία από τη Φλόριντα, όπου συνεχίζει την προεκλογική του εκστρατεία.

Σε πείσμα της κριτικής που δέχθηκε, ο Τραμπ επέμεινε και χθες να υποτιμά την πανδημία. «Πολλοί άνθρωποι κάθε χρόνο, μερικές φορές πάνω από 100.000, και παρά την ύπαρξη εμβολίου, πεθαίνουν από τη γρίπη. Θα κλείσουμε τη χώρα μας; Όχι, έχουμε μάθει να ζούμε με αυτό, όπως ακριβώς μαθαίνουμε να ζούμε με την COVID, που είναι στους περισσότερους πληθυσμούς πολύ λιγότερο θανατηφόρα!!!», έγραψε ο Αμερικανός πρόεδρος, σε μία ανάρτηση που πρόλαβε να συγκεντρώσει 300.000 likes πριν το Facebook την κατεβάσει ως παραπλανητική.

REUTERS, AP

Δυσφορία Ερντογάν για τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Ε.Ε.

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Σε σκληρή γραμμή κατά της Ελλάδας και της Κυπριακής Δημοκρατίας εξακολουθεί να κινείται η Αγκυρα, παρά τις επιμέρους ενδείξεις αποκλιμάκωσης, όπως η πρόσφατη αποχώρηση του πλωτού γεωτρήσανου «Γιαβούζ» από την κυπριακή υφαλοκρηπίδα. Χθες, η τουρκική προεδρία δημοσιοποίησε τηλεδιάσκεψη του Ερντογάν με την Αγκελα Μέρκελ, παρόντων συνεργατών του όπως ο διοικητής των μυστικών υπηρεσιών (MIT) Χακάν Φιντάν και ο Ιμπραήμ Καλίν. Σύμφωνα με το ανακοινωθέν της τουρκικής προεδρίας, ο κ. Ερντογάν εξέφρασε στην κ. Μέρκελ τη δυσανεξία του για το κείμενο συμπερασμάτων της Συνόδου Κορυφής της Ε.Ε. την περασμένη εβδομάδα, λέγοντας ότι υπολείπονταν σε στοιχεία που θα μπορούσαν να αποτελέσουν έδαφος για διάλογο, συνεργασία και υπέρβαση προβλημάτων. Μάλιστα, ο κ. Ερντογάν κατηγορήσε την Ε.Ε. ότι υποκύπτει «στην πίεση και τους εκβιασμούς» της Ελλάδας και της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρά την προσέγγιση, καλή τη πίστι, της Τουρκίας. Ενδεικτική της συνολικότερης αντίληψης που έχει ο κ. Ερντογάν είναι η αποστροφή ότι «τα μεγάλα συμφέροντα της Ευρώπης δεν πρέπει να θυσιάζονται για χάρη των ελσόντων σημασίας συμπεριφορών μερικών κρατών-μελών». Οι διαρροές από την πλευρά του κ. Ερντογάν δεν είναι εντελώς τυχαίες, ιδιαίτερα, καθότι αυτές καταγράφηκαν λίγο μετά τα πρώτα στοιχεία από την έκθεση προόδου της Ε.Ε., η οποία αποτελεί κόλαφο για τις τουρκικές επιδόσεις σε τομείς όπως το κράτος δικαίου, η δικαιοσύνη, ενώ περιλαμβάνει και ουκ ολίγες προειδοποιήσεις για την οικονομία της γειτονικής χώρας.

Εντός της μέρας, ο κ. Ερντογάν εξέφρασε θετικές ατμόσφαιρας, καθώς τον δρόμο των σκληρών θέσεων υποδεικνύει ο

ίδιος ο κ. Ερντογάν, Αθήνα και Αγκυρα αναζητούν την ημερομηνία επανέναρξης των διερρευνητικών επαφών. Αύριο οι υπουργοί Εξωτερικών Ελλάδας και Τουρκίας Νίκος Δένδιας και Μεβλούτ Τσαβούσογλου θα βρίσκονται στην Μπρατισλάβα για το Φόρουμ Παγκόσμιας Ασφάλειας που διεξάγεται στη γλοβαλική πρωτεύουσα, δίχως να είναι διάλογο σαφές αν οι δύο άνδρες θα συναντηθούν. Η δρομολόγηση των διερρευνητικών επαφών είναι απολύτως ανεξάρτητη από πιθανή συνάντηση Δένδια - Τσαβούσογλου, αν και στην παρούσα φάση μια τέτοια συνάντηση θα λειτουργούσε μόνο ως στοιχείο καλής θέλησης.

Πάντως, είναι απολύτως σαφές ότι η χθεσινή απόφαση για άνοιγμα τιμήματος της παρελίας της περικλειστής πόλης των Βαρσοβίων, που, μάλιστα, ανακοινώθηκε αμέσως μετά τη συνάντηση του αποκαλούμενου «πρωθυπουργού» του ψευδοκράτους με τον κ.

Σε ανακοίνωση της τουρκικής προεδρίας αναφέρεται πως η Ενωση υποκύπτει «στην πίεση» Αθήνας και Λευκωσίας.

Ερντογάν, εγείρει συνολικότερα προβλήματα. Από το υπουργείο Εξωτερικών καταδικάστηκε «με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο» η απόφαση της Τουρκίας για επέκταση της άδειας εισόδου στο παραλιακό μέτωπο των Βαρσοβίων, και τόνιστηκε ότι «η απόφαση αυτή συνιστά κατάφωρη παραβίαση των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Η.Ε. και η Ελλάδα πρόκειται να ενισχύσει όλες τις σχετικές προσπάθειες της Κυπριακής Δημοκρατίας».

Η ώρα της Δικαιοσύνης για τη Χρυσή Αυγή

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ

Η Δικαιοσύνη ολοκληρώνει σήμερα το βαρύ, από πολιτικής και ποινικής πλευράς, έργο ποινικής αντιμετώπισης του ναζιστικού φαινομένου στη χώρα μας με την έκδοση της απόφασης για την εγκληματική δράση της Χρυσής Αυγής. Επειτα από 5,5 χρόνια και ενώ το πολιτικό μόρφωμα, η ηγεσία του οποίου δικάστηκε ως εγκληματική οργάνωση, έχει πολιτικά αλυσιτελέσει, το δικαστήριο αναμένεται να εκδώσει απόφαση που θα επικυρώσει ή όχι το βαρύ κατηγορητήριο. Η εμβληματική πρόεδρος της δικής Μαρία Λεπενιώτου θα ανακοινώσει στις 11 το πρωί την ευθυμότητα των δικαστών για την εννοχή ή μη των κατηγορουμένων, δρομολογώντας ουσιαστικά τις όποιες εξελίξεις για την οριστική έκδοση της απόφασης. Η απόφαση που δικαστήριο αναμένεται με εξαιρετικά μεγάλο πολιτικό ενδιαφέρον εντός και εκτός συνόρων, και για τον λόγο αυτό δεκάδες είναι και οι ξένοι δημοσιογράφοι που έχουν δηλώσει ότι θα παραστούν στο δικαστήριο. Η πιο κρίσιμη από κάθε πλευρά –πολιτική και ποινική– απόφαση του δικαστηρίου θα είναι η σημερινή, καθώς θα ανακοινώσει οι ποιοι από τους 68 κατηγορουμένους θα κριθούν ένοχοι και ποιοι θα αθωωθούν. Και το σημαντικότερο: θα ανακοινώσει αν οι πολιτικοί που δικάστηκαν για την εγκληματική δράση της Χ.Α. θα κριθούν ένοχοι ή όχι.

Η απόφαση για τα πολιτικά στέλεχη της Χ.Α. συμπεριλαμβανομένων των Νίκου Μιχαολιάκου, Ηλία Κασσιδάρη και άλλων επώνυμων στελεχών της είναι βαρύνουσας σημασίας. Αν το δικαστήριο τους καταδικάσει ως εγκληματική οργάνωση, πέραν της ποινικής τιμωρίας που θα τους επιφυλάξει, θα θέσει την ταφόπετρα για το πολιτικό μόρφωμα που συνδέθηκε και με εγκληματικές πράξεις, επικυρώνοντας την απόφαση της ελληνικής πολιτείας και της Δικαιοσύνης για ηχηρή καταδίκη του ναζιστικού φαινομένου.

Σε αντίθετη περίπτωση, αν το δικαστήριο υιοθετήσει την απαλλακτική πρόταση της εισαγγελέως Αδελφάντας Οικονόμου, θα οδηγήσει σε μαζική αθώωση τους πολιτικούς της Χ.Α. αλλά και άλλους που δικάστηκαν για διάφορα εγκλήματα με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.

Σε κάθε περίπτωση και η έκδοση της απόφασης χρονικά θα εξαρτηθεί από το αν το δικαστήριο θα είναι καταδικαστικό για την εννοχή των κατηγορουμένων ή όχι.

Αν είναι καταδικαστικό το δικαστήριο, η απόφαση θα κάνει να εκδοθεί ημέρες, αλλά και εκτός από την εννοχή θα δοθεί μάχη για τα ελαφρυντικά, αν δοθούν και σε ποίους, α ανακοινωθούν προ-

τάσεις για τις ποινές για να καταλήξει τελικά το δικαστήριο ποιοι θα καταδικαστούν και σε ποιες ποινές και ποιοι θα πάνε μέσα.

Πάντως, κατά τη σημερινή ημέρα, πέραν των αποφάσεων για την εννοχή ή μη των κατηγορουμένων, το δικαστήριο θα ασχοληθεί και με την αναγνώριση ελαφρυντικών με τις αγορεύσεις των συνηγόρων υπεράσπισης, ενώ πληροφορίες αναφέρουν πως οι δικαζόμενοι πολιτικοί της Χ.Α. δεν θα παραστούν στο δικαστήριο ούτε κατά τη διάρκεια της έκδοσης της απόφασης, κάτι που έκαναν και καθ' όλη τη διάρκεια της δικής σε μια

Εξαιρετικά μεγάλο πολιτικό ενδιαφέρον εντός και εκτός συνόρων – Βαρύνουσας σημασίας, από πολιτικής και ποινικής πλευράς, η απόφαση του δικαστηρίου.

προσπάθεια να αποσυνδεθούν επικρι-

ωνιακά από το βαρύ κατηγορητήριο. Σε κάθε περίπτωση, τα μέτρα ασφαλείας θα είναι δρακόντεια και είναι άγνωστο αν το δικαστήριο θα διακόψει το μεσημέρι για να συνεχίσει την επόμενη ή αν επιλέξει η συνεδρίασή του να κρατήσει έως αργά το βράδυ.

Δημοκρατικό τείκος

Ισχυρό και ομόθυμο μήνυμα καταδίκης του φασισμού, του ναζισμού και του αντισοσιαλισμού εξέπεμψε εντός και εκτός Βουλής χθες ο πολιτικός κόσμος, με το βλέμμα στραμμένο στη σημερινή ευθυμότητα της Δικαιοσύνης για τη Χρυσή Αυγή. Η Νέα Δημοκρατία ήταν και είναι διαχρονικός αντιπάλος κάθε υπονομιωπής του πολιτεύματος και της ομαλότητας. Οι οπαδοί του ναζισμού δεν έχουν θέση στην Ελλάδα», διαμήνυσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέλιος Πέτσας. Τόνισε ότι η Ν.Δ. στάθηκε μετωπικά απέναντι στο «νεοναζιστικό μόρφωμα» της Χρυσής Αυγής και ήταν εκείνη που το 2013 οδήγησε τα μέλη της στο εδωλίο του κατηγορουμένου, διαβιβάζοντας στον εισαγγελέα όλα τα διαπιστωμένα στοιχεία εναντίον της. Υπογράμμισε πάντως εμφατικά ότι η Δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη να αποφασίσει, με σεβασμό στη διάκριση των εξουσιών.

Προσκλητήριο συμμετοχής στη σημερινή αντιπολιτιστική συγκέντρωση έξω από το Ερετείο, στην οποία θα δώσει προσωπικά το παρών –εναντίον των «νεοναζί» που «επείρανε το μίος, Ξυλοκόπησαν, δολοφόνησαν»– απήχυνε ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, καλώντας τους δημοκρατικούς πολίτες να φωνάζουν δυνατά το σύνθημα «Δεν είναι αθάωτοι».

Γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΟΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

Φαγητό για το σχολείο και το γραφείο

ΜΙΑ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕ 53 ΣΥΝΤΑΓΕΣ
ΚΑΙ ΔΕΚΑΔΕΣ ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΝΟΣΤΙΜΙΣΟΥΜΕ
ΤΙΣ ΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΠΙΤΙΟΥ.

ΝΕΟ
ΒΙΒΛΙΟ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ανάπτυξη 7,5% το 2021 υπό δύο προϋποθέσεις

Υποχώρηση πανδημίας και εισροές
ευρωπαϊκών πόρων 5,5 δισ. ευρώ

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Αισιοδοξία, αλλά και ισχυρός βαθμός αβεβαιότητας, διαιπνέει το προσχέδιο προϋπολογισμού του 2021 που κατέθεσαν ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας και ο αναπληρωτής υπουργός Θεόδωρος Σκυλακάκης. Η αισιοδοξία αποτυπώνεται κυρίως στην πρόβλεψη για ρυθμό ανάπτυξης 7,5%, έναντι ύφεσης 8,2% φέτος. Το πρωτογενές έλλειμμα προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 1% του ΑΕΠ από 6,2% του ΑΕΠ φέτος. Η πρόβλεψη όμως βασίζεται σε δύο επισφαλείς προϋποθέσεις:

1. Ότι η πανδημία θα υποχωρήσει το β' εξάμηνο του 2022 και 2. Ότι θα εισπραχθεί ένα ποσό της τάξης των 5,5 δισ. ευρώ από ευρωπαϊκούς πόρους του προγράμματος Next Generation EU, εξασφαλίζοντας μια αύξηση επενδύσεων κατά 30,4%. Καμία από αυτές δεν είναι προς τον παρόν διασφαλισμένη. Αν διαψευστούν, ούτε ο ρυθμός ανάπτυξης του 2021 θα επιτευχθεί ούτε ο προϋπολογισμός θα υλοποιηθεί ως έχει.

Γ' αυτό το ενδεχόμενο, το προσχέδιο κάνει αναφορά και σε ένα δυσμενές σενάριο, που προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης 4,5%-5% και έλλειμμα 3% του ΑΕΠ. Αυτό θα συμβεί σε περίπτωση παράτασης της πανδημίας, μέτριας έντασης, κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2021. Επίσης, στο προσχέδιο επισμαίνεται ακόμη και το ενδεχόμενο επιδείνωσης των επιδημιολογικών δεδομένων τους εναπομείναντες μήνες του 2020, κάτι που θα επιδεινώσει το μακροοικονομικό και δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το 2020 και λιγότερο για το 2021.

Φέτος, άλλωστε, αναγνωρίζεται στο προσχέδιο, η πραγματικότητα είναι χει-

**Το πρωτογενές
έλλειμμα προβλέπεται
να διαμορφωθεί στο 1%
του ΑΕΠ από 6,2% φέτος.**

ρότερη και από το δυσμενές σενάριο, με τον τουρισμό να προβλέπεται να χάσει τα ¾ των εσόδων του 2019.

«Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται, δυστυχώς, υπό παράδοξες και εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες και υπό το καθεστώς σοβαρής αβεβαιότητας», αναγνωρίζουν σε δήλωσή τους οι κ. Σταϊκούρας και Σκυλακάκης. Οι ίδιοι υποστηρίζουν ότι η δυναμική ανάκαμψη του 2021 βασίζεται, εκτός των ευρωπαϊκών πόρων, στα μέτρα που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός στη ΔΕΘ για μείωση του φορολογικού και ασφαλιστικού βάρους. Το προσχέδιο αθροίζει σε 21,5 δισ. ευρώ τα μέτρα στήριξης (δημοσιονομικά, αναβολής φόρων, ρευστότητας) που ελήφθησαν φέτος, με τη θετική επίδρασή τους στην οικονομία να εκτιμάται σε 6% του ΑΕΠ. Για την επόμενη χρονιά το αντίστοιχο μέγεθος που περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός περιορίζεται σε 2,7 δισ. ευρώ. Διατηρείται, πάντως, ένα αποθεματικό για την κάλυψη έκτακτων αναγκών. Αν, ωστόσο, τελικά όλα πάνε σύμφωνα με το βασικό σενάριο του προσχεδίου προϋπολογισμού και το ΑΕΠ αυξηθεί κατά 7,5%, το κράτος θα εισπράξει από τους φορολογουμένους του 2020 περίπου 5 δισ. επιπλέον φόρους. Τα φορολογικά έσοδα προβλέπονται αυξημένα από 44,6 σε 49,5 δισ. ευρώ και η κύρια πηγή είναι ο ΦΠΑ, ο οποίος προβλέπεται ενισχυμένος κατά 3,5 δισ. ευρώ περίπου, λόγω ανάπτυξης. Αντίθετα, ο

Τα βασικά μεγέθη του προϋπολογισμού

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	2020 ΠΡΟΫΠΟΛ.	ΕΚΤΙΜΗΣΗ	2021 ΠΡΟΒΛ.
I. Καθαρά έσοδα κρατικού προϋπολογισμού	54.710	50.147	53.705
α. Φόροι	52.165	44.594	49.546
1. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών εκ των οποίων: Φόροι προστιθέμενης αξίας	28.557	23.936	27.473
Ειδικόι φόροι κατανάλωσης	18.276	14.864	18.228
2. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	7.214	6.519	6.784
3. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	322	242	293
4. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	2.829	2.690	2.688
5. Φόρος εισοδήματος	1.130	1.206	1.149
6. Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από φυσικά πρόσωπα	16.663	13.943	15.199
7. Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρίες	11.415	10.058	10.474
6. Φόροι κεφαλαίου	4.017	2.807	3.564
7. Λοιποί τρέχοντες φόροι	273	170	246
	2.391	2.407	2.498

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	2020 ΠΡΟΫΠΟΛ.	ΕΚΤΙΜΗΣΗ	2021 ΠΡΟΒΛ.
II. Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού	57.163	68.528	63.884
α. Παροχές σε εργαζόμενους	13.390	13.410	13.424
β. Κοινωνικές παροχές	134	232	225
γ. Μεταβιβάσεις	27.844	36.596	30.085
δ. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	968	1.564	1.031
ε. Επιδόσεις	89	102	80
στ. Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)	6.000	5.850	5.650
ζ. Λοιπές δαπάνες	71	72	91
η. Πιστώσεις υπό κατανομή	8.245	10.068	11.708
θ. Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	421	636	1.590
Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΑΕ)	6.750	9.521	6.750
III. Πρωτογ. αποτέλεσμα σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχ. εποπτείας	7.070	-10.643	-1.862
% ΑΕΠ	3,58%	-6,23%	-1,01%

ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	2020 ΕΚΤΙΜΗΣΗ	2021 ΠΡΟΒΛ.
% ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ		
ΑΕΠ	-8,2	7,5
Ιδιωτική κατανάλωση	-6,0	5,8
Δημόσια κατανάλωση	1,7	-1,8
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-10,9	30,4
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-24,8	22,2
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-15,1	18,0
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	-0,8	1,0
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	-0,6	0,6
Απασχόληση	-4,7	5,2
Ποσοστό ανεργίας	17,3	15,4
Ποσοστό ανεργίας (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού)	18,6	16,5
Χρέος γενικής κυβέρνησης (δισ. ευρώ) (ως % του ΑΕΠ)	337	342
	197,4%	184,7%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων θα συνεφέρει μόνο 400 εκατ. ευρώ επιπλέον, αφού τα εκκαθαριστικά του επόμενου χρόνου θα απεικονίζουν τη μείωση εισοδημάτων του 2020. Τα φορολογικά έσοδα της φετινής χρονιάς, πάντως, είναι απογοητευτικά, αφού προβλέπονται μειωμένα κατά 7,5 δισ. ευρώ σε σύγκριση με τις αρχικές προβλέψεις του προϋπολογισμού.

Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού προβλέπεται να διαμορφωθούν

στα 63,8 δισ. ευρώ το 2021, από 68,5 δισ. ευρώ το 2020, καθώς δεν θα υπάρχουν οι έκτακτες δαπάνες λόγω πανδημίας.

Συνολικά, φέτος η πανδημία άνοιξε μια δημοσιονομική «τρύπα» πάνω από 17 δισ. ευρώ, αφού αντί για πρωτογενές πλεόνασμα 7,5 δισ. ευρώ, που προέβλεπε ο προϋπολογισμός τον περασμένο Δεκέμβριο, η χρονιά προβλέπεται να κλείσει με πρωτογενές έλλειμμα 9,7 δισ. ευρώ. Το 2021, το πρωτογενές έλλειμμα προβλέπεται να συγκρατηθεί στα 2 δισ. ευρώ. Αν δεν

αυξάνονταν οι δαπάνες άμυνας από περίπου 500 εκατ. ευρώ φέτος σε 2,5 δισ. ευρώ τον επόμενο χρόνο, το έλλειμμα του 2021 θα μηδενιζόταν.

Επίσης, η πανδημία στέρησε από το ΑΕΠ 27 δισ. ευρώ, αφού αυτό θα διαμορφωθεί φέτος στα 170 δισ. ευρώ, από 197 που είχε προϋπολογισθεί, ενώ το 2019 είχε διαμορφωθεί στα 187,5 δισ. ευρώ. Σε επίπεδο αμοιβάων, ο πραγματικός μέσος μισθός εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 1,3% φέτος, έναντι του 2019.

Εκκρεμείς συντάξεις

Υπόσχεση ότι το 2021 θα πληρωθούν όλες οι εκκρεμείς συντάξεις έδωσαν, εξάλλου, υπηλθόβαθμες πηγές του οικονομικού επιτελείου, καθώς η εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών αποτελεί πηγή πίεσης των θεσμών.

Το προσχέδιο προβλέπει, επίσης, ότι το χρέος θα διαμορφωθεί στο 197,4% του ΑΕΠ φέτος, από 176,6% του ΑΕΠ το 2019, και θα υποχωρήσει πάλι στο 184,7% το 2021.

Δαπάνες 2,5 δισ. για το εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Μειωμένες κατά 4,6 δισ. ευρώ θα είναι οι συνολικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού σε σύγκριση με το 2020, καθώς περιορίζονται τα μέτρα στήριξης, υπό την προϋπόθεση βεβαία ότι το επόμενο έτος οι επιπτώσεις της πανδημίας θα έχουν μετριαστεί. Ωστόσο, περιλαμβάνονται δαπάνες ύψους 2,5 δισ. ευρώ για το εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα. Επίσης περιλαμβάνονται το κόστος επιδότωσης πρώτης κατοικίας για δανειολήπτες που επιλήχσαν από τον κορωνοϊό (πρόγραμμα «Γέφυρα») και η πλήρης κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών από τον κρατικό προϋπολογισμό για περίοδο 6 μηνών, καθώς και η επιδότηση 200 ευρώ σε περίπτωση πρόκλησης μακροχρόνια ανέργου στο πλαίσιο του προγράμματος για τη δημιουργία 100.000 νέων θέσεων εργασίας.

Οι δαπάνες για τις μεταβιβάσεις σε φορείς εντός και εκτός γενικής κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στα 30,085 δισ. ευρώ, μειωμένες κατά 6,510 δισ. ευρώ έναντι της εκτίμησης για το 2020, λόγω της ανάγκης εφαρμογής

λιγότερων μέτρων ανάσχεσης της πανδημίας. Στις δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται επιχορηγήσεις και αποδόσεις σε φορείς όπως ΟΤΑ, ΟΚΑ, οι καταπτώσεις εγγυήσεων καθώς και οι αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αποφάσεων.

Οι πληρωμές για την Εθνική Άμυνα (εξοπλιστικά προγράμματα) αναμένεται να ανέλθουν στα 2,5 δισ. ευρώ το 2021, αυξημένες κατά 2 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2020, ενώ οι δαπάνες για τις μεταναστευτικές ροές προβλέπεται να ανέλθουν σε 564 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 414 εκατ. ευρώ καλύπτονται από τον τακτικό προϋπολογισμό.

Οι δαπάνες του 2020

Στα 68,528 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 11,3 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του ψηφισμένου προϋπολογισμού 2020, θα διαμορφωθούν οι δαπάνες κατά το τρέχον έτος λόγω των μέτρων στήριξης επιχειρήσεων, νοικοκυριών αλλά και των φορέων της γενικής κυβέρνησης. Τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 ανέρχονται στα 6,5 δισ. ευρώ και αφορούν:

- Την αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους 534 ευρώ σε μηνιαία βάση των ερ-

γαζομένων των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε προσωρινή αναστολή.

- Την κάλυψη από τον κρατικό προϋπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών επί του ονομαστικού μισθού, των εργα-

ζομένων των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε προσωρινή αναστολή.

- Την αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους 600 ευρώ σε έξι επιστημονικούς κλάδους (οικονομολόγους / λογιστές, μηχανικούς, δικηγόρους, ιατρούς, εκπαιδευτι-

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ στο σκέλος των δαπανών της γενικής κυβέρνησης

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	2020	2021
1. Χρηματοδότηση επιχειρήσεων με τη μορφή επιτρεπτέας προκαταβολής	3.961	0
2. Κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών από τον κρατικό προϋπολογισμό και επιδότηση 200 ευρώ σε περίπτωση πρόκλησης μακροχρόνιας ανεργίας, για περίοδο 6 μηνών της πρώτης κατοικίας	81	302
3. Πρόγραμμα ΓΕΦΥΡΑ που αφορά την επιδότηση της πρώτης κατοικίας	108	280
4. Αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους 534 ευρώ σε μηνιαία βάση	1.257	72
5. Κάλυψη από τον κρατικό προϋπολογισμό του μέρους του δώρου Πάσχα	105	0
6. Κάλυψη του πρόσθετου κόστους του δώρου Χριστουγέννων των υπαλλήλων που λαμβάνουν αποζημίωση ειδικού σκοπού λόγω προσωρινής αναστολής της σύμβασης εργασίας	150	0
7. Αποζημίωση ειδικού σκοπού ύψους 534 ευρώ σε μηνιαία βάση στους εποχικά εργαζομένους του τουριστικού κλάδου	223	0
Σύνολο 16 παρεμβάσεων	8.702	913

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

- Την επιστρεπτέα προκαταβολή.
- Την κάλυψη από τον κρατικό προϋπολογισμό του μέρους του δώρου Πάσχα που αναλογεί στη χρονική περίοδο της προσωρινής αναστολής της σύμβασης

Σχέδιο να εκδοθούν ομόλογα 11 δισ. με στόχο το «μαξιλάρι» να παραμείνει στα 30 δισ.

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΛΗ

Στα 9-11 δισ. ευρώ αναμένεται να κινηθούν οι εκδόσεις ομολόγων το 2021, πολύ κοντά στα φετινά επίπεδα, και ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας και των αναγκών που αυτή δημιουργεί σε όρους κάλυψης των ταμειακών διαθεσίμων που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση της στήριξης της οικονομίας.

Για φέτος ο στόχος ήταν και είναι η διατήρηση του υψηλού ταμειακού αποθέματος (να μην υποχωρήσει κάτω των 30 δισ. ευρώ, κάτι που θα επιτευχθεί και πιθανώς να «κλείσει» και αρκετά υψηλότερα) και αυτό αποτελεί μια από τις προτεραιότητες του οικονομικού επιτελείου και για το 2021, καθώς έχει αποδειχθεί ως το απόλυτο δίκτυ ασφαλείας απέναντι στην κρίση, κρατώντας τους επενδυτές «ζεστούς» απέναντι στο ελληνικό χρέος, γεγονός που έχει φέρει το κόστος δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου σε ιστορικά

χαμηλά επίπεδα, με την απόδοση του 10ετούς χθες να διαμορφώνεται στο 0,96%. Το «μαξιλάρι» αυτό αναμένεται να συνεχίσει να είναι το μεγάλο «όπλο» έως την επανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας από την Ελλάδα, η οποία θα καθυστερήσει έως το 2023 λόγω του «στοπ» που έβαλε η πανδημία στην ανοδική πορεία που είχαν οι αξιολογήσεις της Ελλάδας από τους οίκους.

Με δεδομένο ότι το πρόγραμμα REPP της ΕΚΤ θα είναι ενεργό τουλάχιστον έως τον Ιούνιο του 2021 και σύμφωνα με εκτιμήσεις αναμένεται να επεκταθεί χρονικά έως και τα τέλη του επόμενου έτους, στόχος είναι οι ελληνικές εκδόσεις χρέους να καλύψουν το μεγαλύτερο μέρος των αγορών ενεργητικού στις οποίες προχωρεί η ΕΚΤ. Συνολικά, εκτιμάται ότι η ΕΚΤ μέσω του REPP θα αγοράσει 25-27 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα, ενώ από τα μέσα Μαρτίου έως σήμερα έχει αγοράσει περίπου 12 δισ. ευρώ. Μετά τις τέσσερις εξόδους της Ελ-

Οι εκδόσεις εντόκων γραμματίων εκτιμάται ότι θα κινηθούν στα 12,8 δισ. ευρώ.

λάδας φέτος, η εκδοτική δραστηριότητα του ελληνικού Δημοσίου είχε κινηθεί στα 10 δισ. ευρώ με το ενδεχόμενο νέας εκδόσεων στο επόμενο δίμηνο να είναι υψηλό. Ετσι, φέτος ο ΟΔΔΗΧ αναμένεται να καλύψει σχεδόν πλήρως τις κινήσεις της ΕΚΤ, κάτι το οποίο σκοπεύει να κάνει και το 2021.

Η παρουσία της ΕΚΤ στην ελληνική αγορά ομολόγων αποτελεί μια «χρυσή» ευκαιρία για την Ελλάδα να χτίσει την καμπύλη των αποδόσεων, μεγάλωνοντας τη ρευστότητα των εκδόσεών της, και να αποκτήσει το προφίλ μιας ώριμης αγοράς. Ήδη, χάρη (και) στην ΕΚΤ και στην υψηλή ζήτηση των επενδυτών, οι όγκοι συναλ-

λαγών στη δευτερογενή αγορά έχουν εκτοξευθεί στα 580 εκατ. ευρώ ημερησίως έναντι μόλις 50 εκατ. ευρώ πριν από ένα χρόνο. Ετσι, δεδομένων των υψηλών ταμειακών αποθεμάτων, τις αυξημένες εκταμιεύσεις από την Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της πανδημίας καθώς και των σχετικών περιορισμένων χρηματοδοτικών αναγκών, η στρατηγική του ΟΔΔΗΧ για το επόμενο έτος σε ό,τι αφορά τις εκδόσεις ομολόγων, αναμένεται να είναι παρόμοια με αυτή του 2020.

Παρόμοια με φέτος αναμένεται επίσης να είναι και τα επίπεδα των εκδόσεων εντόκων γραμματίων, τα οποία εκτιμώνται ότι θα κινηθούν στα 12,8 δισ. ευρώ. Η Ελλάδα έχει καταφέρει να δανείζεται ακόμη και με αρνητικά επιτόκια κατά τις πρόσφατες δημοπρασίες εντόκων, παρά την πανδημία, και έτσι και αυτή η «οδός» αναμένεται και του χρόνου να στηρίξει τα ταμειακά διαθέσιμα.

Σε ό,τι αφορά μια νέα πρόωρη αποπλη-

ρωμή του δανείου του ΔΝΤ, φαίνεται πως για φέτος εγκαταλείπεται και θα εξεταστεί το 2021, αν το επιτρέψουν οι συνθήκες. Αν και προ πανδημίας είχε σχεδιαστεί να προχωρήσει και φέτος όπως και το 2019, ωστόσο η κρίση δημιούργησε άλλες προτεραιότητες.

Η στόχευση της δανειακής στρατηγικής του ελληνικού Δημοσίου, όπως επισημαίνεται στο προσχέδιο προϋπολογισμού, θα είναι η διασφάλιση της συνεχούς εκδοτικής παρουσίας του στις διεθνείς αγορές σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχονται από τη συμμετοχή της χώρας στο πρόγραμμα REPP της ΕΚΤ, η περαιτέρω παροχή εκδόσεων υψηλής ρευστότητας με επέκταση της φυσικής ωρίμανσής τους και η περαιτέρω μείωση των περιθωρίων δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου. Ετσι, με «όπλο» το εξαιρετικά χαμηλό κόστος δανεισμού, η Ελλάδα θα το 2021 θα συνεχίσει να κινείται ως «κανονικός εκδότης».

Η πανδημία άλλαξε για πάντα τις τράπεζες

Εκτινάχθηκαν οι πληρωμές μέσω Internet banking και mobile banking

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΟΡΤΖΗ**

Μαζική φυγή από τα τραπεζικά καταστήματα πραγματοποιούν οι πελάτες των τραπεζών λόγω της πανδημίας, η εμφάνιση της οποίας επιταχύνει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τραπεζικού συστήματος στη χώρα μας. Αυτό δείχνουν τα στοιχεία που δημοσιεύει η «Κ» για την εξέλιξη των ηλεκτρονικών συναλλαγών το πρώτο εξάμηνο του έτους, με βάση τα οποία τα ηλεκτρονικά δίκτυα, δηλαδή οι πληρωμές μέσω Internet banking και mobile banking, είχαν την τιμητική τους λόγω COVID-19 και οι ενεργοί χρήστες αυξήθηκαν κατά 8,9% και 61,6%, και ο αριθμός τους ανέρχεται σε 3,1 και 2,8 εκατ., αντίστοιχα.

Η μείωση των συναλλαγών στο γκισέ μειώθηκε το α' εξάμηνο του έτους με κορύφωση το δεύτερο τρίμηνο σε ποσοστό από 50% έως και 90% και πλέον η συντριπτική πλειονότητα των συναλλαγών, δηλαδή αναλήψεις, καταθέσεις και πληρωμές, γίνονται πλέον από τα

Εως και το 90% των συναλλαγών πραγματοποιείται πλέον μέσω ηλεκτρονικών δικτύων.

ηλεκτρονικά δίκτυα. Σύμφωνα με στοιχεία στις τράπεζες, μέσω ηλεκτρονικών δικτύων πραγματοποιείται πλέον έως και το 90% των συναλλαγών, εξέλιξη που σηματοδοτεί το τέλος εποχής των φυσικών καταστημάτων. Στα ηλεκτρονικά δίκτυα συγκαταλέγονται τα παραδοσιακά ΑΤΜ, τα ΑΡS, δηλαδή τα αυτόματα συστήματα πληρωμών (Automatic Payment System) και το Internet και mobile banking, στα οποία στράφηκε σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων, αλλά και φυσικών προσώπων.

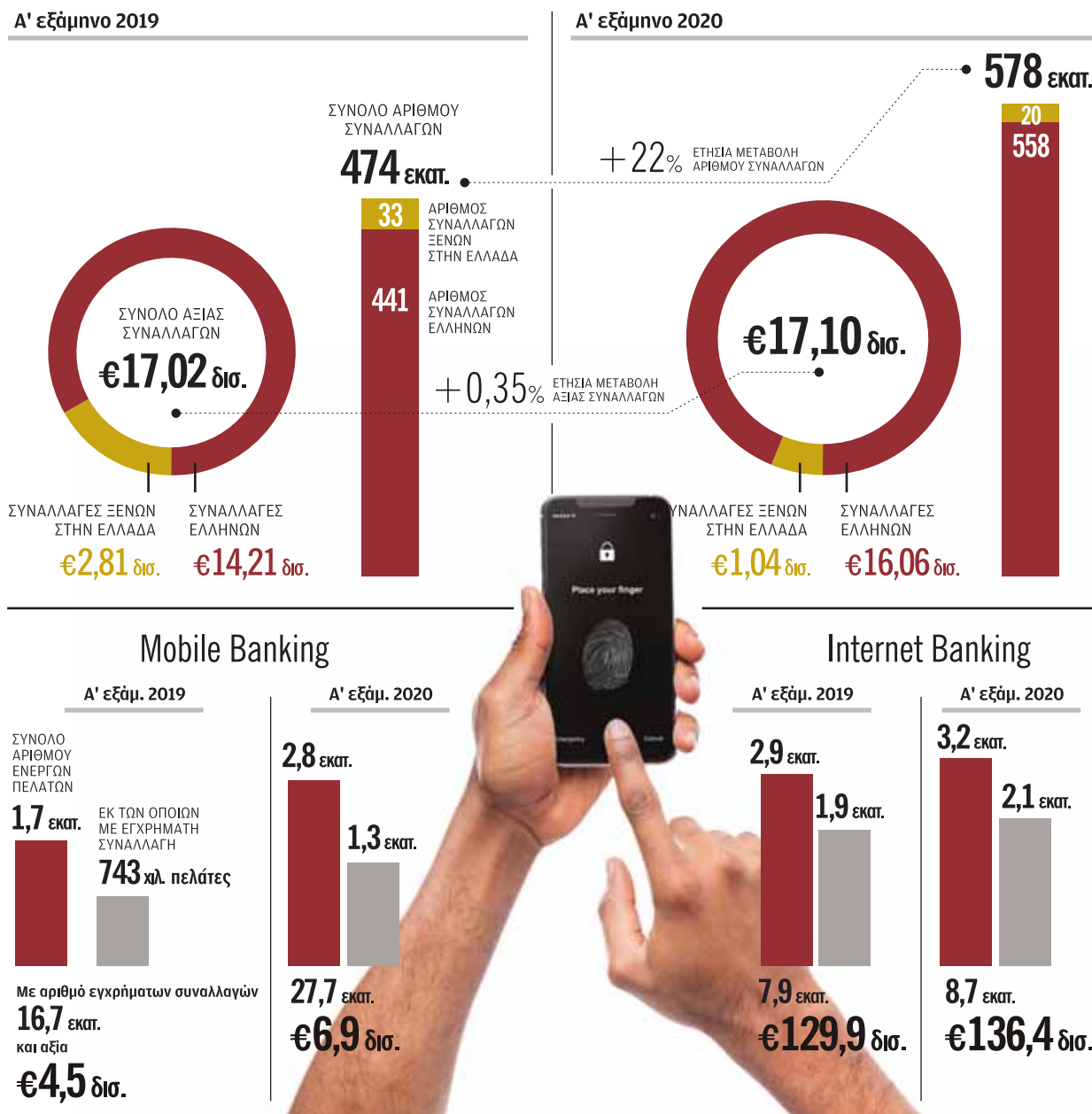
Η εξέλιξη αυτή επισπεύδει την περαιτέρω μείωση των τραπεζικών καταστημάτων αμέσως μετά την εκτόνωση της πανδημίας και σε αυτό συντηρούν και τα προγράμματα εθελουσίας εξόδου που υλοποιούνται ήδη ή σχεδιάζονται για τους επόμενους μήνες. Να σημειωθεί ότι το τραπεζικό δίκτυο περιορίστηκε την τελευταία δεκαετία από τις 4.097 καταστήματα σε 1.834 στα τέλη του 2019 και η στροφή στα εναλλακτικά δίκτυα αναμένεται

να πυροδοτήσει νέο κύμα περιορισμού του φυσικού δικτύου το 2021.

Τα στοιχεία που δημοσιεύει η «Κ», για την αύξηση εν μέσω COVID-19 της χρήσης των σύγχρονων ψηφιακών δικτύων, αναδεικνύουν την υπεροχή του mobile banking έναντι του Internet banking, η χρήση του οποίου αυξήθηκε μεν, αλλά με σαφώς μικρότερο ρυθμό. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο αριθμός των ενεργών πελατών του mobile banking, αυτών δηλαδή που πραγματοποιούν τουλάχιστον μία συναλλαγή τον μήνα, αυξήθηκε κατά 61,6%, επιβεβαιώνοντας ότι το μέλλον των συναλλαγών είναι πλέον το κινητό τηλέφωνο. Την αύξηση μάλιστα αυτή καθοδηγούν τα φυσικά πρόσωπα, ο ενεργός πληθυσμός των οποίων αυξήθηκε από το 1,7 εκατ. χρήστες το α' εξάμηνο το 2019 στα 2,7 εκατ. το α' εξάμηνο του 2020, επιβεβαιώνοντας ότι η τεχνολογία δεν έχει απλώς μπει σε κάθε σπίτι, αλλά μας συνοδεύει σε κάθε βήμα της ζωής μας.

Την αμφισβήτηση ότι οι ενεργοί χρήστες δεν είναι το καθοριστικό στοιχείο για την αύξηση των συναλλαγών, καθώς αρκεί να είναι αυτοί που παίζουν στην εφαρμογή του κινητού τους απλώς για να δουν το υπόλοιπο του λογαριασμού τους, ανατρέπουν τα στοιχεία για τον αριθμό των ενεργών χρηστών που πραγματοποίησαν εγκλήματα συναλλαγές. Ο αριθμός αυτός αυξήθηκε κατά 72,1% και από τις 743.792 ανήλθε στο 1.280.384 με τη συντριπτική πλειονότητα, δηλαδή 1.258.728, να είναι φυσικά πρόσωπα. Την ίδια στιγμή ο αριθμός των εγκλημάτων συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν το α' εξάμηνο του έτους σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό εξάμηνο αυξήθηκε κατά 66,2% και η αξία τους εκτινάχθηκε εν μέσω ύφεσης από τα 4,5 δισ. στο 6,9 δισ. Σε ανοδική τροχιά, αλλά με σαφώς μικρότερο ρυθμό, είναι και η αύξηση του Internet banking, καθώς οι ενεργοί χρήστες, δηλαδή αυτοί που πραγματοποιούν πάνω από μία συναλλαγή τον μήνα, αυξήθηκαν το α' εξάμηνο του 2020 κατά 8,9% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό εξάμηνο. Οι ενεργοί χρήστες μέσω Internet banking ανήλθαν στα 2.132.554, από τους οποίους το 1.867.466 είναι φυσικά πρόσωπα, ενώ 257.886 είναι οι επιχειρήσεις. Ο αριθμός των εγκλημάτων συναλλαγών ανήλθε σε 8.671.730 καταγράφοντας άνοδο κατά 9,8% και η αξία τους έφτασε τα 136,4 δισ.

Οι συναλλαγές των Ελλήνων και ξένων στην Ελλάδα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ενισχύθηκε περαιτέρω το «πλαστικό χρήμα»

Η υπεροχή των ψηφιακών δικτύων για τις συναλλαγές των πολιτών σε περιβάλλον πανδημίας δεν ξεθώρασε τη... λάμψη του «πλαστικού χρήματος». Το «πλαστικό χρήμα» έχει διεισδύσει πλέον στα κινητά, απαλλάσσοντας τους κατόχους τους από τη δέσμευση να έχουν μαζί την πιστωτική ή τη χρεωστική τους κάρτα για να πραγματοποιήσουν μια συναλλαγή. Η καθέρωση του κινητού ως του πιο εύχρηστου τρόπου συναλλαγών από όλες τις ηλικίες έχει πλέον ωριμάσει και τη συζήτηση για τη χρήση του στις μεταφορές, αντικαθιστώντας το κοινό εισιτήριο για όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Με την υποστήριξη της Visa, η χρεωστική ή πιστωτική κάρτα θα είναι σε λίγο διάστημα το διαβατήριο για

Με την υποστήριξη της Visa, η κάρτα θα είναι σε λίγο διάστημα το διαβατήριο για μετακινήσεις χωρίς να απαιτείται η έκδοση εισιτηρίου.

μετακινήσεις χωρίς να απαιτείται η έκδοση φυσικού εισιτηρίου, μεταφέροντας την αντίστοιχη εμπειρία που το Visa Mass Transit Transaction Model έχει εισαγάγει σε πόλεις όπως το Παρίσι, το Λονδίνο, η Βαρσοβία, η Μαδρίτη, το Μιλάνο κ.ά.

Σύμφωνα με στοιχεία της «Κ», με όχημα τις χρεωστικές κάρτες, οι συ-

ναλλαγές ενισχύθηκαν περαιτέρω το πρώτο εξάμηνο του έτους, καθώς η καθέρωση των ανέπαφων συναλλαγών –χωρίς δηλαδή τη χρήση PIN–, έως του ορίου των 50 ευρώ, έδωσε ώθηση στη χρήση τους. Ο αριθμός των συναλλαγών με κάρτες που έχουν εκδοθεί από ελληνικές τράπεζες, χωρίς δηλαδή να περιλαμβάνονται οι συναλλαγές των τουριστών, διαμορφώθηκαν στο τέλος του πρώτου εξαμήνου στα 557,8 εκατ. έναντι 441,1 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό εξάμηνο, καταγράφοντας άνοδο κατά 26,2%. Αντίστοιχα, η αξία των συναλλαγών ξεπέρασε τα 16 δισ. ευρώ από 14,2 δισ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο του 2019, καταγράφοντας άνοδο κατά 13,4%.

Οι καταναλωτές τόσο για λόγους ευκολίας όσο και για λόγους προστασίας

της υγείας προτίμησαν τη χρήση του «πλαστικού» για τις συναλλαγές τους σε όλα τα σημεία πώλησης, ενώ η διείσδυση των ανέπαφων συναλλαγών είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω εξοικείωση των καταναλωτών, διευρύνοντας τη χρήση της κάρτας ακόμη και για μικρές συναλλαγές των 5 ευρώ.

Στον αντίποδα βρέθηκαν οι συναλλαγές με κάρτες που έχουν εκδοθεί από τράπεζες του εξωτερικού, που λόγω της πτώσης του τουρισμού υποχώρησαν τόσο σε όρους αριθμού συναλλαγών όσο και σε όρους αξίας συναλλαγών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου, ο αριθμός των συναλλαγών από κάρτες ξένων υπηκόων υποχώρησε κατά 40,5%, στα 19,6 εκατ., ενώ η αξία των συναλλαγών μειώθηκε κατά 63,1%, περίπου στο 1 δισ. ευρώ.

Οι συναλλαγές μέσω κινητού πρέπει να γίνουν πιο απλές και πιο ασφαλείς

Παρά την ύφεση στην οικονομία, την οποία προκαλεί η πανδημία, το ηλεκτρονικό εμπόριο, σύμφωνα με στοιχεία της Visa, αυξήθηκε τον Ιούνιο του 2020 πάνω από 60% σε ετήσια βάση, καθώς άτομα και επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο προσαρμόζονται στη νέα πραγματικότητα, πραγματοποιώντας τις αγορές τους μέσω Διαδικτύου.

Η προτίμηση που δείχνουν οι καταναλωτές στο mobile banking δημιουργεί την ανάγκη για την περαιτέρω απλούστευση της διαδικασίας πραγματοποίησης μιας συναλλαγής, αλλά και την ανάγκη για ενίσχυση της ασφάλειας για αγορές μέσω κινητού. Όπως εξηγεί η επικεφαλής της Visa στην Ελλάδα Ανδριάννα Παππά, η ασφαλής απάντηση της τεχνολογίας έρχεται μέσα από τη χρήση βιομετρικών στοιχείων για την πιστοποίηση του πελάτη κατά τη διάρκεια μιας συναλλαγής. Σε αυτά περιλαμβάνονται

το δακτυλικό αποτύπωμα, η αναγνώριση προσώπου, το σκανάρισμα του ματιού, η αναγνώριση φωνής ή ακόμη και η συμπεριφορά με βάση συγκεκριμένες μετρήσεις.

Σύμφωνα με έρευνα της Visa σε δείγμα 500 ενήλικων κατόχων καρτών, περίπου 7 στους 10 οδηγούνται στο να εγκαταλείψουν μια διαδικτυακή πληρωμή για λόγους προβλήματος σύνδεσης με τον λογαριασμό τους, είτε γιατί είχαν ξεχάσει την κάρτα τους είτε γιατί ξεχάσαν τους κωδικούς τους. Οι καταναλωτές, όπως εξηγεί η επικεφαλής της Visa Greece, «δυσκολεύονται συχνά να πραγματοποιήσουν ηλεκτρονικές πληρωμές, όταν απαιτούνται πάρα πολλά βήματα ή πληροφορίες που είναι δύσκολο να θυμηθούν». Επιπλέον, ζητώντας πληροφορίες όπως κωδικούς πρόσβασης ή μυστικές ερωτήσεις, οι πελάτες μπορούν να τεθούν σε κίνδυνο, καθώς πολλοί είναι εκείνοι που επιλέγουν να χρη-

Η επικεφαλής της Visa στην Ελλάδα, Ανδριάννα Παππά.

σιμοποιούν τις ίδιες πληροφορίες για διαφορετικούς λογαριασμούς, ή είναι χαρακτηριστικό ότι ένας στους τέσσερις από τους καταναλωτές που ρωτήθηκαν απάντησε ότι χρη-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

σιμοποιεί τον ίδιο κωδικό πρόσβασης για όλους τους λογαριασμούς του, «κάτι που είναι το όνειρο ενός χάκερ», σημειώνει η κ. Παππά. Η χρήση βιομετρικών μεθόδων για α-

γορές αντιμετωπίζεται θετικά από τους καταναλωτές, οι οποίοι, με βάση τις απαντήσεις στην έρευνα της Visa, σε ποσοστό 44% θεωρούν ότι δεν χρειάζεται να θυμούνται

πολλάπλά στοιχεία όπως το PIN και ο κωδικός πρόσβασης. Σε ποσοστό 38% απαντούν ότι είναι πιο ασφαλείς μέθοδοι σε σχέση με το PIN και τους κωδικούς, ενώ οι λογαριασμοί και τα προσωπικά στοιχεία θεωρούνται ασφαλή από το 35% των ερωτηθέντων ακόμη και σε περίπτωση απώλειας της συσκευής.

Οι καταναλωτές εμπιστεύονται περισσότερο τις τράπεζες και τα δίκτυα πληρωμών για την αποθήκευση των βιομετρικών τους δεδομένων και για αυτό εμφανίζονται διατεθειμένοι σε ποσοστό 75% να χρησιμοποιήσουν βιομετρικές μεθόδους πληρωμών αν τις προσφέρουν οι τράπεζες και σε ποσοστό 84% τα δίκτυα πληρωμών. Τα βιομετρικά στοιχεία είναι γρήγορα και εύκολα προσβάσιμα και δεν απαιτούν από τους καταναλωτές να θυμούνται ένα πλήθος πληροφοριών. Το 64% των καταναλωτών που ρωτήθηκαν πιστεύει ότι τα βιομετρικά στοιχεία

είναι ταχύτερα από τους κωδικούς πρόσβασης, ενώ το 66% δηλώνει ότι είναι πιο βολική η χρήση τους.

Τα βιομετρικά στοιχεία παρέχουν έναν εύκολο, οικείο, γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο να απαντηθούν οι ρυθμιστικές απαιτήσεις στο πλαίσιο της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών 2 (PSD2) και τον έλεγχο ταυτότητας πελατών PSD2 (Strong Customer Authentication - SCA). Το SCA απαιτεί από τις τράπεζες να ζητούν πιο ισχυρή απόδειξη της ταυτότητας ενός πελάτη όταν πραγματοποιεί μια διαδικτυακή πληρωμή. Συγκεκριμένα, ζητεί έναν συνδυασμό δύο παραγόντων της ταυτότητας που καταναλωτή –κάτι που γνωρίζουν (όπως το PIN), κάτι που κατέχουν (όπως ένας καταχωρισμένος αριθμός κινητού τηλεφώνου) ή κάτι που αποδεικνύει ποιος είναι ο καταναλωτής (όπως το δακτυλικό αποτύπωμα).

Η αγορά καυσίμων θα ανακάμψει σε 6 έως 12 μήνες

Θα χρειαστεί χρόνο η αγορά καυσίμων για να απορροφήσει το σοκ της πανδημίας, προειδοποιεί ο διευθύνων σύμβουλος των ΕΛΠΕ Ανδρέας Σιάμισις. «Δεν αναμένεται ναυρίτερα από τους επόμενους 6 έως 12 μήνες να υπάρξει ομαλοποίηση στην αγορά καυσίμων, αλλά ακόμη και στο τέλος της διαδικασίας ανάκαμψης δεν θα έχουμε επιστρέψει στο σημείο απ' το οποίο ξεκινήσαμε πριν από την πανδημία του κορωνοϊού», είπε, μιλώντας στο 5ο Συμπόσιο για την Ενεργειακή Μετάβαση, που διοργάνωσε η Ελληνική Έταιρεια Ενεργειακής Οικονομίας (ΗΑΕΕ).

Το τελευταίο επτάμηνο έχει συντελεστεί δραστηριότητα αναδιάρθρωσης της αγοράς πετρελαιοειδών, με την πτώση της κατανάλωσης να φτάνει ακόμη και το 90% σε ορισμένους τομείς όπως τα αεροπορικά καύσιμα, ενώ οι επιπτώσεις θα συνεχι-

στούν και το επόμενο διάστημα. Για τον λόγο αυτό, είπε, «απαιτείται ρεαλισμός για να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε καλύτερα το μέλλον και να υπολογίσουμε αποτελεσματικά την ενεργειακή μετάβαση και την ένταξη πιο καθαρών μορφών ενέργειας στο χαρτοφυλάκιό μας».

Πάντως ο κ. Σιάμισις ξεκαθάρισε ότι η κρίση δεν μετέβαλε τον στρατηγικό σχεδιασμό του ομίλου, αλλά την ταχύτητα υλοποίησης των διαδικασιών για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η μεσοπρόθεσμη επιδίωξη για 0,5 GW εγκατεστημένων ισχύος από ΑΠΕ μέχρι το 2025 θα υλοποιηθεί μέσω των έργων που είναι σε εξέλιξη, αλλά και επενδυτικών ευκαιριών που θα προκύψουν, ενώ δεν αποκλείονται επενδύσεις και σε γειτονικές χώρες. Σε 18 μήνες θα έχει ολοκληρωθεί στην Κοζάνη το μεγαλύτερο φωτοβολταϊκό πάρκο στην

Τα υγρά καύσιμα θα καλύπτουν σχεδόν το ήμισυ των ενεργειακών αναγκών τα επόμενα 20-30 χρόνια, τόνισε ο επικεφαλής των ΕΛΠΕ.

Ελλάδα –και ένα εκ των 5 μεγαλύτερων στην Ε.Ε.– συνολικής ισχύος 204 MW, το οποίο θα προσδώσει υψηλή προστιθέμενη αξία και στην εθνική οικονομία, καθώς περίπου 35%-40% της συνολικής επένδυσής θα προέλθει από εγχώριους συνεργάτες.

«Θα είμαστε παρόντες στον κλάδο του φυσικού αερίου και αυτό δεν συνδέεται κατ' ανάγκη με την τρέχουσα διαγωνι-

στική διαδικασία για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας», τόνισε ο διευθύνων σύμβουλος των ΕΛΠΕ, ενώ για την ηλεκτροπαραγωγή σημείωσε πως προχωράει η προετοιμασία για την επένδυση σε νέα μονάδα φυσικού αερίου από την Elpedison, έχουν επιλεγεί ο χώρος εγκατάστασης και η τεχνολογία, ενώ τους επόμενους μήνες θα ληφθεί η τελική έγκριση, αφού πρώτα ξεκαθαρίσει το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και η αμοιβή των μονάδων.

Για τα υγρά καύσιμα, υποστήριξε ότι θα εξακολουθήσουν να καλύπτουν σχεδόν το ήμισυ των ενεργειακών αναγκών τα επόμενα 20-30 χρόνια και «δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται τιμωρητικά», καθώς αποτελούν μέρος της λύσης στην επίτευξη του στόχου της Ε.Ε. για μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έως το

2050. Ωστόσο, όπως σημείωσε, ο ευρύς μετασχηματισμός των διυλιστηρίων και η ανάπτυξη σε μεγάλη κλίμακα καινοτομιών υγρών καυσίμων με χαμηλό αποτύπωμα θα απαιτήσουν ένα σταθερό θεσμικό πλαίσιο και μέτρα στήριξης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του κλάδου.

Ερωτηθείς, τέλος, για το ενδεχόμενο επαναλειτουργίας του πετρελαιοαγωγού που συνδέει το διυλιστήριο της Θεσσαλονίκης με τη Β. Μακεδονία, ο κ. Σιάμισις υποστήριξε ότι διακρίνει βούληση από όλες τις πλευρές για να συζητηθεί εκ νέου το πλαίσιο συνεργασίας και επενδύσεων στη γειτονική χώρα, αλλά και να εξερευνηθεί μια αμοιβαία αποδεκτή συμβιβαστική λύση, η οποία θα καθιστούσε και τα Σκόπια ένα ισχυρό περιφερειακό διαμετακομιστικό κέντρο (hub) προϊόντων πετρελαίου.

Το τελευταίο επτάμηνο έχει γίνει δραστηριότητα αναδιάρθρωσης της αγοράς πετρελαιοειδών, με την πτώση της κατανάλωσης να φθάνει ακόμη και το 90% σε ορισμένους τομείς, ανέφερε ο διευθύνων σύμβουλος των ΕΛΠΕ Ανδρέας Σιάμισις.

Ρόλο στη διεθνή εφοδιαστική αλυσίδα αποκτά η Ελλάδα

Αυξάνονται ζήτηση και επενδύσεις για αποθήκες και υπηρεσίες διαχείρισης

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Με γρήγορους ρυθμούς, η Ελλάδα αποκτά πράγματι, όπως συχνά αναφέρεται, έναν κομβικό γεωοικονομικό ρόλο. Αυτό προκύπτει όχι μόνον από το γεγονός ότι ο Πειραιάς έχει ανέβει στην πρώτη θέση της Μεσογείου σε όρους διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων, αλλά και από το ότι σταδιακά αναπτύσσεται μία ευρεία περιφερειακή οικονομία εφοδιαστικής αλυσίδας.

Ανάγκες

Οι αυξημένες ανάγκες μεγάλων ξένων πολυεθνικών επιχειρήσεων, αλλά και πολύ περισσότερων ελληνικών, για αποθήκευση, διαχείριση και διανομή των προϊόντων τους, ή των πρώτων υλών τους, δημιουργεί ισχυρή ζήτηση τόσο για αποθηκευτικούς χώρους όσο και για τις συνοδές υπηρεσίες. Παράλληλα, η πολύ χαμηλή διείσδυση των υπηρεσιών παραχώρησης των αποθηκών και της διαχείρισής τους από ιδιωτικές επιχειρήσεις σε ειδικευμένες εταιρείες (3PL) στην Ελλάδα σε σχέση με τον μέσο ευρωπαϊκό όρο σημαίνει ότι η ζήτηση αυτή έχει και εγχώρια δυναμική. Πρόκειται για ένα στοιχείο σύγκλισης του χαμηλού επιπέδου διείσδυσης των υπηρεσιών 3PL στην Ελλάδα, που κυμαίνονται κοντά στο 25%, με το περίπου 70% της ευρύτερης διεθνούς αγοράς. Πόσο μάλλον που είναι απαραίτητη υπηρεσία για όλους εκείνους που θέλουν να αυξήσουν τις εξαγωγές τους ή να ενισχύσουν τη μεταποιητική βιομηχανία χρησιμοποιώντας ξένες πρώτες

Οι μεγάλες εγχώριες εταιρείες logistics δρομολογούν την εισαγωγή εφαρμογών ρομποτικής.

ύλες και εξαρτήματα. Η μεγάλη μείωση του κόστους την οποία μπορεί να απολαμβάνει μία επιχείρηση που εκχωρεί την αποθήκευση και τη διαχείριση των προϊόντων της σε ειδικευμένες εταιρείες, οι οποίες με τη σειρά τους απολαμβάνουν οικονομίες κλίμακας, κρύβεται πίσω από την οικονομική λογική της ανάπτυξης του κλάδου που καταγράφεται τα τελευταία χρόνια. Θα πρέπει να σημειωθεί πως οι εταιρείες 3PL (third party logistics) παρέχουν υπηρεσίες σημείων ενιαίας εξυπηρέτησης στους πελάτες τους, που αφορά εξωτερικές (ή τρίτες) υπηρεσίες μεταφορές, αποθήκευσης και λοιπές υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, όπως ανασυσκευασία, ετικετοποίηση, εισπράξεις, αντικαταβολές, κ.λπ., είτε για ένα μέρος είτε για ολόκληρη τη λειτουργία της εφοδιαστικής τους αλυσίδας. Στόχος είναι τα προϊόντα των πελατών τους να καταλήξουν στον τελικό χρήστη στον μικρότερο δυνατό χρόνο με το χαμηλότερο δυνατό κόστος και στη βέλτιστη ποιότητα, με εξειδίκευση ανάλογα με τις απαιτήσεις.

Ηλεκτρονικό εμπόριο

Η επιτάχυνση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ελλάδα, πα-

Η μεγάλη μείωση του κόστους που μπορεί να απολαμβάνει μια επιχείρηση, η οποία εκχωρεί την αποθήκευση και τη διαχείριση των προϊόντων της σε ειδικευμένες εταιρείες, που με τη σειρά τους απολαμβάνουν οικονομίες κλίμακας, κρύβεται πίσω από την οικονομική λογική της ανάπτυξης του κλάδου.

ράγωγο και των lockdown, έχει επίσης προσδώσει πρόσθετη δυναμική στην τάση προσφυγής σε υπηρεσίες 3PL καθώς αυτές συνεπάγονται και σημαντικά μειωμένο κόστος, αφού επιτυγχάνουν μεγάλες οικονομίες κλίμακας. Οι ειδικοί εξηγούν πως ακόμα και μετά την άρση του lockdown, πολλοί καταναλωτές έμειναν πιστοί πελάτες ηλεκτρονικών καταστημάτων.

Όμως πολλά καλά καταστήματα, από τον χώρο των τροφίμων μέχρι τον χώρο των ειδών ένδυσης, αδυνατούν να εξυπηρετήσουν την πελατεία τους από το Διαδίκτυο, τουλάχιστον σε χρόνους ικανοποιητικούς και με όρους ποιότητας. Συνεπώς, το ηλεκτρονικό εμπόριο και η διανομή στο σπίτι ή στο γραφείο τείνει να ανατίθεται σε εταιρείες 3PL.

Και αν αυτά εξηγούν την εγχώρια ζήτηση για υπηρεσίες 3PL, η εξωτερική ζήτηση στηρίζεται από τη συνειδητοποίηση στην οποία οδήγησαν τα lockdown παγκοσμίως τις πολυεθνικές πως πρέπει να επανεξετάσουν την όδευση και διάρθρωση των εφοδιαστικών τους αλυσίδων δημιουργώντας εναλλακτικές και Plan B, ώστε να αποφεύγουν καταστροφικές διαταραχές όπως αυτές που γνώρισαν την άνοιξη.

Σε αυτό το περιβάλλον και οι «big 5» ελληνικές εταιρείες logistics, δηλαδή η «Ορέας Βεϊνόγλου», Goldair, Foodlink,

Διακίνηση και Sarmed, έχουν δρομολογήσει όλες μεγαλύτερες ή μικρότερες επενδύσεις τόσο στην αύξηση της δυναμικότητάς τους όσο και στον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών τους, ακόμα και στην εισαγωγή εφαρμογών ρομποτικής.

Μια ματιά στα νούμερα των θυγατρικών στην Ελλάδα ξένων αυτοκινητοβιομηχανιών που ειδικεύονται και σε μηχανήματα φορτοεκφόρτωσης και διαχείρισης αποθηκών, αρκεί για να επιβεβαιώσει κανείς τη δυναμική που προαναφέρθηκε. Και αν αυτό δεν είναι αρκετό, ίσως η πρόσφατη σύναψη στρατηγικής συμμαχίας ελληνικής εταιρείας logistics με κινεζικό όμιλο για την εισαγωγή στην Ελλάδα αυτόνομων μηχανημάτων διαχείρισης και μετακίνησης προϊόντων στις αποθήκες, δηλαδή ρομπότ, να είναι.

Δείκτες

Πάντως, ειδικά στον τομέα των logistics οικονομολόγοι επικαλούνται τον σχετικό δείκτη της Παγκόσμιας Τράπεζας (Logistics Performance Index) με βάση τον οποίο η Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά του μέσου όρου του ΟΟΣΑ σε κάθε τομέα που περιλαμβάνει ο συγκεκριμένος δείκτης.

Γι' αυτό και επισημαίνεται πως παρά τις περιορισμένες δημοσιονομικές δυνατότητες υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης

και ως εκ τούτου είναι απαραίτητη η ενίσχυση των επενδύσεων στα logistics με παροχές κινήτρων για την ενεργοποίηση των ιδιωτών.

Η βελτίωση των υποδομών

Η εικόνα αυτή δεν έχει διαφύγει από τους αναλυτές και τους οικονομολόγους που τα τελευταία χρόνια υπογραμμίζουν πως ο κλάδος μπορεί να έχει εντονότερη ανάπτυξη και να προσθέσει μονάδες στο ΑΕΠ. Οι δύο τελευταίες τέτοιες μελέτες έρχονται από τον ΟΟΣΑ και την έκθεση Πισσορίδη.

Οι επενδύσεις που συνδέονται με την αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Ελλάδας, η οποία καθίσταται κομβικό σταυροδρόμι μεταξύ τριών ηπείρων, είναι κομμάτι των υποδομών στο οποίο πρέπει να δώσει έμφαση η κυβέρνηση σύμφωνα με την ενδιάμεση έκθεση της επιτροπής Πισσορίδη. «Η Ελλάδα μπορεί να ενισχύσει σημαντικά τη θέση της στις διεθνείς ροές εμπορίου αλλά και ανθρώπινου κεφαλαίου, εκμεταλλευόμενη πληρέστερα τη γεωγραφική θέση της, ευρισκόμενη σε ένα κομβικό σημείο μεταξύ τριών ηπείρων», αναφέρει.

Γι' αυτό τον λόγο, «στρατηγική σημασία έχουν οι υποδομές και το ρυθμιστικό πλαίσιο στα λιμάνια της χώρας, ο εκσυγχρο-

νισμός του σιδηροδρομικού δικτύου για μεταφορά εμπορευμάτων, των υποδομών αποθήκευσης και υπόλοιπων υποστηρικτικών στις μεταφορές υπηρεσιών (logistics) και η ανάπτυξη δικτύων μεταφοράς και υποδομών αποθήκευσης ενέργειας. Πέρα από το να αποτελέσει η χώρα κύρια πύλη εισόδου και εξόδου εμπορικών ροών προς και από την Ευρώπη, η ενίσχυση των υποδομών μεταφοράς δημιουργεί προϋποθέσεις για μια περισσότερο δυναμική συμμετοχή της εγχώριας παραγωγικής δομής στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, με θετικές προοπτικές για την εξωστρέφεια και την καινοτομία».

Προστίθεται πως «στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της, η Ελλάδα έχει να επιδείξει και συγκριτικά πλεονεκτήματα από ένα ισχυρό θεσμικό πλαίσιο που συναρτάται και με την πολυετή συμμετοχή της στους κόλπους της Ευρωπαϊκής και Νομισματικής Ένωσης».

Λίγους μήνες νωρίτερα, έκθεση του ΟΟΣΑ για την Ελλάδα επεσήμανε πως η αύξηση των επενδύσεων σε υποδομές και logistics μπορεί να ενισχύσει τις εξαγωγές. Η ποιότητα των υποδομών στις μεταφορές έχει μεγάλη περιθώρια βελτίωσης, ειδικά στον τομέα των σιδηροδρόμων, όπου η χώρα υπολείπεται σημαντικά της Δυτικής Ευρώπης.

Επενδύσεις 100 εκατ. στον κλάδο logistics από εταιρείες ακινήτων

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Στροφή στον κλάδο των logistics, ως μέτρο θωράκισης απέναντι στην πανδημία, πραγματοποιούν τους τελευταίους μήνες οι εταιρείες ακινήτων. Πρόκειται για έναν τομέα όπου και στο παρελθόν είχαν γίνει επενδύσεις, ωστόσο ήταν επιλεκτικές και αφορούσαν μόνο τις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου. Πλέον, η συγκεκριμένη κατηγορία ακινήτων έχει αποδειχθεί η «αγαπημένη» όλων των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητα (ΑΕΕΑΠ), αλλά και εταιρείων που δραστηριοποιούνται γενικότερα στο real estate, όπως η Pasal Development.

Κεφάλαια

Συνολικά από τις αρχές του 2019 και μέχρι σήμερα, έχουν τοποθετηθεί κεφάλαια που ξεπερνούν τα 100 εκατ. ευρώ είτε για την απόκτηση υφιστάμενων αποθηκών είτε για την ανάπτυξη νέων εγκαταστάσεων σύγχρονων προδιαγραφών.

Επικεντρώ είναι ασαφώς η περιοχή του Ασπρόπυργου, ωστόσο, το τελευταίο διάστημα, ορισμένες εταιρείες κινούνται και σε άλλα σημεία εντός ή πέριξ του λεκανοπεδίου Αττικής, όπως το Μαρκόπουλο και τα Οινόφυτα. Πριν από δύο εβδομάδες, η Prodea ολοκλήρωσε την απόκτηση αποθηκών επιφάνειας 12.400 τ.μ. στο Μαρκόπουλο. Μισθώτρια είναι η εταιρεία logistics Unilog. Το ύψος της επένδυσης ανήλθε σε 10 εκατ. ευρώ.

Ταυτόχρονα, η μεγαλύτερη ΑΕΕΑΠ της

Προχωρούν στην απόκτηση υφιστάμενων αποθηκών ή κατασκευάζουν νέες σύγχρονες εγκαταστάσεις.

χώρας, με χαρτοφυλάκιο αξίας άνω των 2 δισ. ευρώ, έχει προχωρήσει στην υπογραφή προσυμφώνων για την απόκτηση του 100% εταιρείας που διαθέτει οικόπεδο στον Ασπρόπυργο, επί του οποίου κατασκευάζονται δύο νέα κτίρια εμπορικών αποθηκών σύγχρονων προδιαγραφών.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η συνολική επιφάνεια αναμένεται να ξεπεράσει τις 23.000 τ.μ., ενώ η κατασκευή του συγκροτήματος αναμένεται να περαιωθεί μέχρι το τέλος του έτους, όταν και προβλέπεται να ολοκληρωθεί η σχετική συναλλαγή. Μάλιστα, ήδη υφίσταται συμφωνία με τον μισθωτή/χρήστη, ο οποίος θα είναι μεγάλος εμπορικός όμιλος. Αν και το τελικό τίμημα τελεί ακόμα υπό διαμόρφωση, η Prodea έχει μέχρι σήμερα καταβάλει ποσό 7 εκατ. ευρώ ως προκαταβολή για το συγκεκριμένο ακίνητο. Η Prodea έχει θέσει σε εφαρμογή ένα επενδυτικό σχέδιο το οποίο, εφόσον υλοποιηθεί, θα την καταστήσει εκ των πηγών του κλάδου των logistics (σε επίπεδο εκμετάλλευσης ακινήτων logistics). Η διοίκηση της εταιρείας στοχεύει στην ανάπτυξη ενός χαρτοφυλακίου ακινήτων logistics αξίας άνω των 300 εκατ. ευρώ τα επόμενα χρόνια, αναγνωρίζοντας τις ση-

Η ενίσχυση των διαδικτυακών πωλήσεων και η επανεξέταση της δομής των αλυσίδων εφοδιασμού έχουν αυξήσει τη ζήτηση στον κλάδο.

μαντικές προοπτικές της συγκεκριμένης αγοράς όχι μόνο ως «αμυντικού» επενδυτικού προϊόντος με αντοχές σε περιόδους κρίσης, αλλά και ως ενός κλάδου που θα αναπτυχθεί σημαντικά στη χώρα μας σε βάθος χρόνου.

Σε πρόσφατη ανάλυση της, η Trastor ΑΕΕΑΠ, στην οποία συμμετέχουν οι επενδυτές η Τράπεζα Πειραιώς και ο αμερικανικός επενδυτικός όμιλος Varde Partners, σημειώνει ότι «η ισχυρή ενίσχυση των διαδικτυακών πωλήσεων και η επι-

νεξέταση της δομής των αλυσίδων εφοδιασμού, προς εξασφάλιση της συνέχειας των δραστηριοτήτων των εμπορών από τυχόν μελλοντικούς κλυδωνισμούς, έχουν οδηγήσει σε πρόσθετη ζήτηση χώρων εφοδιασμού (storage/logistics) προς στέγαση περισσότερων αποθεμάτων, ιδιαιτέρως για αγαθά υψηλής προστιθέμενης αξίας και ταχείας κατανάλωσης».

Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την έλλειψη αποθέματος σύγχρονων αποθηκευτικών χώρων λόγω της ποσειπένδυσης

των προηγούμενων ετών, έχει πυροδοτήσει μια επενδυτική «φρενίτιδα» προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες, με τις ΑΕΕΑΠ να έχουν περισσότερες επενδυτικές επιλογές στη διάθεσή τους.

Η Trastor ήρθε πρόσφατα σε συμφωνία για την εξαγορά της εταιρείας Δωρίδα Κτιριατική, η οποία είναι ιδιοκτήτρια αποθηκών 25.000 τ.μ. σε οικόπεδο 62,7 στρεμμάτων στη θέση Ρουπάκι στον Ασπρόπυργο. Το ακίνητο είναι μισθωμένο πλήρως στην εταιρεία logistics Synergy Group και το τίμημα ανήλθε σε 9,5 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας, Τάσο Καζίνο, «δημιουργούμε σταθερά ένα σημαντικό χαρτοφυλάκιο ποιοτικών κέντρων logistics, που διαθέτουν ή δύνανται μελλοντικά να αποκτήσουν προστιθέμενη αξία».

Από τις εταιρείες που αναπτύσσουν ιδίες εγκαταστάσεις logistics είναι πλέον και η Briq Properties ΑΕΕΑΠ, η οποία συστάθηκε με εισφορά ακινήτων από τον όμιλο Infoquest και πλέον έχει διευρύνει σημαντικά το χαρτοφυλάκιο της. Πρόσφατα ξεκίνησε την ανάπτυξη έκτασης 57,5 στρεμμάτων στην περιοχή του Ασπρόπυργου, την οποία απέκτησε πριν από λίγους μήνες.

Όπως αναφέρει η Αννα Αποστολίδου, διευθύνουσα σύμβουλος της εταιρείας, θα δημιουργηθεί ένα υπερσύγχρονο κέντρο logistics, επιφάνειας 20.764 τ.μ., με στόχο να μισθωθεί εξ ολοκλήρου από ένα χρήστη. Μάλιστα, η εταιρεία βρίσκεται ήδη σε συζητήσεις με ενδιαφερομένους, οι οποίοι

είναι εταιρείες logistics, πολυεθνικοί όμιλοι και εγχώριες εμπορικές αλυσίδες.

Στόχος είναι να βρεθεί ο «εκλεκτός» τους επόμενος μήνες, ώστε να υπάρξει το χρονικό περιθώριο για πιθανές διαφοροποιήσεις στην εσωτερική διαρρύθμιση των χώρων του ακινήτου με βάση τις ανάγκες του χρήστη. Η συνολική επένδυση (μαζί με την αγορά του οικοπέδου) εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει τα 13 εκατ. ευρώ, ενώ η κατασκευή αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί σε ένα χρόνο από σήμερα, δηλαδή τον Οκτώβριο του 2021.

Εκτός όμως από τις ΑΕΕΑΠ, επενδύσεις στον χώρο των logistics προωθούν και άλλες εταιρείες ακινήτων, με χαρακτηριστικότερο ίσως παράδειγμα την Pasal Development. Η εταιρεία συμφώνησε πρόσφατα να αποκτήσει ένα χαρτοφυλάκιο αποτελούμενο από τρία κτίρια logistics, συνολικής επιφάνειας 62.500 τ.μ. και ετήσιας απόδοσης άνω του 8%.

Το ύψος της επένδυσης αναμένεται να ανέλθει σε 38 εκατ. ευρώ, με την εισηγμένη να αναδεικνύεται σε έναν από τους μεγαλύτερους ιδιοκτήτες logistics μεταξύ των εταιρειών ακινήτων, καθώς θα διαθέτει 100.000 τ.μ., κυρίως στην περιοχή του Ασπρόπυργου. Η συναλλαγή θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους, προβλέποντας αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Pasal, αλλά και απόκτηση μετοχών της εταιρείας από τον νυν ιδιοκτήτη των ακινήτων, η οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, είναι μια εξειδικευμένη εταιρεία ανάπτυξης και διαχείρισης logistics.

Νέο εργαλείο χρηματοδότησης των νεοφυών εταιρειών

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Στην τελική ευθεία βρίσκεται η δημιουργία του ταμείου συνεπενδύσεων με επιχειρηματικούς αγγέλους (business angels), δηλαδή επενδυτές οι οποίοι διαβλέποντας προοπτικές σε μια επιχειρηματική ιδέα, τοποθετούν κεφάλαια και παρέχουν τεχνογνωσία σε εταιρείες που βρίσκονται στο πρώιμο στάδιο ανάπτυξής τους. Στο fund αυτό δηλαδή θα συμμετέχουν επενδυτές, οι οποίοι από κοινού με τους επιχειρηματικούς αγγέλους θα τοποθετούνται σε νεοφυείς εταιρείες. Για την επιλογή των εν λόγω επενδυτών, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF) –του οποίου το fund συνεπενδύσεων αποτελεί πρωτοβουλία σε συνεργασία με το υπουργείο Ανάπτυξης–δημοσίευσε πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής από τους επενδυτές που θα συμμετέχουν

στο εν λόγω εργαλείο χρηματοδότησης νεοφυών εταιρειών.

Οι υποψήφιοι, που πληρούν τα κριτήρια τα οποία προβλέπει η πρόσκληση του EIF, έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις συμμετοχής έως τις 30 Νοεμβρίου. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με το επιχειρηματικό σχέδιο της σχεδιαζόμενης επένδυσης, την περιγραφή της αγοράς στην οποία αυτή θα απευθύνεται, την επενδυτική στρατηγική που θα υιοθετηθεί, αλλά και το προφίλ (διοικητικό συμβούλιο κ.τ.λ.) των επενδυτών. Από πού προέρχεται η χρηματοδότηση του ταμείου συνεπενδύσεων; Από επιστροφές πόρων, ύψους 20 εκατ. ευρώ, του ταμείου χαρτοφυλακίου Jeremie. Πρόκειται για χρηματοδοτήσεις που επανέχρονται στο Ταμείο είτε μέσω της αποπληρωμής των δανείων είτε μέσω της επιτυχούς αποπένδυσης επιχειρήσεων

Πρόσκληση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής από ενδιαφερόμενους επενδυτές.

που στηρίχθηκαν από αυτό. Προκειμένου να γίνει εφικτή η χρησιμοποίηση των εν λόγω κεφαλαίων, ο υφυπουργός Ανάπτυξης Γιάννης Τσακίρης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF) υπέγραψαν μέσα στον Αύγουστο τροποποίηση της συμφωνίας χρηματοδότησης του ταμείου χαρτοφυλακίου Jeremie. «Είναι η πρώτη φορά που αξιοποιούνται σχετικές επιστροφές, δημιουργώντας στην ουσία έναν κύκλο επαναχρηματοδότησης της επιχειρηματικότητας απαλλαγμένο

από χρονικές και γραφειοκρατικές καθυστερήσεις», είχε αναφέρει, κατά την υπογραφή της σχετικής συμφωνίας, ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Γιάννης Τσακίρης.

Το ταμείο συνεπενδύσεων με επιχειρηματικούς αγγέλους δημιουργείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Ωστόσο, η πρωτοβουλία αυτή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων είναι διαδεδομένη σε Αυστρία, Δανία, Φινλανδία, Γερμανία, Ιρλανδία, Κάτω Χώρες και Ισπανία. Βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων, κεφάλαια άνω των 200 εκατ. ευρώ έχουν κατευθυνθεί σε δεκάδες επιχειρηματικούς αγγέλους σε όλη την Ευρώπη.

Το συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο υλοποιείται συμπληρωματικά προς τις άλλες πρωτοβουλίες του υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπως το ταμείο επιχειρηματικών συμμετοχών (EquiFund) και οι σε-

τικές δράσεις της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων. Σχετικά με την επενδυτική πλατφόρμα EquiFund, χρηματοδοτείται με 200 εκατ. ευρώ από το ΕΠΑΝΕΚ, με 60 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund/EIF) και με 40 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων - πόρους του ευρωπαϊκού ταμείου στρατηγικών επενδύσεων (ETΣΕ - Juncker Plan). Με τη μόχλευση επιπρόσθετων κεφαλαίων από θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές, η εν λόγω πρωτοβουλία έχει αγγίξει τα 450 εκατ. ευρώ διαθέσιμων πόρων. Μέσω του EquiFund έχουν επενδυθεί σε 98 νεοφυείς εταιρείες 112 εκατ. ευρώ και περισσότεροι από 150 επενδυτές έχουν συμμετάσχει στα επενδυτικά σχήματα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία.

Πρόκειται για ένα ταμείο συνεπενδύσεων με επιχειρηματικούς αγγέλους (business angels), δηλαδή επενδυτές που, διαβλέποντας προοπτικές σε μια επιχειρηματική ιδέα, τοποθετούν κεφάλαια και παρέχουν τεχνογνωσία σε εταιρείες που βρίσκονται στο πρώιμο στάδιο ανάπτυξης τους.

Επενδύσεις 1 δισ. σε ΑΠΕ από τη γαλλική Akuo

Ο πρόεδρος και ιδρυτής της Akuo Energy International, Eric Scotto, αναλύει στην «Κ» τον σχεδιασμό για την ελληνική αγορά

Συνέντευξη στη **ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Ένα επενδυτικό πρόγραμμα που προσεγγίζει το 1 δισ. ευρώ και περιλαμβάνει όλη την γκάμα των τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, από αιολικά και φωτοβολταϊκά για την ηπειρωτική χώρα, μέχρι την αποθήκευση και «επιπλέοντα» φωτοβολταϊκά για τα νησιά ακόμη και φωτοβολταϊκά «κεραμίδια» υψηλής αισθητικής στη διάθεση των Ελλήνων αρχιτεκτόνων και φωτοβολταϊκή τεχνολογία για τις αγροτικές καλλιέργειες, πρόκειται να υλοποιηθεί στην Ελλάδα σε ορίζοντα πέντε ετών η γαλλική εταιρεία Akuo Energy International.

Πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές εταιρείες στον κλάδο των ΑΠΕ, με δραστηριότητα σε 18 χώρες, που από το 2018 έχει εντάξει στη στρατηγική της και την Ελλάδα. Μέσω της θυγατρικής της Akuo Energy Greece έχει υποβάλει αιτήσεις για άδειες παραγωγής από ΑΠΕ συνολικής ισχύος 1 GW (αιολικά και φωτοβολταϊκά), ενώ πρόσφατα εξαγόρασε τρία αιολικά πάρκα στην Πέλλα επενδύοντας 150 εκατ. ευρώ.

Συμφωνία

Στα πλαίσια της εταιρείας είναι η ανάπτυξη φωτοβολταϊκών έργων ισχύος 750 MW αυτόνομα αλλά και η ανάπτυξη φωτοβολταϊκών 284 MW σε συνεργασία με την ιταλική Enel. Η συμφωνία μεταξύ των δύο κορυφαίων ευρωπαϊκών εταιρειών στον κλάδο των ΑΠΕ για την ελληνική αγορά, αναμένεται να υπογραφεί μέσα στην εβδομάδα και κατά πάσα πιθανότητα αύριο.

Για τα σχέδια της Akuo στην Ελλάδα και το ειδικό ενδιαφέρον της για τα ελληνικά νησιά μίλησε στην «Κ» ο πρόεδρος και ιδρυτής της γαλλικής εταιρείας Eric Scotto που βρέθηκε στην Αθήνα για το ενεργειακό συνέδριο του Hellenic Association for Energy Economics (HAEF).

«Η Ελλάδα είναι από τις πιο προικισμένες χώρες της Ευρώπης διαθέτει πολύ αέρα και πολύ ήλιο. Επιπλέον αυτού, ο λόγος που είμαστε εδώ είναι ότι έχουμε επιβεβαιώσει από την ελληνική κυβέρνηση και ακούσαμε από τον πρωθυπουργό ότι η Ελλάδα έχει αποφασίσει να κλείσει όλα τα λιγνιτικά εργοστάσια μέχρι το 2023

Η δυνατότητα που έχει η Ελλάδα για μεγάλη παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ανοίγει και μια μεγάλη ευκαιρία για αποθήκευση.

Εχουμε επενδυτικό πλάνο για την ανάπτυξη υβριδικών συστημάτων στα νησιά το οποίο συζητάμε με τους διαχειριστές.

και αυτό ανοίγει μια τεράστια ευκαιρία για την ανάπτυξη ΑΠΕ», αναφέρει ο κ. Eric Scotto.

Η δυνατότητα που έχει η Ελλάδα για μεγάλη παραγωγή από ΑΠΕ ανοίγει και μια μεγάλη ευκαιρία για αποθήκευση, η οποία είναι ταυτόχρονα και προϋπόθεση για την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ, τονίζει ο ίδιος και αποκαλύπτει το ενδιαφέρον της εταιρείας του για την ανάπτυξη υβριδικών έργων (φωτοβολταϊκά και αποθήκευση) στα ελληνικά μη διασυνδεδεμένα νησιά.

«Η Akuo ιστορικά έχει ξεκινήσει να δουλεύει πολύ με νησιά και να δίνει λύσεις ηλεκτροδότησης με τεχνολογίες ΑΠΕ, οπότε ήταν οφθαλμοφανές ότι κάποια στιγμή θα φτάναμε και στην Ελλάδα που έχει πολλά νησιά για να προσφέρει την εμπειρία την οποία έχει αναπτύξει εδώ και 14 χρόνια», τονίζει ο κ. Scotto και συμπληρώνει: «Είμαστε πρωτοπόροι και ανταγωνιστικοί στον τομέα. Εχουμε εμπειρία από μεγάλα project, όπως στην Πορτογαλία όπου πέτυχε κερδίσαμε τον διαγωνισμό για φωτοβολταϊκό 450 MW, όταν δώσαμε τιμή 14 ευρώ/MW σπάζοντας τα παγκόσμια ρεκόρ χαμηλότερης τιμής. Τώρα χτίζουμε στις ΗΠΑ δύο μεγάλα αιολικά έργα, ένα 330 MW και ένα 90 MW για την παραγωγή του οποίου έχουμε υπογράψει διμερές συμβόλαιο με τη Morgan Stanley».

«Η Akuo έχει μεγάλη εμπειρία από παλιά σε μεγάλα έργα αποθήκευσης και

Σύμφωνα με τον κ. Scotto, η Ελλάδα έχει αποφασίσει να κλείσει όλα τα λιγνιτικά εργοστάσια μέχρι το 2023 και αυτό ανοίγει μια τεράστια ευκαιρία για την ανάπτυξη ΑΠΕ.

είμαστε στην ευχάριστη θέση να μοιραζόμαστε αυτή την εμπειρία μας με τον διαχειριστή του συστήματος και κυρίως στα νησιά. Τα πρώτα μας έργα αποθήκευσης πριν από 8 χρόνια ήταν σε νησιά, όπως η Κορσική, σε νησιά στον Ειρηνικό Ωκεανό και την Καραϊβική. Αρα, είναι η ώρα πλέον για τα νησιά της Ελλάδας», τονίζει ο ίδιος και αποκαλύπτει ότι η Akuo έχει επενδυτικά

σχέδια για την ανάπτυξη υβριδικών συστημάτων στα ελληνικά νησιά τα οποία συζητάει με τους διαχειριστές της αγοράς και τους αρμόδιους φορείς.

Πορεία

Επισημαίνει, ωστόσο, ότι η πορεία τους θα εξαρτηθεί από το πότε το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα καταρτίσει

Η ίδια η στέγη του κτιρίου είναι μια κατασκευή από φωτοβολταϊκά πάνελ.

Φωτοβολταϊκά για αυτοπαραγωγή ενέργειας

Η Akuo έχει στη φαρέτρα της και προηγμένες φωτοβολταϊκές τεχνολογίες, όπως τα επιπλέοντα φωτοβολταϊκά, καθώς λειτουργεί το μεγαλύτερο της Ευρώπης, ισχύος 17 MW στη Ν. Γαλλία. Επιπλέον φέρνει στην Ελλάδα τεχνολογίες φωτοβολταϊκών για αυτοπαραγωγή ενέργειας που μπορούν να εγκατασταθούν στις σκεπές, κάτι σαν φωτοβολταϊκά... κεραμίδια. Δεν πρόκειται για τα γνωστά φωτοβολταϊκά στέγης, όπου εγκαθίσταται πάνελ στις συμβατικές στέγες (ταρά-

τσες κ.λπ.) αλλά η ίδια η στέγη του κτιρίου είναι μια κατασκευή από φωτοβολταϊκά πάνελ. «Θέλουμε να δώσουμε την ευκαιρία στους Έλληνες αρχιτέκτονες και μιας αισθητικής παράλληλα με τη δυνατότητα της αυτοπαραγωγής που προσφέρουμε με τα φωτοβολταϊκά... κεραμίδια», αναφέρει ο κ. Scotto. Η Akuo είναι έτοιμη, όπως αποκαλύπτει να φέρει στην Ελλάδα και τεχνολογία που συνδυάζει την αγροτική παραγωγή με την παραγωγή από φωτοβολταϊκά.

το θεσμικό πλαίσιο για τον μηχανισμό αποζημίωσης της ενέργειας που θα παράγεται από τα υβριδικά έργα. «Βρισκόμαστε σε συζητήσεις με τον ΑΔΜΗΕ, τον ΔΕΔΔΗΕ και το ΚΑΠΕ. Μιλάμε με όλους τους εμπλεκόμενους. Πρέπει όμως και το υπουργείο να βγάλει το θεσμικό πλαίσιο για την αποζημίωση των υβριδικών συστημάτων στα νησιά. Εμείς σαν εταιρεία αναμένουμε το θεσμικό πλαίσιο για να μπούμε στον χώρο αυτό που τον ξέρουμε καλά», αναφέρει χαρακτηριστικά.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κυβέρνηση επιδιώκει να προωθήσει υβριδικές μονάδες ΑΠΕ στα μη διασυνδεδεμένα

νησιά, δεδομένου ότι συμβάλλουν δραστηρικώς στην επάρκεια και ασφάλεια του συστήματος και προσφέρουν σημαντική εξοικονόμηση έναντι των δαπανών από τη λειτουργία των ρυπογόνων πετρελαϊκών σταθμών της ΔΕΗ. Για τον σκοπό αυτό έχει υποβάλει στην Κομισιόν προς έγκριση ένα μεταβατικό μηχανισμό στήριξης υβριδικών μονάδων.

Σύμφωνα μάλιστα με τα όσα ανακοίνωσε πρόσφατος στο συνέδριο του Economist η γενική γραμματέας Ενέργειας Αλεξάνδρα Σδούκου, ο μηχανισμός αυτός έχει γίνει προσωρινά αποδεκτός από την DGcomp.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2020-2021

Τι να μου 'λεγες;
Τι... να... την αλήθεια, ρε, να μου 'λεγες
Την αλήθεια. Το πιο εύκολο πράγμα!

170 ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ
(Moonwalk)

Κείμενο-Σκηνοθεσία-Μουσική επιμέλεια: **Γιωργής Τσουρής**

2ος ΚΥΚΛΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: Θέατρο ΘΟΚ, Νέα Σκηνή
12 ΜΟΝΟ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
Από 3 Οκτωβρίου 2020
και κάθε Τέταρτη, Πέμπτη,
Παρασκευή & Σάββατο στις 20:30
και Κυριακή στις 18:00

Ταμείο Θεάτρου ΘΟΚ, τηλ. 77772717
και ηλεκτρονικά στη σελίδα
WWW.THOC.ORG.CY

Ώρες λειτουργίας ταμείου
Τρίτη-Κυριακή 10:00-13:30 & 16:00-18:00

Το ταμείο του ΘΟΚ δεν θα λειτουργεί το βράδυ των παραστάσεων

Τιμές Εισιτηρίων
€12 / €6

ΘΟΚ/THOC
@th.o.c

* Συστήνεται για άτομα άνω των 16 ετών
** Περιορισμένος αριθμός θέσεων

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

κάποιοι εγώ

του κώστα μαννούρη

σκηνοθεσία | ερμηνεία
μάριος μεττής

10 πρεμιέρα
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

στον κήπο του
YOUTH MAKE SPACE
ΛΑΡΝΑΚΑ
γρίβα διγενή 1, 6030 λάρνακα

εισιτήρια
www.onceinabluemoon.com.cy
πληροφορίες
+357 97779275

για 8 μόνο παραστάσεις

σάββατο 10 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

κυριακή 11 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

σάββατο 17 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

κυριακή 18 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

BUY TICKET
1) scan code
2) tap link

LOVE 100.2FM **Φωνήνα** **Λακκότρυπη** **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ** **Once In A Blue Moon** **RETÖ** **HAMA PRODUCTIONS** **ΕΝΟΧΕΣ**

Ανοδος 1,72% στο Χρηματιστήριο με ώθηση από τραπεζικές μετοχές

Το «γύρισμα» στην Ευρώπη δεν επηρέασε το Χ.Α., που σημείωσε κέρδη

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Υπεραπέδωσε χθες το Χρηματιστήριο Αθηνών σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς δείκτες, σημειώνοντας ισχυρά κέρδη λόγω και της... αφύπνισης των τραπεζικών μετοχών οι οποίες αντέδρασαν μετά τις πιέσεις που είχαν δεχθεί το προηγούμενο διάστημα. Αν και στα μέσα της ημέρας οι ευρωπαϊκές αγορές γύρισαν στο κόκκινο, ο Γενικός Δείκτης δεν έχασε τις δυνάμεις του, αντίθετα τις ενίσχυσε και κινήθηκε προς τις 645 μονάδες, ωστόσο ο τζίρος παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα. Οι αγοραστές είχαν τα νύια της αγοράς σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης, οδηγώντας αρκετά blue chips σε σημαντικά κέρδη. Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με κέρδη 1,72% στις 644,35 μονάδες και κοντά στα υψηλά ημέρας, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 46,96 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 1,83% και έκλεισε στις 1.534,89 μονάδες, ενώ στο +1,10% και στις 896,92 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Από τα μη τραπεζικά blue chips ξεχώρισαν οι Aegean (+9,45%), Fourlis (6,19%), ΔΕΗ (+3,28%) και ΟΛΠ (+3,19%), ενώ ελεγχόμενες

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 644,35 μονάδες, με τον όγκο συναλλαγών στα 46,96 εκατ.

πιέσεις ασκήθηκαν στις Βιοχάλκο, Μυτιληναίος, Coca-Cola και ΟΤΕ.

Ισχυρή ήταν η αντίδραση του τραπεζικού δείκτη ο οποίος σημείωσε κέρδη της τάξης του 5,44% στις 310,84 μονάδες και κοντά στα υψηλά ημέρας, με την Alpha Bank να κλείνει στο +2,77%, τη Eurobank στο +4,97%, την Εθνική Τράπεζα στο +8,24% και την Τράπεζα Πειραιώς στο +7,69%.

Πάρα τη χθεσινή ισχυρή άνοδο, το γεγονός παραμένει ότι το ελληνικό Χρηματιστήριο συνεχίζει τη διαδικασία συσώρευσης, με τον Γενικό Δείκτη να κινείται γύρω

Ισχυρή ήταν η αντίδραση του τραπεζικού δείκτη, ο οποίος σημείωσε κέρδη της τάξης του 5,44% στις 310,84 μονάδες και κοντά στα υψηλά ημέρας, με την Alpha Bank να κλείνει στο +2,77%, τη Eurobank στο +4,97%, την Εθνική Τράπεζα στο +8,24% και την Τράπεζα Πειραιώς στο +7,69%.

από τις 630-640 μονάδες. Άλλωστε η χθεσινή άνοδος δεν ξεπέρασε τις... 11 μονάδες. Μόνο μια αποφασιστική (και διατηρήσιμη) κίνηση πάνω από το στενό εύρος διακύμανσης του τελευταίου διαστήματος μπορεί να αλλάξει ουσιαστικά την εικόνα του Χ.Α., όπως σημειώνουν οι αναλυτές.

Οι χαμηλοί τζίροι και η γενικότερη συναλλακτική απαξίωση είναι οι βασικοί παραγωνιστές καθώς η χαμηλή ορατότητα για τα δρώμενα του τραπεζικού κλάδου οδηγούν κυρίως σε αποχή από τις μετοχές του κλάδου και έτσι το επενδυτικό ενδιαφέρον εναλ-

λάσσεται στους λοιπούς δικτοβαρείς τίτλους της υψηλής κεφαλαιοποίησης αλλά και σε επιλεγμένους τίτλους της μεσαίας κεφαλαιοποίησης, παρατηρεί ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή. Οι επενδυτές στο Χ.Α., προσθέτει, προσπερνούν τις θετικές εξελίξεις των τελευταίων ημερών: τις αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής της Ε.Ε. που οδηγούν σε μείωση του γεωπολιτικού κινδύνου στην Ανατολική Μεσόγειο μέχρι το τέλος του έτους, τον προϋπολογισμό για το 2021 που προβλέπει επενδυτική έκρηξη στον βαθμό

που εκταμειωθούν κονδύλια 5,5 δισ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης καθώς και την αναγγελία της επένδυσης ύψους μέχρι 1 δισ. ευρώ της Microsoft στη χώρα μας, που αποτελεί κληρή ψήφο εμπιστοσύνης για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Αυτές είναι εξελίξεις που ωστόσο είναι πιθανό να αλλάξουν το χρηματιστηριακό σκηνικό όταν τα δεδομένα της πανδημίας επιτρέψουν την υπέρβαση του αποπληθωρισμού και την επάνοδο στην κανονικότητα για την οικονομία, που δεν αναμένονται ωστόσο για τους αμέσως επόμενους μήνες.

Στις θετικές ειδήσεις ποντάρουν οι επενδυτές

Τέταρτη συναπτή συνεδρίαση ανόδου ήταν η χθεσινή για τις ευρωπαϊκές αγορές, με τον τραπεζικό κλάδο να κλείνει με κέρδη άνω του 3% εν μέσω προσδοκιών για νέο πακέτο στήριξης στις ΗΠΑ, για μια καλή συμφωνία Ε.Ε. και Βρετανίας αλλά και ευοίωνων ειδήσεων από τη Γερμανία.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης EuroStoxx 600 κάποια στιγμή υποχώρησε στη διάρκεια της συνεδρίασης έως και κατά 0,5% για να ανακάμψει αργότερα και να κλείσει με μικρά κέρδη 0,1%. Ο τραπεζικός κλάδος έκλεισε στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τριών εβδομάδων.

Είχε προηγηθεί άνοδος των αποδόσεων των αμερικανικών ομολόγων, που αποτελούν βαρόμετρο για το παγκόσμιο κόστος του δανεισμού και η άνοδός τους ενισχύει τα κέρδη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ανά τον κόσμο. Εκτός από τον τραπεζικό κλάδο, θετικές αποδόσεις σημείωσαν επίσης από 1% ως 2,9% οι μετοχές εταιρειών που επηρεάζονται περισσότερο από τον οικονομικό κύκλο όπως ο κλάδος των ταξιδιών, των υδρογονανθράκων, η αυτοκινητοβιομηχανία και οι ασφαλιστικές.

Ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με κέρδη 0,61%, καθώς είχαν δημοσιευθεί τα τελευταία στοιχεία που φέρουν τις παραγγελίες των γερμανικών εξαγωγικών βιομηχανιών να σημειώσουν αύξηση 4,5% τον Αύγουστο.

Στη Βρετανία ο δείκτης FTSE 100 των εξωστρεφών εταιρειών έκλεισε με κέρδη 0,12%, ενώ ο δείκτης που παρακολουθεί βρετανικές εταιρείες επικεντρωμένες στη βρετανική αγορά κατέγραψε κέρδη 1,2%.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το κλίμα βελτιώθηκε ύστερα από δημοσίευμα του Reuters περί επικείμενης προσέγγισης ανάμεσα στην Ε.Ε και το Λονδίνο και προοπτικές συμφωνίας ανάμεσα στους πρώην εταίρους. Με κέρδη 0,97% έκλεισε, άλλωστε, και ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού.

Ο τραπεζικός κλάδος στην Ευρώπη έκλεισε σε υψηλό τριών εβδομάδων.

Η αύξηση των παραγγελιών στη Γερμανία και η προοπτική συμφωνίας Ε.Ε - Λονδίνου βελτίωσαν το κλίμα.

Ανοδικά κινείτο και η Wall Street εν μέσω της αισιοδοξίας που καλλιέργησε η έξοδος του Ντόναλντ Τραμπ από το νοσοκομείο. Υπέστησαν, όμως, ισχυρές πιέσεις οι μετοχές των εταιρειών υψηλής τεχνολογίας, καθώς διέρρευσε ότι η έκθεση αρμόδιας επιτροπής της Βουλής των Αντιπροσώπων τάσσεται υπέρ της διάσπασης αυτών των εταιρειών και υπέρ της επιβολής περιορισμών στη λειτουργία τους.

Αργά το βράδυ ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης Dow Jones κινείτο ανοδικά, σημειώνοντας κέρδη 0,36% και ο S&P 500 με 1,61%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				RDS 'A				DT TELEKOM N				TENARIS			
(Σε δολάρια)				WELLS FARGO & WARMART INC				RDS 'B				E.ON SE NA				TERNA			
Πριν από				141.43				1277				738.28				7.45			
Εταιρείες				Μετ. %				Μετ. %				Μετ. %				Μετ. %			
3M COMPANY	164.185	0.8817						4652.5	-0.725			53.66	1						
ALCOA CORP	12.315	3.2272						135.529	21.556			90.98	-0.02						
ALLEGHANY CRP	546.94	0.6885						461	0.964			25.75	0.04						
ALTRIA GROUP	39.82	0.8101						1971	-0.73			7.028	0.048						
AMAZON CORP	3141.283	-1.8104						2836	0.035			128.35	-0.1						
AMER EXPRESS C	104.46	0.5487						717.6	-0.884			221.8	-0.1						
AMER INTL GROU	29.61	1.9277						977	0.784			32.82	-0.18						
AMGEN	254.92	-0.4258						1396.5	-0.463			4.642	0.322						
APPLE INC	115.02	-1.2704						1523.7637	-0.816			137.48	2.78						
BANK OF AMERIC	25.007	1.5719						1290	0.389			58.82	-0.48						
BAXTER INTL IN	81.51	1.1667						361.9	2.427			108.92	1.6						
BOEING CO	165.285	-3.455						2481	-0.441			131.46	-0.94						
BRISTOL MYERS	58.49	-1.1993						1159	2.476										
CAMPBELL SOUP	48.77	-0.4287						212.48161	0.659										
CATERPILLAR IN	154.9	0.9186						313.7	9.609										
CIGNA CORP	173.54	0.7665						114	2.888										
CHEVRON	73.59	1.2242						4780.14	-0.95										
CISCO SYSTEMS	38.965	1.0241						880.8	-0.811										
CITIGROUP	45.655	1.6589						108.9	2.489										
CERVECEIAS	12.39	-0.9592						656	1.264										
COCA-COLA CO	49.6	0.4455						2312	5.619										
COLGATE PALMOL	77.95	-0.5993																	
DANAS CORP	8.185	-3.9319																	
DIANA SHIPPING	1.5027	-0.4834																	
DOW INC	49.56	2.0173																	
DUPONT DE NMOU	56.52	0.7846																	
ENTERGY CP	106.715	1.8176																	
EXXON MOBIL	34.0744	0.9911																	
FEDEX CORP	263.345	1.5952																	
FORD MOTOR CO	7.125	1.4957																	
INTL BUS MACH	123.71	1.3933																	
GENERAL DYNAMI	144.32	1.114																	
GENERAL ELEC C	6.48	1.092																	
GOLDM SACHS GR	205.46	1.8137																	
HALLIBURTON CO	12.335	3.3948																	
HARTFORD FINL	38.92	-0.7902																	
HP INC	19.26	-0.2589																	
HOME DEPOT INC	280.47	-0.5778																	
HONEYWELL INTL	169.53	0.4801																	
INTEL CORP	52.24	1.064																	
JOHNSON JOHN SO	147.815	-0.28																	
JPMORGAN CHASE	100.01	0.9794																	
LAZARD	34.77	0.4623																	
MCDONALD'S COR	227.39	0.5839																	
MERCK & CO	80.44	-0.9847																	
MICROSOFT CP	208.06	-1.1028																	
3M COMPANY	164.12	0.8418																	
MORGAN STANLEY	48.925	0.6687																	
NIKE INC CL B	129.53	1.2665																	
NORFOLK SOUTHE	216.8021	0.7632																	
PFIZER INC	36.735	-0.0408																	
PROCTER & GAMB	139.97	0.4161																	
ROCKWELL AUTOM	235.11	0.8104																	
SCHLUMBERGER L	16.22	0.9334																	
SOUTHERN	57.96	1.3818																	
STEALTH GAS	2.94	-0.339																	
TSAKOS ENERGY	8.27	0.6083																	
UNISYS CORP	10.93	0.7373																	
UNITEDHEALTH G	371.12	-0.3237																	
US BANCORP	38.39	1.7493																	
VERIZON COMMS	59.63	-0.0503																	

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1795	1,1787	1,179
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4408	7,44	7,4422
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,9106	0,9087	0,9088
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5138	10,5056	10,5118
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	124,58	124,48	124,54
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0781	1,0775	1,0783
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,8603	10,8933	10,9041
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,563	1,563	1,5638
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6472	1,6439	1,6455

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ		
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΥΔΑΝΙΑΣ	0,8345	0,8369
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	359,32	359,44
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4444	0,4445
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7709	1,7724
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,6019	1,6025
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	9,1349	9,1361
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ	162,7	162,9
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	18,4702	18,5897
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,9077	0,907
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	1480,447	1484,109
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	9,1614	9,1666
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ, ΑΡΑΒ, ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,3291	4,3303
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,445	19,4676
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,2905	4,2932
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4537	0,4539
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,4211	4,4217
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,015	4,0177
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	26,978	26,995

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1933
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,9035
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4453
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,3140

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ	
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	368,66
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	368,66
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	368,66
ΡΩΛΗΣΗ	444,44

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	644,35	1,72	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	12.724.506	27,15%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2376,27	-0,05	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	8.425.953	17,98%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2262,4	1,06	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.284.878	9,14%
FTSE ΜΜΕ	0	0	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.174.280	8,91%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2585,16	1,48	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	4.003.704	8,54%
FTSE Προσωπ. & οικιακών Προϊόντων	7937,34	1,16	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.826.104	3,90%
FTSE Πρώτων Υλών	4844,53	-0,81	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.639.951	3,50%
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1304,54	2,54	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.336.146	2,85%
FTSE Τεχνολογίας	818,15	0,22	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.145.066	2,44%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3497,58	-0,2	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	950.325	2,03%
FTSE Τραπεζών	310,84	5,44	ΟΧΗΜΑΤΑ ΑΝΟΡΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔ. ΟΧΗΜΑΤΑ	857.890	1,83%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	235,27	5,44	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	789.547	1,68%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8120,38	-0,87	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	712.655	1,52%
FTSE Υγείας	422,24	-0,72	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	582.524	1,24%
FTSE Υψηλ. Κοινής Ωφελείας	3818,53	2,11	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	493.708	1,05%
FTSE Χημικών	0	0	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	462.009	0,99%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	592,14	3,68	ΤΡΟΦΙΜΑ	451.455	0,96%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1534,89	1,83	ΥΔΡΕΥΣΗ	381.607	0,81%
FTSE Χ.Α. MidCap	896,92	1,1	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	341.408	0,73%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	383,33	1,23	ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΤΗΓΑ	296.408	0,63%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	979.001	2,09%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	46.859.123	

▲ 71

▼ 37

➡ 14

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	ΜΕΤ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤ.
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,032	11,97%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,270	-3,05%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	3,070	9,45%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,328	-2,78%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,150	8,24%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	2,620	-2,24%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,120	7,69%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	4,020	-2,19%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,200	6,19%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	13,950	-1,41%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,380	4,97%	VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	3,000	-0,99%
MEVACO (ΚΟ)	1,460	4,29%	KPI - KPI (ΚΟ)	6,300	-0,94%
ATTICA BANK (ΚΟ)	0,172	3,86%	COSA-COLA HBC AG (ΚΟ)	21,650	-0,87%
ΔΕΗ (ΚΟ)	5,360	3,28%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	9,540	-0,63%
ΟΛΠ (ΚΟ)	17,480	3,19%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,348	-0,59%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	ΜΕΤ.%
ΑEGEAN AIRLINES	3,07	9,45
ΑΔΜΗΕ	2,33	0,43
ΑΛΦΗΑ BANK	0,52	2,77
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,12	7,69
COCACOLA HBC	21,65	-0,87
EUROBANK ERGASIAS	0,38	4,97
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,52	1,72
CENERGY HLD	1,35	-0,59
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	2,9	2,84
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	4,59	0,77
ΟΤΕ	12,69	-0,24
JUMBO	14,97	1,15
LAMDA DEVELOPMENT	5,55	1,83
MOTOR OIL	10,44	1,85
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,54	-0,63
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,15	8,24
ΟΠΑΠ	8,36	2,2
ΟΛΠ	17,48	3,19
ΔΕΗ	5,36	3,28
TITAN	11,18	0,54
VIOHALCO	3	-0,99
SARANTIS	8,94	2,29
TERNIA ENERGY	11,48	1,59
FOURLIS	4,2	6,19
ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.	1,49	1,09

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ΟΤΕ (ΚΟ)	8.425.953,49	CAIRO MEZZ PLC (ΚΟ)	3,34%
ΑΛΦΗΑ BANK (ΚΟ)	6.657.255,59	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	0,93%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.197.216,42	ΑΛΦΗΑ BANK (ΚΟ)	0,84%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.619.202,29	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,58%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	3.293.649,24	INTRALOT (ΚΟ)	0,47%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.191.924,49	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,40%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1.826.104,36	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,37%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	1.738.295,98	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,31%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1.639.951,08	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,29%
JUMBO (ΚΟ)	1.145.066,37	UNIBIOS (ΚΟ)	0,28%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
44.444,03	0,95%	46.859,12	27,28%	34.561,23	65,05%
(ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΤΕΜΑΧΙΑ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	284	1.611	4.162
FTSE/Χ.Α. Large Cap	284	1.611	4.162
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.080	30.830	285.341
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	49	271	5.260
ΑΛΦΗΑ BANK (ΚΟ)	470	11.965	88.830
ΑΤΤΙCΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	230
COSA-COLA HBC AG (ΚΟ)	11	21	271
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	7	26	2.118
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	68	518	7.945
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	168	7.989	43.716
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	21	104	152
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	37	74	409
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	65	163	3.656
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	62	121	1.944
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	84	405	1.763
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	20	275	946
JUMBO (ΚΟ)	34	74	311
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	42	135	2.102
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	40	720	46.904
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	14	45	756
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	87	401	4.363
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	194	2.608	38.275
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	91	411	2.212
ΟΤΕ (ΚΟ)	36	118	2.387
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	1	300
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	153	2.673	12.578
ΔΕΗ (ΚΟ)	168	970	9.501
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	109	543	2.794
TITAN CEMENT (ΚΑ)	14	68	956
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	35	131	4.662
Δικαιώματα σε Δείκτες	5	5	1.504
FTSE/Χ.Α. Large Cap	5	5	1.504
Δικαιώματα σε Μετοχές	20	155	1.327
ΑΛΦΗΑ BANK (ΚΟ)	0	0	7
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	453
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7	28	214
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	366
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	20
ΔΕΗ (ΚΟ)	13	127	267
Συνολική Δραστηριότητα	2.389	32.601	292.334

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 6 Οκτωβρίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5640	0,5760	0,5691	0,3110	2.943	0,5680	0,5780	0,5660	0,00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,4555	0,4720	0,4634	0,3410	106.495	0,4720	0,4740	0,4720	0,53
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0,3500	0,3620	0,3583	-0,1130	12.226	0,3500	0,3620	0,3600	0,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0120		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0645	0,0675	0,0668	0,0990	16.368	0,0660	0,0675	0,0675	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,0770	0,0820		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0400	1,0500	1,0465	0,6170	2.570	1,0400	1,0500	1,0500	0,96
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,2300	1,2300	1,2300	-1,0000	1.000	1,2200	1,2400	1,2300	-0,81
ΚΟΖΑ	ΚΩΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0350	0,0375		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΠΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)	0,0350	0,0360	0,0355	-0,2460	108.495	0,0360	0,0000	0,0355	-6,58
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,0860	0,0860	0,0860	-0,4000	5.556	0,0860	0,0000	0,0860	0,00
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)	0,2100	0,2300	0,2277	0,9910	3.385	0,0000	0,2240	0,2300	4,55
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΒΛΕΨΗ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ "						1,0400	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD	0,0900	0,0900	0,0900	-1,0000	2.000	0,0800	0,0000	0,0900	-10,00
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0200		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,9820		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0655		
ΛΟΣΣ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,5000	0,5000	0,5000	-5,0000	400	0,5000	0,5850	0,5000	-9,09
ΝΟΔΣ	DOMO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	0,8900	0,8900	0,8900	0,8000	2.000	0,8600	0,8900	0,8900	-1,11
ΣΙΤΟ	S.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΠΤΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,8800	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2700	0,2700	0,2700	0,0000	3.000	0,2660	0,2800	0,2700	0,00
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1110	0,1180		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	1,9100	1,9100	1,9100	3,4640	3.300	1,8700	1,9100	1,9100	0,00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC (Σ)						1,2100	1,2500		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,0000	0,7100		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,2420	0,2700	0,2436	-2,4410	47.900	0,2500	0,2760	0,2420	-9,70
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0000	0,0750		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1780		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0500		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΗΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,2540		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8650	0,8700	0,8653	4,9660	2.450	0,8300	0,8650	0,8650	7,45
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,1100		
ΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0145		
ΙΞΕΠ	ΙΧΥΣΤΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0010		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0040	0,0090		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΛΛΗΟ24	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ουλόγοιο)						0,0000	0,0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						49,0000	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						49,0000	50,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο)						0,0000	0,0000		
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
Κ003Α18	ΚΟΔΑ 2,75% (1ης Σεπρδς 2018, 1ηλδς 2020)						0,0000	0,0000		
Κ004Α18	ΚΟΔΑ 3,25% (1ης Σεπρδς 2018, 1ηλδς 2021)						0,0000	0,0000		
Κ005Α15	ΚΟΔΑ 2,00%(1ης Σεπρδς 2015, 1ηλδς 2021)						0,0000	0,0000		
Κ006Α18	ΚΟΔΑ 3,50% (1ης Σεπρδς 2018, 1ηλδς 2022)						0,0000	0,0000		
Κ007Α16	ΚΟΔΑ 3,25% (1ης Σεπρδς 2016, 1ηλδς 2023)						0,0000	0,0000		
Κ007Α17	ΚΟΔΑ 3,25% (1ης Σεπρδς 2017, 1ηλδς 2024)						0,0000	0,0000		
Κ008Α1Α3	ΚΟΔΑ 5,00% (1η Σεπρδ 2013, 1ηλδς 2021)						0,0000	0,0000		
Κ009Α1Α3	ΚΟΔΑ 5,25% (1η Σεπρδ 2013, 1ηλδς 2022)						0,0000	0,0000		
Κ010Α11	ΚΟΔΑ 6,00% (1η Σεπρδ 2011, 1ηλδς 2021)						0,0000	0,0000		
Κ010Α1Α3	ΚΟΔΑ 6,00% (1η Σεπρδ 2013, 1ηλδς 2023)						0,0000	0,0000		
Κ010Α1Α5	ΚΟΔΑ 4,00%(1ης Σεπρδς 2015, 1ηλδς 2025)						0,0000	0,0000		
Κ010Β11	ΚΟΔΑ 6,50% (1η Σεπρδ 2011, 1ηλδς 2021)						0,0000	0,0000		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13820	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 8η Έκδοση 2020 (31/07/2020 – 30/10/2020)						0,0000	0,0000		
ΓΔ13120	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 9η Έκδοση 2020 (28/08/2020 – 27/11/2020)						0,0000	0,0000		
ΓΔ13Κ20	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 10η Έκδοση 2020 (25/09/2020 – 28/12/2020)						0,0000	0,0000		
ΓΔ52Α20	Γραμμάτια Δημοσίου 52 Εβδομάδων, 1η Έκδοση 2020 (24/04/2020 – 23/04/2021)						0,0000	0,0000		

Η ΑΕΚ δεν κατάφερε να κατακτήσει το τέταρτο ευρωπαϊκό της τρόπαιο απέναντι στην Μπούργος στον τελικό του Τσάμπιονς Λιγκ.

Τα κέρδη της ΑΕΚ και η ώρα του ντέρμπι των «αιωνίων»

Τα «συν» και τα «πλν» από την παρουσία της στον τελικό του Basketball Champions League μετράει η ΑΕΚ. Η Ενωση με την –κατά πολλούς– ποιοτικότερη ομάδα των τελευταίων ετών, δεν κατάφερε να κατακτήσει το τέταρτο ευρωπαϊκό της τρόπαιο απέναντι στην Μπούργος, έμεινε στη δεύτερη θέση και απώλεσε την ευκαιρία. Η προσπάθεια έγινε, αλλά με λάθος τρόπο, όπως παραδέχθηκε και ο τεχνικός των «κιτρινομαυρών» Ηλίας Παπαθεοδώρου. Η δεύτερη θέση δεν συνιστά αποτυχία, άλλωστε μόνο και μόνο η συμμετοχή σε τελικούς ανεβάζει επίπεδο τις ομάδες, ωστόσο ο τρόπος που έχασε η ΑΕΚ, δίνει τις απαντήσεις για το πώς πρέπει να διαχειρίζεται στο μέλλον παιχνίδια που κατά τη διάρκεια τους «στραβώνουν».

Η ΑΕΚ καλείται να βρει την απαιτούμενη ισορροπία ανάμεσα σε άμυνα και επίθεση. Να μπορεί να διατηρεί διαφορές που παίρνει στο σκορ, σαν κι αυτή που έχασε στο

δεύτερο δεκάλεπτο του τελικού, κάτι που είχε συμβεί και στον ημιτελικό του Σούπερ Καπ με τον Προμηθέα.

Η Ευρωλίγκα

Παναθηναϊκός και Ολυμπιακός την ίδια στιγμή ξεκίνησαν την προετοιμασία τους για το μεταξύ τους παιχνίδι την ερχόμενη Παρασκευή για τη 2η αγωνιστική της Ευρωλίγκας. Οι «πράσινοι» με τις δάφνες της νίκης επί της Χίμκι στην προετοιμασία ανακοίνωσαν την απόκτηση του 27χρονου Αμερικανού γκαρντ Κίφερ Σάικς. Ο Σάικς που έπαιξε ματς με την Τουρκ Τέλεκομ εναντίον της Ντιζόν, στον προημιτελικό του Basketball Champions League, πέτυχε 12 αγώνες στη Ευρωλίγκα.

Προχθές προπονήθηκε για πρώτη φορά και υπολογίζεται για το παιχνίδι της Παρασκευής ενώ αγώνας δρόμου γίνεται για να προλάβει ο Σαντ Ρος. Αντιθέτως, δύσκολα θα προλάβουν οι Ουάιτ και Τζάκσον.

Το NBA δίνει ζωή στις εξέδρες

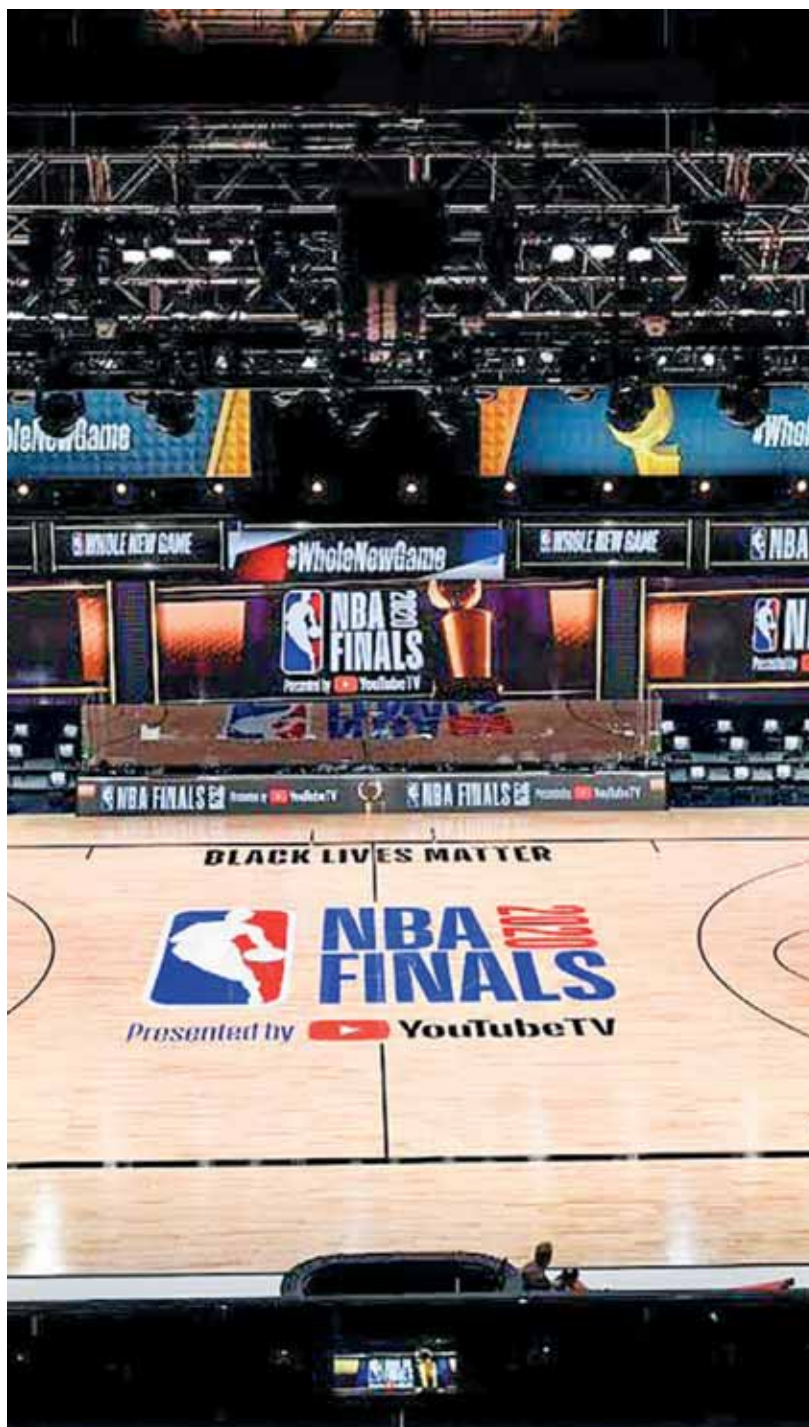
Η επικεφαλής τηλεπικοινωνίας του NBA μιλάει στην «Κ» γι' αυτό το τεχνολογικό επίτευγμα

Οι ανεξάντλητες δυνατότητες της τεχνολογίας στην εικονική παρουσία θεατών στους αγώνες του NBA κατάφεραν σε σημαντικό ποσοστό να υποκαταστήσουν τη ζωντανή παρουσία των θεατών και των φιλάθλων σε όλα τα παιχνίδια που προηγήθηκαν και στους τελικούς, Λος Άντζελες Λέικερς - Μαϊάμι Χιτ, που βρίσκονται σε εξέλιξη για τη διεκδίκηση του τίτλου. Όσο και αν η τεχνολογία κάνει θαύματα και δημιουργεί αμεσότητα στην επικοινωνία και στην τηλεθέαση από τους Αμερικανούς «μετρ», η ατμόσφαιρα των εξεδρών είναι ανέφικτο να αντικατασταθεί από την εικονική πραγματικότητα. Η Σάρα Ζούκερτ, που είναι η επικεφαλής της τηλεπικοινωνίας «Next Generation» στο NBA, απάντησε στις ερωτήσεις της «Κ» για την τεχνολογική προσπάθεια προσέγγισης στην αμεσότητα θέασης, επίδρασης και επηρεασμού των θεατών στους αγώνες που διεξάχθηκαν στην απομονωμένη περιοχή του Ορλάντο.

«Θέλαμε οι θεατές από την πολυθρόνα του σπιτιού τους να αισθάνονται πιο κοντά στο παιχνίδι και στην υπόλοιπη κοινότητα του NBA».

– Ποιες είναι οι κύριες τεχνολογικές καινοτομίες που εφαρμόσατε στην επανεκκίνηση του NBA για την εξ αποστάσεως θέαση των αγώνων; Είστε ευχαριστημένοι από τα αποτελέσματα;

– Ημασταν αντιμέτωποι με τη μοναδική πρόκληση να βάλλουμε ένα παιχνίδι μπάσκετ σε μια τοποθεσία, χωρίς θεατές, με γνώμονα την υγεία και την ασφάλεια. Θέλαμε οι θεατές από την πολυθρόνα του σπιτιού τους να αισθάνονται πιο κοντά στο παιχνίδι και στην υπόλοιπη κοινότητα του NBA. Ημασταν εξίσου επικεντρωμένοι στη δημιουργία κατάλληλου κλίματος για τη γηπεδούχο ομάδα και εξοικείωσης με τους παίκτες στον χώρο. Παρουσιάσαμε νέες και βελτιστοποιημένες γωνίες κάμερας, επιπλέον μικρόφωνα γύρω από το γήπεδο και ένα βελτιωμένο τοπίο ήχου στον χώρο. Εξαντλήσαμε κάθε τεχνολογική δυνατότητα για να πλησιάσει κάθε παιχνίδι την πραγματικότητα. Το αποτέλεσμα μας δίνει μεγάλη ευχαρίστηση από τη συνολική παρουσίαση του παιχνιδιού και την εξαιρετική, θετική υποδοχή από τους οπαδούς.

«Εξαντλήσαμε» κάθε τεχνολογική δυνατότητα για να πλησιάσει κάθε παιχνίδι την πραγματικότητα», λέει η κ. Ζούκερτ στην «Κ», ύστερα από μια πρωτόγνωρη για τον αθλητισμό προσαρμογή στα δεδομένα της πανδημίας.

– Στα εικονικά καθίσματα, οι φίλοι του NBA σε όλο τον κόσμο παρακολουθούν το παιχνίδι όπως είναι να κάθονται στις κερκίδες ή μοιάζει περισσότερο με την τηλεθέαση;

– Φυσικά και η τελειότερη τεχνολογία δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη διά ζώσης θέαση. Οι συμμετέχοντες θεατές παρακολουθούν το παιχνίδι μέσω του Microsoft Teams χρησιμοποιώντας τη λειτουργία Together mode. Οι θεατές φαίνονται και ακούγονται στον χώρο και στην τηλεοπτική εκπομπή και έχουν την ευκαιρία να αλληλοεπιδρούν ψηφιακά μεταξύ τους καθ' όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού.

– Πόσο σημαντική είναι η αφοσίωση των θεατών και η εμπειρία τους στις νέες καινοτομίες;

– Η αύξηση της αφοσίωσης των φίλων του NBA είναι ο στόχος όλων των καινοτομιών. Αναγνωρίζουμε ότι τίποτα δεν μπορεί να αναπαράγει πραγματικά την αίσθηση της παρακολούθησης ενός ζωντανού παιχνιδιού, οπότε, σ' αυτή τη μοναδική στιγμή, είναι σημαντικό για εμάς να βρούμε νέους τρόπους αλληλεπίδρασης των θεατών μεταξύ τους, καθώς και στη διάρκεια κάθε αγώνα. Επίσης, θα κρατήσουμε τις γνώσεις μας από την επανεκκίνηση του NBA για να εξελίσσουμε την παρουσίαση των αγώνων και στο επόμενο πρωτάθλημα, εφόσον συνεχιστεί η απουσία θεατών.

– Έχετε σχεδιάσει άλλες καινοτομίες για τους τελικούς του NBA;

– Στη διάρκεια των τελικών θα επικεντρωθούμε στη δημιουργία της βέλτιστης δυνατής εμπειρίας με τις τρέχουσες καινοτομίες μας, όπως νέες γωνίες κάμερας και κλήσεις παιχνιδιών σε «γλώσσα» που οι θεατές μπορούν να δουν στις πλατφόρμες των συνεργατών μας και στο International League Pass. Απολαμβάνουν στιγμιότυπα από νέες γωνίες κάμερας, όπως το Sideline Stream και το Courtside Cam, τα οποία τους παρέχουν μια μοναδική οπτική στο παιχνίδι.

– Οι τεχνολογικές καινοτομίες έχουν αυξήσει την αλληλεπίδραση στα κοινωνικά μέσα;

– Υπάρχει αλληλεπίδραση θεατών στο Διαδίκτυο. Παρουσιάσαμε την «ψηφιακή επευφημία», η οποία επιτρέπει στους θαυμαστές να κάνουν «κλικ» και να στέλνουν tweet με διαφορετικές επιλογές για να ενθαρρύνουν την ομάδα τους. Έχουμε διαπιστώσει μεγάλο ενθουσιασμό από τους φίλους του NBA στα κοινωνικά μέσα.

Γ. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

ΠΡΩΤΗ ΠΙΑΣΑ
Στέλλα Μάρκου | Γιώργος Λογίδης | Αντρέας Γιωργαλλιάς

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7:00 - 10:00

Listen Live Radio Live
App Store Google Play
24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

SPARRING FOR LIFE

Παίξε με κορυφαίους νεαρούς τενίστες στις αθλητικές εγκαταστάσεις του GC School

Σάββατο 10/10 - Ώρα: 13.00 - 19.00
Κυριακή 11/10 - Ώρα: 09.00 - 19.00

Εγγραφές και κρατήσεις μπορούν να γίνουν στο: www.sparringforlife.com

PLAY FOR LIFE

ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ: **KPMG**
ΑΡΓΥΡΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ: **Eurobank Cyprus**
ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: **ΣΠΟΡ FM 95.0 24SPORTS**

Όλα τα έσοδα θα διατεθούν στο Μακάρειο νοσοκομείο

Ένα ειρηνικό μονοπάτι στη Γερμανία

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ανακήρυξε τα σύνορα εθνικό πάρκο

Διαφωνία σε ήπιους τόνους είχαν πρόσφατα δύο 61χρονοι Γερμανοί κατά τη διάρκεια περιπάτου τους σε αγρό της κεντρικής Γερμανίας. Οι δύο άνδρες αδυατούσαν να συμφωνήσουν για την ακριβή θέση των συνόρων, που χώριζαν την Ανατολική Γερμανία από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία.

Ο ένας είχε υπηρετήσει ως συνοριοφύλακας του ανατολικογερμανικού στρατού και ο άλλος έμενε σε συνοριακή κομόπολη της τότε Δυτικής Γερμανίας. «Μπορεί να με είχας δει, με τα μεγάλα κιάλια μου. Είμαι ερασιτέχνης ορνιθολόγος από τα 13 μου χρόνια», λέει ο Κάι Φρόμπελ. «Υπήρχαν πολλοί σαν κι εσένα στην περιοχή», γέλασε ο απόστρατος συνοριοφύλακας Μάριο Βέντσελ, για να προβλέψει ότι σε λίγα χρόνια κανείς δεν θα θυμάται ότι οι δύο Γερμανίες χωρίζονταν κάποτε με σύνορα.

Παρότι η αυστρά φυλασσόμενη συνοριακή γραμμή μεταξύ των δύο κρατών, που διαίρεσε τη Γερμανία για 38 χρόνια, έχει εξαφανισθεί, κάποια ίχνη της παραμένουν στον τοπίο, κυρίως χάρα στην πρασινάδα τους. Υστερα από μακρά διαμάχη μεταξύ ιδιοκτητών γης, κρατικών υπηρεσιών και περιβαλλοντικών οργανώσεων, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση αποφάσισε τον περασμένο μήνα να ανακηρύξει το σύνολο των συνόρων, μήκους 1.400 χλμ., εθνικό πάρκο.

«Πρόκειται για ένα εθνικό μνημείο, α-νάλого του Αγάλματος της Ελευθερίας στη Νέα Υόρκη», λέει ο περιβαλλοντολόγος

Πράσινη όαση η συνοριακή ζώνη, με περισσότερα από 5.200 είδη να ζουν εκεί.

κ. Φρόμπελ στην κομόπολη Μίτβιτς, στα σύνορα Βαυαρίας - Θουριγγίας. Το σύνορο, που κάποτε αποτελούσε επίφοβο εμπόδιο για κάθε μετακίνηση των Ανατολικογερμανών προς τη Δύση, έχει μεταμορφωθεί σε ειρηνικό μονοπάτι για περιπατητές και ποδηλάτες.

Αν ο κ. Βέντσελ είχε δει τον κ. Φρόμπελ να παρατηρεί πουλιά τη δεκαετία του 1970, δεν θα είχε δικαίωμα να του απευθύνει τον λόγο, καθώς οι Ανατολικογερμανοί συνοριοφύλακες είχαν σαφείς διαταγές να μη μιλούν με Δυτικούς. Οι πεζές περιπολίες τους πραγματοποιούνταν σε ζώνες με υψηλούς φράκτες, πάντα ανά δύο, για να μη δίνεται η δυνατότητα στον έναν από αυτούς να αυτομολήσει. Μόνο ιδεολογικά έμπιστοι συνοριοφύλακες είχαν πρόσβαση στη «νεκρή ζώνη», τη στενή λωρίδα παρθένας φύσης πλάτους 200 μέτρων, η οποία ανήκε στην Ανατολική Γερμανία και όπου οι συνοριοφύλακες είχαν εντολή να πυροβολούν δραπετές συμπατριώτες τους.

Ο κ. Φρόμπελ ήξερε να μην πλησιάζει τη ζώνη αυτή, καθώς αν και Δυτικογερμανός, θα συλλαμβανόταν από την ανατολικογερμανική αστυνομία. Χάρα στα κιάλια του, όμως, ο Φρόμπελ συνειδητο-

Το σύνορο, που κάποτε αποτελούσε επίφοβο εμπόδιο για κάθε μετακίνηση των Ανατολικογερμανών, έχει μεταμορφωθεί σε ειρηνικό μονοπάτι για περιπατητές και ποδηλάτες.

ποίησε ότι η λεγόμενη νεκρή ζώνη έσφυζε από ζωή. Αγρότες και ξυλοκόποι δεν είχαν δικαίωμα να προσεγγίσουν τα σύνορα, επιτρέποντας την απρόσκοπτη ακμή της κλωρίδας και της πανίδας. Σήμερα, περισσότερα από 5.200 είδη ζουν στη συνοριακή ζώνη, 1.200 από αυτά τόσο σπάνια, που ανήκουν στον κατάλογο ειδών

υπό εξαφάνιση. Περίπου χίλιοι άνθρωποι σκοτώθηκαν προσπαθώντας να διασχίσουν τα σύνορα προς τη Δύση. Πολλοί προσπάθησαν να εμβολίσουν με τα αυτοκίνητά τους πύλες στα σύνορα, άλλοι κρύβονταν σε φορτηγά, κάποιοι κατασκεύαζαν υποβρύχια ή έλεγαν μικρά αεροσκάφη.

Εγκληματικότητα, το Νο 1 θέμα στη Γαλλία

Οι πολιτικοί τη θεωρούν εκτός ελέγχου, παρότι το έγκλημα υποχωρεί σταθερά

Στον πύργο της Βαβέλ της γαλλικής πολιτικής σκηνής, όλοι συμφωνούν σε ένα πράγμα: η εγκληματικότητα είναι εκτός ελέγχου. Η επικεφαλής της Ακροδεξιάς προειδοποίησε πρόσφατα ότι η Γαλλία είναι «ένα ναυάγιο ασφαλείας» το οποίο βυθίζεται στη «βαρβαρότητα». Την ίδια ώρα, ένας παραδοσιακός συντηρητικός πολιτικός έκανε λόγο για «δυστοπία που θυμίζει "κούρδιστο πορτοκάλι"» και στα καλύτερα, ο επικρατέστερος στην κούρσα για το χρίσμα του κόμματος των Πράσινων περιέγραψε την ανασφάλεια ως «αφρόνητη».

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν μίλησε πρόσφατα για «εξαγρίωση» της γαλλικής κοινωνίας και δεσμεύθηκε ότι η κυβέρνηση θα σκληρύνει τη στάση της απέναντι στην εγκληματικότητα και τις «αποσπαστικές τάσεις» του εξτρεμιστικού ισλαμισμού. Τις εκτιμήσεις αυτές διαψεύδουν, όμως, τα στοιχεία που δείχνουν ότι το έγκλημα υποχωρεί σταθερά. Τα κρατικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι κάθε κατηγορία εγκλήματος έχει σημειώσει πτώση σε σύγκριση με την προηγούμενη δεκαετία, αλλά και την προηγούμενη τριετία. Η εγκληματικότητα σημείωσε άνοδο τη δεκαετία του 1970 μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1980, για να υποχωρήσει και να σταθεροποιηθεί.

Όπως γίνεται, όμως, και με την προελογική εκστρατεία στις ΗΠΑ, η αντιπαράθεση γύρω από την εγκληματικότητα αποτελεί προκάλυμμα για τη συ-

Ακόμη και κατά την κορύφωση του κινήματος διαμαρτυρίας των «Κίτρινων Γιλέκων», πριν από δύο χρόνια, όταν το Παρίσι βίωνε βίαιες ταραχές, η εγκληματικότητα δεν είχε αναδειχθεί σε σημαντικό κοινωνικό ζήτημα.

ζήτηση γύρω από τη μετανάστευση, το Ισλάμ, την εθνική ταυτότητα και άλλα εκπληκτικά ζητήματα που ταλανίζουν τη Γαλλία εδώ και χρόνια. Η έντονη φύση

της σημερινής αντιπαράθεσης οφείλεται εν μέρει σε σειρά περιστατικών αυτό το καλοκαίρι, όπως τη βία της 14ης Ιουλίου και τον ξυλοδαρμό άνδρα που ζήτησε

Η αντιπαράθεση αποτελεί προκάλυμμα για τη συζήτηση γύρω από τη μετανάστευση, το Ισλάμ, την εθνική ταυτότητα και άλλα ζητήματα.

από πελάτη καθαριστηρίου να φορέσει μάσκα. Η γαλλική οικονομία αντιμετωπίζει ακόμη τις επιπτώσεις της αυστηρής καραντίνας της άνοιξης, ενώ ο κοινωνικός ιστός απειλεί να διαρραγεί από τις δικειδικάσεις ισονομίας που προβάλλουν φυλετικές και εθνικές μειονότητες, αλλά και από το γυναικείο κίνημα, που διαμαρτύρεται για τη σεξουαλική κακοποίηση. «Θα το θέσω καθαρά: το φετινό καλοκαίρι υπήρξε φονικό για τη Γαλλία», είπε η Μαρίν Λεπέν αναφερόμενη έμμεσα στον τίτλο δημοφιλιούς ταινίας της δεκαετίας του 1980. Ακόμην, όμως, και κατά την κορύφωση του κινήματος διαμαρτυρίας των «Κίτρινων Γιλέκων», πριν από δύο χρόνια, όταν εύπορες συνοικίες της πρωτεύουσας βίωσαν βίαιες ταραχές, το θέμα της εγκληματικότητας δεν είχε αναδειχθεί σε σημαντικό κοινωνικό ζήτημα.

Σύμφωνα με τη Λεπέν, η σημερινή ανασφάλεια πηγάζει ευθέως από «τη συστηματική στοχοποίηση της αστυνομίας λόγω της εκστρατείας κατά των δικιτικών αρχών από μειονοτικούς ακτιβιστές».

Πριγκίπισσα η εκτός γάμου θυγατέρα του Αλβέρτου

Απέδωσε η επιμονή της καλλιτέχνιδος Ντελφίν Μποέλ να διεκδικήσει, με επιταστική δικαστική αγώνα, την αναγνώριση της από τον βιολογικό της πατέρα, τέως μονάρχη του Βελγίου, Αλβέρτο. Πλέον, με απόφαση του Εφετείου των Βρυξελλών, η 52χρονη έχει το δικαίωμα να αποκαλείται πριγκίπισσα και να χρησιμοποιεί το επώνυμο του πατέρα της. Ετσι, πλέον, ονομάζεται, Ντελφίν Σαξ-Κομπούργκ-Γκοτά, πριγκίπισσα του Βελγίου. Τα δύο παιδιά της, επίσης, Ζοζεφίν και Οσκάρ, αναγνωρίζονται ως πριγκίπισες της χώρας. Σε ανακοίνωσή της, η νομική ομάδα που εκπροσώπησε την εκτός γάμου κόρη του τέως μονάρχη του Βελγίου, αναφέρει ότι η Μποέλ είναι ευτυχής που πλέον θα απολαμβάνει τα ίδια δικαιώματα με τα τρία άλλα παιδιά του Αλβέρτου, μεταξύ των οποίων και ο σημερινός βασιλιάς της χώρας, Φίλιππος. «Χαίρεται επειδή η δικαστική απόφαση έβαλε τέλος σε μία ιδιαίτερα οδυνηρή διαδικασία, τόσο για την ίδια όσο και για την οικογένειά της. Ασφαλώς μία δικαστική απόφαση δεν μπορεί ποτέ να υποκαταστήσει την πατρική αγάπη. Προσφέρει, όμως, δικαίωση, η οποία ενισχύεται από τη γνώση ότι και άλλα παιδιά που βρίσκονται στην ίδια θέση, θα βρουν το θάρρος να αντιμετωπίσουν την περιπέτειά τους».

Ο τέως μονάρχης του Βελγίου, Αλβέρτος, 86 ετών σήμερα, παραιτήθηκε από τον θρόνο το 2013 εξαιτίας των δικών για την αναγνώριση της Μποέλ, την οποία και αναγκάστηκε να αναγνωρίσει έπειτα από εξέταση DNA που ζήτησε το δικαστήριο. Η γυναίκα είναι

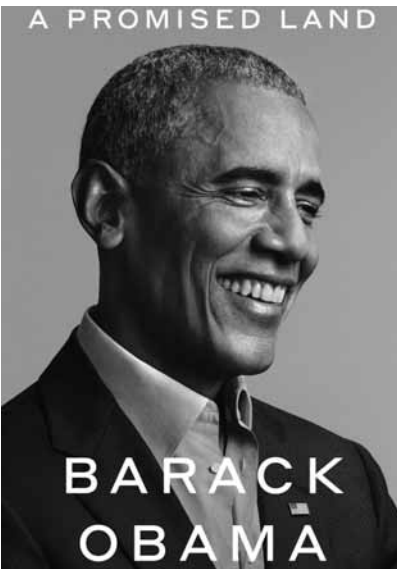
Με απόφαση του Εφετείου Βρυξελλών, η Ντελφίν Μποέλ έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το επώνυμο του πατέρα της.

καρπός της εξωσυζυγικής του σχέσης με την κόμισσα Σιμπίλ ντε Σελί Λονγκσάμπ. Ο Αλβέρτος συμφώνησε να υποβληθεί σε τεστ πατρότητας μόνο όταν οι δικαστικές αρχές τον απείλησαν με πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ για κάθε ημέρα που καθυστερούσε να το κάνει. Μετά την παραιτήσή του από τον θρόνο, πριν από επτά χρόνια, σε τηλεοπτική της συνέντευξη, η κόμισσα Σιμπίλ ντε Σελί Λονγκσάμπ μίλησε δημοσίως για τη σχέση της με τον Βέλο μονάρχη, από το 1966 ως το 1984. Όπως αποκάλυψε, πίστευε ότι δεν μπορούσε να τεκνοποιήσει λόγω κάποιας λοίμωξης και έτσι ερχόταν σε ερωτική συνεύρεση χωρίς προστασία.

Αρχές Νοεμβρίου η αυτοβιογραφία του Μπαράκ Ομπάμα

Την κυκλοφορία του πρώτου τόμου της αυτοβιογραφίας του τέως προέδρου Μπαράκ Ομπάμα, με τίτλο «Μία Γη της Επαγγελίας», ανακοίνωσε ο εκδοτικός οίκος Penguin Random House. Το βιβλίο θα κυκλοφορήσει στα βιβλιοπωλεία στις αρχές Νοεμβρίου. Το πόνημα, έκταστος 768 σελίδων, θα αφορά τις αρχές της πολιτικής σταδιοδρομίας του Ομπάμα, την προεκλογική εκστρατεία για την προεδρία το 2008 και θα καταλήγει με την εξόντωση του Οσάμα μπιν Λάντεν, το 2011. Ο πρώτος τόμος θα κυκλοφορήσει ταυτόχρονα σε μετάφραση σε 25 γλώσσες, όπως ισπανικά, κινεζικά, αραβικά, τσεχικά, φινλανδικά και βιετναμζικά. Η ζήτηση αναμένεται να σπάσει κάθε προηγούμενο ρεκόρ, με τον εκδοτικό οίκο να έχει παραγγείλει ήδη τρία εκατ. αντίτυπα για την αμερικανική έκδοση. Για να ικανοποιήσει τέτοια γιγάντια παραγγελία, ο εκδοτικός οίκος σχεδιάζει να τυπώσει ένα εκατ. αντίτυπα στη Γερμανία, έχοντας εξασφαλίσει τρία εμπορικά πλοία με 112 εμπορευματοκιβώτια για την τροφοδοσία της αμερικανικής αγοράς.

Το ζεύγος Ομπάμα έχει συμβόλαιο με τον εκδοτικό οίκο για την έκδοση των βιβλίων του, με τίμμημα - ρεκόρ 65 εκατ. δολαρίων. Το βιβλίο της Μισέλ Ομπάμα έχει ήδη πουλήσει 8,1 εκατ. αντίτυπα σε ΗΠΑ και Καναδά, από την κυκλοφορία του το φθινόπωρο του 2018. Η αυτοβιογραφία του Μπαράκ Ομπάμα απαιτεί περισσότερο χρόνο, καθώς ο τέως πρόεδρος άρχισε τη συγγραφή της λίγο μετά τη λήξη της θητείας του. «Δεν υπάρχει καλύτερο συναισθήματα από το να ξέρεις ότι τελειώσες τη συγγραφή ενός βιβλίου και είμαι υπερήφανος για αυτό εδώ. Πέρασα τα τελευταία χρόνια σκεπτόμενος την προεδρία μου

και στο βιβλίο προσπάθησα να προσφέρω μια ειλικρινή περιγραφή της προεκλογικής εκστρατείας μου και της θητείας μου», ανέφερε σε ανακοίνωσή του ο τέως πρόεδρος.

Ο Ομπάμα είπε ότι το βιβλίο αυτό δίνει στους αναγνώστες μια άποψη της προσωπικής διαδρομής του ιδίου και της Μισέλ Ομπάμα «με όλα τα απίστευτα σκαμπανεβάσματά της», ενώ στις σελίδες του προσφέρει τις σκέψεις του για τον τρόπο με τον οποίο οι ΗΠΑ μπορούν να ξεπεράσουν τον διχασμό. Ο τέως πρόεδρος φιλοδοξεί ότι η αυτοβιογραφία του θα γίνει πηγή έμπνευσης νέων ανθρώπων «έτσι ώστε αυτοί να διαπραγματισούν τον ρόλο τους στη βελτίωση του κόσμου μας». Ο Μπαράκ Ομπάμα έχει ήδη αποδείξει τη συγγραφική του δεινότητα χάρα στο βιβλίο «Ονειρα του πατέρα μου», που κυκλοφόρησε το 1995 για να γίνει αμέσως μπεστ σέλερ.

Γαστριμαργική εμπειρία μέσα σε ένα A380

Η Singapore Airlines ανακοίνωσε το πρόγραμμα Restaurant A380 @ Changi

Μπορεί ο στόλος των διώροφων Airbus A380 να έχει σε μεγάλο μέρος καθλωθεί στο έδαφος, εξαιτίας της παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης των ταξιδιωτικών περιορισμών αλλά και της διστακτικότητας πολλών να ταξιδέψουν, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι θαυμαστές τους δεν μπορούν να τα απολαύσουν έστω και στη γη.

Όπως ανακοίνωσε ο κρατικός αερομεταφορέας της Σιγκαπούρης, Singapore Airlines (SIA), οι πελάτες της εταιρείας θα μπορούν να απολαύσουν ένα γαστριμαργικό γεύμα μέσα στο A380 και να το εξερευνήσουν διεξοδικά ενώ θα βρίσκεται σταθμευμένο στο διεθνές αεροδρόμιο Τσανγκί της πόλης-κράτους.

Η αρχική ιδέα της αεροπορικής εταιρείας για «πτήσεις στο πουθενά», δηλαδή μικρούς

Η αρχική ιδέα για «πτήσεις στο πουθενά», δηλαδή μικρούς αεροπορικούς «περιπάτους», απορρίφθηκε.

αεροπορικούς «περιπάτους», τελικά απορρίφθηκε έπειτα από έρευνα αγοράς αλλά και αξιολόγηση άλλων παραγόντων, όπως είναι το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και η οικονομική βιωσιμότητά τους. Τις τελευταίες εβδομάδες, η πιθανότητα απογείωσης των «πτήσεων στο πουθενά» πυροδότησε έντονη κριτική από ανθρώπους που ανησυχούσαν για την ατμοσφαιρική ρύπανση που θα προκαλούσαν. Δεν είναι, ωστόσο, λίγοι εκείνοι

που πρόκριναν την ιδέα, τονίζοντας ότι είναι μια κίνηση στην οποία προχώρησαν και πολλοί άλλοι αερομεταφορείς και η οποία θα έδινε μια οικονομική ανάσα στην εταιρεία σε ιδιαίτερα χαλεπούς καιρούς λόγω της πανδημίας.

Ο διευθύνων σύμβουλος της SIA, Γκο Γκουν Πονγκ, τόνισε ότι οι πολίτες εκφράζουν έντονο ενδιαφέρον για τις πρωτοβουλίες της εταιρείας, που αποσκοπούν στη σύσφιξη των σχέσεων με την πελατεία της. Ετσι, ανακοίνωσε ότι το πρόγραμμα Restaurant A380 @ Changi αποτελεί μόνο ένα σκέλος ενός συνόλου εμπειριών που έχουν οργανωθεί για τους πελάτες της εταιρείας στη Σιγκαπούρη. Ανάμεσα τους δρομολογείται και η δυνατότητα επίσκεψης στους σταθμούς εκπαίδευσης της εταιρείας, αλλά και η α-

πόλαυση ενός take away αεροπορικού γεύματος στο σπίτι.

Επί του παρόντος, οι πελάτες της Singapore Airlines θα μπορούν να απολαύσουν το γεύμα τους στην καμπίνα επιβατών του γιγάντια των αιθέρων, A380, στις 24 και 25 Οκτωβρίου, επιλέγοντας τη θέση της προτίμησής τους. Αφού καθίσουν, θα μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα σε νοστιμιές της διεθνούς κουζίνας που προσφέρει η αεροπορική εταιρεία ή κάποια πιάτα της τοπικής κουζίνας Περνανάκν, που φέρουν την υπογραφή της διάσημης σεφ από τη Σιγκαπούρη, Σερμίλι Λι. Φυσικά, πριν το αεροσκάφος υποδεχθεί τους πρόσκαιρους επιβάτες του, η εταιρεία διαβεβαιώνει ότι θα απολυμανθεί εξονυχιστικά, ενώ θα τηρηθούν και όλα τα μέτρα κατά της διασποράς της COVID-19.

Οι πελάτες της Singapore Airlines θα μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε νοστιμιές της διεθνούς κουζίνας ή κάποια πιάτα της τοπικής κουζίνας Περνανάκν.

ΑΝΑΛΥΣΗ

COVID-19, Brexit, εκλογές ΗΠΑ εκτοξεύουν την αβεβαιότητα

Παράλληλα με την εξέλιξη της πανδημίας COVID-19 και το ενδεχόμενο νέων περιοριστικών μέτρων σε εθνικό επίπεδο σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο, το ενδιαφέρον των επενδυτών επικεντρώνεται στις συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις για το Brexit μεταξύ Βρετανών και Ευρωπαίων, με στόχο την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τη μελλοντική εμπορική τους σχέση, αλλά και στις πολιτικές εξελίξεις στις ΗΠΑ.

Συγκεκριμένα, το πρώτο τηλεοπτικό debate μεταξύ Ντόναλντ Τραμπ και Τζο Μπάιντεν ενόψει των αμερικανικών προεδρικών εκλογών της 3ης Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, με τους δύο πολιτικούς να ανταλλάσσουν ύβρεις και καταγγελίες, και τις ανησυχίες των επενδυτών να εντείνονται για ένα αμφιρροπο αποτέλεσμα.

Παράλληλα, η πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Νάνσι Πελόσι συνομίλησε με τον υπουργό Οικονομικών Στίβεν Μνούτσιν για τα χαρακτηριστικά ενός νέου δημοσιονομικού πακέτου στήριξης της αμερικανικής οικονομίας, εκφράζοντας την ελπίδα πως οι δύο πολιτικές παρατάξεις θα καταλήξουν σε μια συμφωνία. Εντούτοις, οι διαφορές μεταξύ τους παραμένουν προς το παρόν αγεγυρωτες, με τους Δημοκρατικούς να προτείνουν ένα πακέτο αξίας 2,2 τρις. δολαρίων –με εβδομαδιαίο επίδομα ανεργίας 600 δολαρίων– και τον Λευκό Οίκο να αντιπροτείνει μέτρα ύψους 1,6 τρις. δολαρίων, με το αντίστοιχο προτεινόμενο επίδομα ανεργίας να ανέρχεται στα 400 δολάρια.

Στις αγορές συναλλάγματος, το δολάριο υποχώρησε έναντι ενός καλάθιού έξι βασικών νομισμάτων, εν μέσω αυξημένων αβεβαιότητας των επενδυτών σχετικά με τα νέα δημοσιονομικά μέτρα τόνωσης της αμερικανικής οικονομίας, αλλά και το εκλογικό αποτέλεσμα στις ΗΠΑ. Σε αυτό το περιβάλλον, η ισοτιμία ευρώ/δολάριο ανήλθε σε υψηλό μιας εβδομάδας 1,1769 την Πέμπτη, προτού υποχωρήσει στην περιοχή του 1,1720 στις αγορές της Ευρώπης χθες, παραμένοντας ενισχυμένη κατά περίπου 0,8% σε εβδομαδιαία βάση. Στις αγορές κυβερνητικών ομολόγων, άνοδο κατέγραψαν χθες οι 10ετείς κυβερνητικοί τίτλοι σε ΗΠΑ και Ευρώπη, με τους επενδυτές να στρέφονται στα ασφαλή επενδυτικά καταφύγια μετά τα νέα ότι ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ ανικνευθηκε θετικός στον κορωνοϊό, ενώ παράλληλα παραμένει το αδιέξοδο στις συζητήσεις για ένα νέο δημοσιονομικό πακέτο στις ΗΠΑ.

Η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού κρατικού ομολόγου (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή) υποχώρησε στην περιοχή του 0,66% στις αγορές της Ευρώπης χθες, μετά το υψηλό 3 εβδομάδων 0,72% την Πέμπτη, ενώ στην Ευρώπη η απόδοση του γερμανικού τίτλου υποχώρησε στο -0,55%, πολύ κοντά στο χαμηλό 2 μηνών που είδαμε νορίτερα μέσα στην εβδομάδα.

Η απόδοση του αντίστοιχου ιταλικού τίτλου υποχώρησε χθες σε επίπεδα ρεκόρ κοντά στο 0,78% στις αγορές της Ευρώπης.

Μικρή άνοδος στο ΧΑΚ την Τρίτη

Μικρή αύξηση κατέγραψε ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ την Τρίτη, κλείνοντας στις 44,20. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 26,24 μονάδες, καταγράφοντας κέρδη σε ποσοστό 0,38%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €88.581,89. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, σημαντική πτώση 3,70% κατέγραψαν τα Ξενοδοχεία, ενώ σχεδόν αμετάβλητες έκλεισαν οι Επενδυτικές (-0,01%). Άνοδο κατέγραψαν η Εναλλακτική Αγορά κατά 0,40% και η Κύρια Αγορά κατά 0,26%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλασαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €49.348 (τιμή κλεισίματος €0,47–άνοδος 0,53%), της Frou-FrouBiscuits με €11.667 (τιμή κλεισίματος €0,242–πτώση 9,70%), της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €6.303 (τιμή κλεισίματος 1,91%, χωρίς μεταβολή), της Demetra Holdings με €4.380 (τιμή κλεισίματος €0,36– χωρίς μεταβολή) και της Unigrowth Investment με €3.855 (τιμή κλεισίματος €0,036– πτώση 6,58%). Από τις

μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 4 κινήθηκαν ανοδικά, 6 καθοδικά, ενώ 6 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 85. Παράλληλα, το ΧΑΚ, μετά από σχετική έγκριση που έχει λάβει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ανακοινώνει τη συνέχιση αναστολής διαπραγμάτευσης των τίτλων των εταιρειών Rolandand Enterprises Public Ltd, Αλιαντας Επενδυτική Δημοσία Ατδ και Harvest Capital Management Public Ltd για επιπλέον δύο (2) μήνες, δηλαδή μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου 2020, λόγω μη υποβολής και δημοσιοποιήσιμης της Ετήσιας Οικονομικής τους Έκθεσης, για το έτος που έληξε στις 31/12/2019. Η απόφαση αυτή λήφθηκε σύμφωνα με το Άρθρο 185 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου. Σημειώνεται ότι οι εταιρείες δεν έχουν επίσης υποβάλει την Εξαμηνιαία Οικονομική τους Έκθεση για την περίοδο που έληξε στις 30/6/2020. Σε περίπτωση συμμόρφωσης με τα πιο πάνω, τότε θα αρθεί η εν λόγω αναστολή.

Σταμάτησαν οι «επιθέσεις» των short funds στις τραπεζικές μετοχές

Το ράλι των τιμών στα τέλη του 2019 προκάλεσε ζημιές σε όσους είχαν σορτάρει ποντάροντας στην πτώση

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η κρίση είναι εδώ, τα short funds όχι. Οι περίοδοι κρίσης συνήθως αποτελούν μεγάλη ευκαιρία για τα short funds, τα οποία εκμεταλλεύονται τις συνθήκες αναταραχής που κυριαρχούν στις αγορές, ώστε να αυξήσουν τα στοιχήματά τους για την περαιτέρω πτώση μετοχών και δεικτών, εντείνοντας συχνά τις πιέσεις. Το... παράδοξο είναι πως στην τρέχουσα κρίση που προκάλεσε η πανδημία, αυτά τα επιθετικά κεφάλαια αντί να... επιτεθούν, έχουν οπισθοχωρήσει από το ελληνικό χρηματιστήριο, παρά το γεγονός ότι ο τραπεζικός δείκτης σημειώνει βουτιά της τάξης του 67% από τις αρχές του έτους κινούμενος κοντά σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ενώ για μεμονωμένες μετοχές η πτώση φτάνει ακόμα και το 74% (Alpha Bank).

Κορύφωση

Τα προηγούμενα τρία χρόνια (2017-2019), η τριάδα των Marshall Wace, Lansdowne Partners και Oceanwood Capital Management κυριαρχούσε στο Χ.Α. αφού είχε καταφέρει σε μεγάλο βαθμό να δημιουργήσει πολύ αρνητικό κλίμα και –κατ’ επέκταση– πίεση στις τιμές των ελληνικών τραπεζικών μετοχών, αρκετά μεγαλύτερη σε σχέση με το μέγεθος των θέσεών τους.

Για παράδειγμα, στην κορύφωση του sell-off του Οκτωβρίου του 2018, οι αρνητικές θέσεις τους δεν ξεπερνούσαν το 1% του συνόλου των μετοχών των τεσσάρων ελληνικών τραπεζών. Τα funds αυτά είχαν γίνει «θαμώνες» του Χ.Α. ειδικά από το καλοκαίρι του 2017, την περίοδο που το ΔΝΤ άρχισε να απαιτεί 10 δισ. ευρώ ανακεφαλαιοποίηση για τις ελληνικές τράπεζες, ενώ ακόμη και μετά τον «συμβιβασμό» του ΔΝΤ και την υποχώρηση από τις απαιτήσεις του, τα τρία βρετανικά funds συνέχισαν απόπτα να σορτάρουν τις μετοχές των συστημικών τραπεζών.

Ακόμα και το 2019, το σχεδόν ασταμάτητο ράλι που σημείωσε ο κλάδος με κέρδη άνω του 100%, δεν πτόησε τα short funds –στα οποία προστέθηκε και η BlackRock Investment Management, η οποία επικεντρώθηκε στη μετοχή της Alpha Bank– αυξομειώνοντας τις θέσεις τους με μεγάλη συχνότητα.

«Κάνκαν»

Οι επιδόσεις τους το 2019 αποτελούν έναν από τους λόγους που φέτος επέλεξαν να μην

Με τις αποτιμήσεις των ελληνικών τραπεζικών μετοχών σε τόσο χαμηλά επίπεδα εδώ και μήνες, με τον δείκτη τιμής προς λογιστική αξία να κινείται στο 0,2 μόλις, είναι δύσκολο να σορτάρουν και να στοιχηματίσουν σε περαιτέρω υποχώρηση.

είναι ιδιαίτερα ενεργά στο Χ.Α. και στις ελληνικές τράπεζες. Το ράλι «έκαψε» τα στοιχήματά τους με αποτέλεσμα, μάλιστα, στα τέλη του 2019 η Oceanwood να προχωρήσει στο κλείσιμο του hedge fund της που επικεντρωνόταν σε τοποθετήσεις σε ευρωπαϊκές τράπεζες, ενώ στις αρχές του φετινού καλοκαιριού και η Lansdowne ανακοίνωσε ότι κλείνει το μεγαλύτερο hedge fund της μετά τις φτωχές επιδόσεις τόσο κατά την άνοδο όσο και κατά την πτώση των αγορών.

Αξίζει να σημειώσουμε πως, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το Lansdowne Partners είναι σήμερα το μόνο που διατηρεί short θέσεις σε ελληνικές μετοχές και τις οποίες δεν έχει μεταβάλει από τον Ιούνιο. Συγκεκριμένα, έχει short θέση στο 2,57% των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς, στο 0,90% των μετοχών της Eurobank και στο 1% των μετοχών της Alpha Bank.

Και πριν από τον Ιούνιο ωστόσο οι κινήσεις του ήταν ελάχιστες, ενώ το Marshall Wace και το Oceanwood δεν εμφανίζονται να έχουν καμία (σημαντική) short θέση.

Πού οφείλεται αυτή η... εξαφάνιση; Ειδικά τη στιγμή που σε ό,τι αφορά τις ευρωπαϊκές

τράπεζες είναι... «business as usual» γι’ αυτά τα funds, δηλαδή συνεχίζουν την κινητικότητα τους. Όπως εξηγεί στην «Κ» κορυφαίο τραπεζικό στέλεχος, με τις αποτιμήσεις των ελληνικών τραπεζικών μετοχών σε τόσο χαμηλά επίπεδα εδώ και μήνες, με τον δείκτη τιμής προς λογιστική αξία να κινείται στο 0,2 μόλις, είναι δύσκολο να σορτάρουν και να στοιχηματίσουν σε περαιτέρω πτώση.

Επιπλέον, το γεγονός ότι όλες οι ελληνικές τράπεζες έχουν τεθεί από τον Μάιο εκτός του βασικού δείκτη αναφοράς της MSCI, σημαίνει πως όλο και λιγότεροι επενδυτές τις «κοιτούν» και αυτό ισχύει και για τα short funds. Τα funds αυτά αγόραζαν και μείωναν θέσεις στις αναδιαρθρώσεις της MSCI, κάτι που δεν προσφέρεται πλέον.

Ενας άλλος λόγος, σύμφωνα με τον Νίκο Σακαρέλη, αναλυτή της Wealth Fund Services, είναι πως όταν αυτά τα funds σόρταραν με... μανία τις ελληνικές τράπεζες, δεν υπήρχε το σχέδιο «Ηρακλής» ούτε πρόταση της bad bank από την ΤτΕ, με τις λεπτομέρειες για το σχέδιο αυτό να είναι σημαντικές. Δεν είναι ακόμη σαφές αν με αυτά τα σχέδια θα λυθεί το πρόβλημα εις βάρος των φορολογουμένων ή των μετόχων ώστε να υποστούν dilution, κάτι που

θα μπορούσε να δημιουργήσει «ευκαιρία» για τα συγκεκριμένα funds.

Ρηκή αγορά

Επίσης, σημαντικό ρόλο παίζει και το βάθος της ελληνικής αγοράς. Μπορεί η ρηκτότητα της να βοηθούσε τους shorts, καθώς οι όποιες πιέσεις προκαλούσαν μεγάλη πτώση στο Χ.Α., ωστόσο όταν ήθελαν να μειώσουν ή να κλείσουν short θέσεις δυσκολευνόταν πολύ. Επιπλέον, αιφνιδιαστικά στο ξέσπασμα της πανδημίας και δεν σόρταραν ή σόρταραν σε άλλες χώρες.

Τέλος, λόγω της κρίσης η στήριξη από τις ευρωπαϊκές αρχές για τις τράπεζες ήταν πολύ σημαντική. Οι δράσεις της EKT οι οποίες βοηθούσαν τις ελληνικές τράπεζες (PEPP και αποδοχή των ελληνικών ομολόγων ως collateral, άρση των ορίων στις θέσεις τους στα ελληνικά ομολόγια, προγράμματα μακροπρόθεσμου φθηνού δανεισμού - TLTROs) και η ευελιξία από τις εποπτικές αρχές για τα κεφάλαια και τα NPEs, σε συνδυασμό με την απόφαση της Ε.Ε. τον Μάιο για τη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης που θεωρείται καταλυτική για την οικονομία, αποτελούν άλλο ένα σημαντικό «απαγορευτικό» για τους shorts.

Κρύβουν κινδύνους για τις τράπεζες τα δάνεια σε αναστολή

Αν και οι ελληνικές τράπεζες έδειξαν αντοχές στην κρίση που έχει προκαλέσει η πανδημία, ωστόσο οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις με τα οποία είναι αντιμέτωπες είναι σοβαρά, κυρίως σε ό,τι αφορά την ποιότητα ενεργητικού λόγω των δανείων ύψους περίπου 18 δισ. ευρώ που έχουν προς το παρόν τεθεί σε αναστολή πληρωμής. Ο αντικτύπος της επιδείνωσης του λειτουργικού περιβάλλοντος, καθώς και οι μακροοικονομικές προκλήσεις γύρω από την ελληνική οικονομία λόγω της πανδημίας, είναι εμφανείς στις οικονομικές καταστάσεις των τεσσάρων συστημικών ελληνικών τραπεζών, μέσω των υψηλότερων επιπέδων επισφαλειών, σημειώνει ο οίκος.

Αν και οι δείκτες ποιότητας ενεργητικού παρέμειναν σχετικά ανεπηρέαστοι, κάρη στα διάφορα μέτρα δημοσιονομικής και χρηματοδοτικής στήριξης που έχουν τεθεί σε εφαρ-

Πιθανές οι επιπτώσεις στην ποιότητα του ενεργητικού, εκτιμά ο οίκος DBRS.

μογή, καθώς και στην ευελιξία που έδειξαν οι εποπτικές αρχές, ωστόσο τα δάνεια που είναι σε μορατόρια δημιουργούν δυνητικούς αρνητικούς κινδύνους για τις τράπεζες, δεδομένης της αβεβαιότητας σχετικά με την απόδοση αυτών των δανείων μόλις λήξουν.

Η DBRS θεωρεί ότι οι συνολικές επιβαρύν-

Είναι πολύ αβέβαιο να προσδιοριστεί το ύψος των δανείων που θα είναι σε θέση να συνεχίσουν να εξυπηρετούνται μόλις λήξει η περίοδος του μορατόριουμ, εκτιμά η DBRS.

σεις από τις επισφάλειες το β’ εξάμηνο αναμένεται να κινηθούν υψηλά ή και υψηλότερα σε σύγκριση με το α’ εξάμηνο λόγω του διαφορετικού δυναμικού στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών, των προβλήσεων που σχετίζονται με την πανδημία και του σταδίου στο οποίο βρίσκεται κάθε τράπεζα στα σχέδια μείωσης

των NPE. Όπως επισημαίνει πάντως, εάν όλες οι προγραμματισμένες συναλλαγές που έχουν καθυστερήσει λόγω της πανδημίας ολοκληρωθούν εντός του β’ εξαμήνου 2020, οι ελληνικές τράπεζες θα έχουν καταφέρει να μειώσουν το απόθεμα NPE κατά περισσότερο από 20 δισ. ευρώ στο σύνολο του έτους.

Η DBRS θεωρεί, ωστόσο, ότι ο κίνδυνος εκτέλεσης είναι υψηλότερος για τις συναλλαγές στις οποίες δεν υπάρχει δεσμευτική συμφωνία, λόγω των ακόμη σχετικών ευμετάβλητων συνθηκών της αγοράς και της μακροοικονομικής αβεβαιότητας, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τις αποτιμήσεις.

Σύμφωνα με τον οίκο, δεδομένου του μεγάλου αποθέματος NPE στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, η πρόβλεψη στην οργανική μείωση των ανοιγμάτων αυτών παραμένει εξίσου σημαντική. Αν και το α’ εξάμηνο ο συνολικός οργανικός σχηματισμός NPE ήταν αρνητικός, ωστόσο, ο ρυθμός εισροών στα διάφορα υποκαρτοφυλάκια διαφέρει, με ορισμένες τράπεζες να αναφέρουν θετικό σχηματισμό NPE στα βιβλία καταναλωτικών δανείων. Ετσι, αν και η επιδείνωση της ποιότητας του ενεργητικού φαίνεται περιορισμένη μέχρι σήμερα, η κατάσταση τα επόμενα τρίμηνα θα μπορούσε να γίνει πιο δύσκολη, προειδοποιεί ο οίκος, λόγω των δανείων που είναι σε μορατόρια.

Αν και οι αιτήσεις για αναστολή πληρωμών έχουν μειωθεί από τα τέλη Μαΐου, το ακόμη δύσκολο μακροοικονομικό περιβάλλον θα μπορούσε να οδηγήσει σε πρόσθετα αιτήματα αναστολής κατά τους επόμενους μήνες, σύμφωνα με την DBRS. Οπότε, παρά τα μέτρα στήριξης που παρέχει η κυβέρνηση (όπως το πρόγραμμα «Γέφυρα»), αυτή τη στιγμή είναι πολύ αβέβαιο να προσδιοριστεί το ύψος των δανείων που θα είναι σε θέση να συνεχίσουν να εξυπηρετούνται μόλις λήξει η περίοδος του μορατόριουμ, καταλήγει ο οίκος.

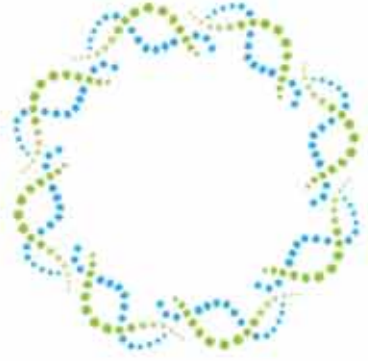
Deloitte.

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ
ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

WINNER

www.deloitte.com/cy/tax